

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

ಸೋಮವಾರ 01ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1997 ರಂದು

ಸದನವು ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.30 ಗಂಟೆಗೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : (ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್) ಅವರು

ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು.

ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು

1997-98ನೇ ಸಾಲಿನ ಇಲಾಖಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ (ಮುಂದು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈಗ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ.

+ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜ ನಗರ) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿನ ಮಹಾಜನ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬೇಡಿಕೆ ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆದಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಹಾಜನ ವರದಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಯ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಒಮ್ಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರೇ, ನೀವೇ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಈ ಕಡೆ 14, ಆ ಕಡೆ 18 ಒಟ್ಟು 32 ಜನ ಇದ್ದೀರಿ, ಕೋರಂ ಇರುತ್ತದೆ, ಶನಿವಾರ ಬೇಡ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರು, ನಾನು ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಬೆಳಗ್ಗಿನ ಜಾವ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಈ ಸದನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೇ? ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ನೋವಿನಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ನಡೆಸುವುದೆಂದರೆ ನಡೆಸೋಣ ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಭೈರೇಗೌಡ (ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಪು ಬಂದಿದೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಚಿವಸಂಪುಟದ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಮೆಂಬರ್ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ತರಹದ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಸರಿಯಲ್ಲ, ನೀವು ಸಚಿವಸಂಪುಟವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಸದನದಲ್ಲಿ ಸಮಜಾಯಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಭೈರೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ತರದ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದಾಗ ತಾವು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚಿವರು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನದೇನೂ ತಕರಾರು ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ಅದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ, ಆದರೆ ಸದಸ್ಯರೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಈ ಕಡೆಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲಿ ಈ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಬೇಕು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಭೈರೇಗೌಡ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇಮ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಭೈರೇಗೌಡರೇ, ನೀವು ಹಿರಿಯರು, ನಮಗಿಂತ ಮೊದಲು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನೀವು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದವರು, ನಮಗಿಂತ ಬಹಳ ಕಾಲ ಇಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಿ, ನೀವು ಏಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕ್ಷೇಮ ಕೇಳುತ್ತೀರಿ? ನಾವು ನೀವು ಸೇರಿ ಜನರ ಕ್ಷೇಮ ಕೇಳಬೇಕು, ಈ ಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂತಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಇದೆಯಾ? ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಭೈರೇಗೌಡ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈಗಲೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅಫ್ಫೀವ್ ಆಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೇ, ತಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತರಹ ಬರುತ್ತೀರಿ, ಬೆಲ್ ಹಾಕಿದ ತಕ್ಷಣ ಬಂದರೆ ವಾಪಸ್ ಹೋಗುವಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ನೀವು. You have made it a practice. So, in the case of other Hon'ble Leaders from different parties of the opposition..... ಮೆಂಬರ್ಸ್‌ಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾನು ಈಗ ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಳಿ. ಏಕೆ ಬೇಕು ಇದು? ಆಯಿತು ಮಾತನಾಡಿ. ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಡೆಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದನ್ನು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಸಾಕಾಯಿತು, ಅನೇಕ ಸಾರಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಆಯಿತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತು ಬಹಳ ವ್ಯಾಲಿಡ್ ರೀಸನ್ ಇದೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಡಿಸಿಷನ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇವತ್ತೇ ಅವರಿಗೆ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

I am worried about the other members. When the House is in session, the Hon'ble Members should come here and participate.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿಜ, ತಮ್ಮ ವಾದದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಇದೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಯಾರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು 67ರಿಂದ ಇದ್ದೇನೆ. ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆ 1 2
1 2 ಯಿಂದ ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸಕಾಂಗಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅತ್ತೀಯ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಅವರು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದವರಾಗಲಿ, ಇದು ಎಂತಹ ಸಂದರ್ಭ, ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪವಿತ್ರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ, ಚಿಂತನೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಬೈರೇಗೌಡರೇ, ಈಗ 5 ನಿಮಿಷದ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಫೇಂಬರ್‌ಗೆ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಮತ್ತು ಖರ್ಗೆಯವರು ಬಂದಿದ್ದರು, ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, ಸುಮಾರು 22 ರಿಂದ 24 ಸದಸ್ಯರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದೇ ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಎರಡೂ ಕಡೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನ್ನು ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಗತಿ ಇನ್ನೇನಾಗ್ಗೇಕು ಹೇಳಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿ ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಏನಾದರೂ ಅನಾಹುತ ಅವರಿಗಾದರೆ ನಾನು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಸತ್ಯವಾದಂಥ ಮಾತು. ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅರ್ಥವಿದೆ. ನಾವು ಇದನ್ನು ನಿಜವಾಗಲೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗ್ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಲೂ ಅತ್ಯಂತ ನೋವಿನ ಪ್ರಸಂಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರನ್ನೋ ನಾನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈ ರೀತಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದರಿಂದ ನನಗೇನೂ ಖುಷಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ರೀತಿ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಸ್ವತಃ ನನಗೇ ಬೇಸರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ವಾಟಾಳ್‌ರೇ, ತಾವು ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ನೋವು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ತರವಾದಂಥ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹುಶಃ ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬೈರೇಗೌಡರೇ, ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಸದನಕ್ಕೆ ತಪ್ಪದೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ನಾನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದವರಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ಸಭೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದು ಜನಗಳಿಗೆ ನಾವುಗಳು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಆಯಿತು. ವಾಟಾಳ್‌ರೇ, ನೀವು ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನೀವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಸುಮಾರು ಶಾಸಕರು ಅಟೆಂಡೆನ್ಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಆ 24 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ಛೇಂಬರ್‌ಗೆ ಕರೆಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಮುಖಾಂತರ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮಂಥ ಶಾಸಕರು ಅಟೆಂಡ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜನಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಅನುಮಾನದಿಂದ ನೋಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಅಂಥ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಆ ರೀತಿ ಆಗಲಿ ಎಂದೇ ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದು. ನೀವೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ, ಅಟೆಂಡೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲಿ ಎಂದೇ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಅನುಮಾನ ಬರಲಿ ಎಂದೇ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದು. ವಾಟಾಳ್‌ರೇ, ನೀವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಬೆಲ್ಲದ್ : ನೀವು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಯೇ ಈ ಮಾತನ್ನಾಡಿದಿರಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರು ಸಹಿ ಹಾಕಿ ಸದನದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜೇಂದ್ರನ್ : ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಬೆಂಚ್‌ನಲ್ಲಿರುವವರು 12 ಗಂಟೆಯತನಕ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆಯಾದ ಕಾರಣ 12 ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಸದನಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಎನ್ನುವವರೂ ಕೆಲವರು ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಏನು ರಾಜೇಂದ್ರನ್, ಇವೊತ್ತು ಶರ್ಟ್‌ನ ಬಟನ್ ಮೇಲಿನವರೆಗೂ ಕವರ್ ಆಗಿದೆ. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸದನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಇದೇ ಡ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಆ ಬಟನ್ ಮೇಲಿನವರೆಗೂ ಕವರ್ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಈ ಡ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನನ್ನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜೇಂದ್ರನ್ : ನನಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನೀವು ಯಾವುದನ್ನು ಕವರ್ ಮಾಡಿರಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜೇಂದ್ರನ್‌ರವರಿಗೆ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಆ ಚಿನ್ನದ ಸರಗಳನ್ನೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ವಾಟಾಳ್‌ರೇ, ತಾವು ಭಾಷಣ ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜೇಂದ್ರನ್ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗೆ ಈ ಡ್ರೆಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಇಂಥ 10 ಸೆಟ್ ಡ್ರೆಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಬೈರೇಗೌಡರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಆಯಿತು. ಅವರೇ ತೆಗೆಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಇದೇನು ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರವೇ. ವಾಟಾಳ್‌ರೇ ನೀವು ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಮುಗಿದ ಅಧ್ಯಾಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವಾದುದು. ಆದರೆ ಈಗ ಎರಡು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ತಾವು ಬರಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಇಡೀ ಮುಗಿದ ಅಧ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಅಂತಿಮ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವಾಗ ಮತ್ತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಮಾತು ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಮಾತುಕತೆಗೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯೇ ಅಂತಿಮ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾತುಕತೆಗೆ ಕರೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪತ್ರ ಬರೆದರೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವೇ ಕೆದಕಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಇದನ್ನು ಬಹಿರಂಗ ಚರ್ಚೆಗೆ ಕರೆದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಅಪಾಯ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯೇ ಅಂತಿಮವೆಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ವಾಟಾಳ್‌ರೇ, ತಾವು ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಖಾತೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುವಾಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, ರೆವಿನ್ಯೂ, ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖಾ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಖಾತೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುವಾಗ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಾಟಾಳ್‌ರವರು ಬಹುಶಃ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಲಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಇಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಖಾತೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ

ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥದ್ದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದರ ರೂಪ ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂತೂ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯೇ ಅಂತಿಮ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಕರೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುವುದಾಗಲಿ ಮಾತುಕತೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಗೆ ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥದ್ದು. ಈಗ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈಗ ಆ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪಿದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಅಪಾಯವಿದೆಯೆನ್ನುವ ಚಿಂತನೆ ನನಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ 4ನೇ ತಾರೀಖು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವೆಂದು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆ ಇರುವುದು, ಅದನ್ನು ನಾವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಮುಂದೆ ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಲ್ಲಾ, ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಗೊಂದಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ಯಂತ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮಾನಸಿಕವಾದಂಥ ಗೊಂದಲದಿಂದ ಎರಡು ಕರ್ನಾಟಕ ಎರಡು ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಾದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಂದರೆ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಎಂದರೆ ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಎರಡು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಕಡೆಗಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು ಏನಿದೆ, ಆ ಕೂಗು ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರ್ಕಾರದ್ದಾಗಬೇಕು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಕೂಗು ಏನಿದೆ ಅದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಎರಡು ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತೇನಿದೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲ. ಎಂಥ ಸಂದರ್ಭವೇ ಬರಲಿ, ಏನೇ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರಲಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಎರಡು ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ತೆಗೆಯಬಾರದು. ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಸಮಗ್ರ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡಿ ಶ್ರಮ, ತ್ಯಾಗ, ಬಲಿದಾನಗಳಿಂದ ಒಂದು

ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಇದನ್ನು ಒಡೆಯುವ ಶಬ್ದ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಿಂದಲೂ ಬರಬಾರದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ, ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ನಾವು ತಾಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ಬಾರಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಬರದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಾವುವು ಇವೆ ಆ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಇವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಕಿರುಕುಳದ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲ, ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರು ನಿಂತಿರುವ ಧಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು, ಎಷ್ಟು ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ್ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ್ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದಂಥ ಸಲಹೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮಾರು 53 ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕೂಡ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕುಂಟುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕುಂಟುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಗಡಿನಾಡ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಭಾವೈಕ್ಯತೆಗೆ ತೀವ್ರ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ಗಡಿನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ, ಈ ಗಡಿ ನಾಡು, ಹೊರನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶ್ವೇತ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ಹೊರನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ನಾವು ಯಾವರೀತಿ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಖಾತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಾವು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಈ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರೋದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗ ಬಹಳ ಉತ್ತುಂಗ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ವರಿದಂತಹ ದಿನಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ನಿರ್ದೇಶನ ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಹ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರವಾದರೆ ಚಿತ್ರ ತಯಾರು ಮಾಡುವಂತಹ ನಿರ್ಮಾಪಕರು ಬೇರೆ, ತಾಂತ್ರಿಕ ವರ್ಗ ಬೇರೆ ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರೆಯತಕ್ಕಂಥವರು ಬೇರೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಬೇರೆ, ಆದರೆ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕನ್ನಡದ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ

ಯಾವ ಒಂದು ಕನ್ನಡದ ಕಂಪು, ಕನ್ನಡದ ಶಕ್ತಿ, ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಒತ್ತು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಚಿತ್ರದ ದಾಟಿ ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿ ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಯಾವ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ 60ನೇ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದವು, ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯಿತು, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದಾಗ, ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಇವತ್ತು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಕಡೆಗೆ ತಳ್ಳಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ವೈಭವವಾಗಿ ನಡೆದಂತಹುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದೇ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರರಂಗದವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕು.ರಾ. ಸೀತಾರಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಬ್ಬ ಧೀಮಂತ ಸಾಹಿತಿ. ಒಂದು ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ರಾಮನ ಅವತಾರ, ರಘುಕುಲ ಸೋಮನ ಅವತಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಡೀ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಣಗಲ್ ಪ್ರಭಾಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಹುಣಸೂರು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅದನ್ನು ಹಾಡಿದ್ದು ಯಾರು ಗೊತ್ತೇ? ಶಿರಕಾಳಿ ಗೋವಿಂದ್‌ರಾಜ್ ಎನ್ನುವವರು, ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ, ಪಿ.ಬಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಿರಕಾಳಿ ಗೋವಿಂದರಾಜ್ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಘಂಟಸಾಲ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಡನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಹಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಕಂಪು, ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಇತಿಹಾಸ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಕಣಗಲ್ ಪ್ರಭಾಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಕು.ರಾ. ಸೀತಾರಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಹುಣಸೂರು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಹೀಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕನ್ನಡದ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ, ವೈಭವಯುತವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಹವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತೆಗೆದಂತಹ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ನೋಡಿ, ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಲೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳು ಅಪಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೇನೋ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳು, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಚಿತ್ರಗಳು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಚಿತ್ರಗಳು ಈ ಮೂರು ಚಿತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳು, ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ದಾರಿ ತಪ್ಪುತ್ತಿದೆ: ಆದರೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಚಿತ್ರಗಳು, ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಬರುವ ದೃಶ್ಯ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಮಾನಕರವಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಹಾಸ್ಯ ಎಂದರೆ, ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಾಗ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನಟನನ್ನು 25 ಜನ ಹಿಗ್ಗಾಮುಗ್ಗಾ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಒಂದು ಚೂರು ರಕ್ತ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಟ್ಟೆ ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಬಟ್ಟೆ ಐರನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಲೆ ಕೆದರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ದಬದಬ ಶಬ್ದ....

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು : ಅದಕ್ಕೇ ಸಿನಿಮಾ ಪೆಂಡು ಹೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಪ್ರಾಣ ಹೋಗಬೇಕು, ಆದರೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಜನರು ಸಿನಿಮಾ ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಏನಪ್ಪಾ 25 ಜನ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ, ಅವನು ಹೇಗೆ ಬದುಕಿದ ಎನ್ನುವಂತಹ ಪರಿಣಾಮ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ನನಗೆ ಗೊತ್ತು, ಇವತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಅಪಾರವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದೇವೆ. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನವನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ನಾವು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ದೂರ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಾಯಕನಾದವನಿಗೆ ಏಟು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಖಳನಾಯಕನಾದವನಿಗೆ ಏಟು ಬೀಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ರಕ್ತ ಹರಿಯುವುದು ಕಾಲು ಮುರಿಯುವುದು. ಇದು ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ನಾವು ಎಲ್ಲೋ ತಲುಪುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ನಾಡಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ತೀವ್ರವಾದಂತಹ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿ. ಇನ್ನು ಕಂಠೀರವ ಸ್ಟುಡಿಯೋವನ್ನು ಎಂಥಂತಹ ಮಹನೀಯರು ಕಟ್ಟಿದರು. ಕರಿಬಸವಯ್ಯ, ಗುಬ್ಬೀವೀರಣ್ಣ ಮತ್ತು ಶಂಕರೇ ಗೌಡರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ಸ್ಟುಡಿಯೋವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ 19 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟುಡಿಯೋವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು, ಆ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದಂತಹ ಸ್ಟುಡಿಯೋವನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅದಕ್ಕೆ ಗ್ರಹಗಳನ್ನು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಚಿತ್ರ ನಗರಿ, ಅದು 370 ಎಕರೆ ಇದೆ. ಬಹಳ ಸುಂದರವಾದಂತಹ ಪ್ರದೇಶ. ಅವರಿಗೆ 10 ಎಕರೆ ಇದ್ದರೂ ಏಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮಗೆ ಬೇಕು, ನಮಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಒಂದು ಅಂಗ್ಗುಲ ಜಾಗವನ್ನೂ ಸಹ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಪೋಲೀಸ್‌ರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸಿ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಚಿತ್ರನಗರಿ ಎಂದು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕಟ್ಟುವುದಾದರೆ ಕಟ್ಟಿ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಇದ್ದರೂ ಚಿತ್ರ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಅದು ಇವತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಅಮೂಲ್ಯವಾದಂತಹ ಪ್ರದೇಶ. ಅದು 370 ಎಕರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ಕಂಠೀರವ ಸ್ಟೇಡಿಯಂ ಅನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಹಂಗಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅದರೊಳಗಡೆ ಪ್ರಸಾದ್ ಲ್ಯಾಬ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಅವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ. ಅವರು 20 ವರ್ಷದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. 200-300 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಯಿದೆ ತಂದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಮೊದಲು ಅವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾದುದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದು ಒಂದು ಸ್ಮಾರಕ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಪರಭಾಷೆ ಚಿತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಇಲ್ಲ, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಇಲ್ಲ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳು ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ

ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಷೆ ಚಿತ್ರಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪರಭಾಷೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ನಿಲುವು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಧಾಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗ ನೆಲೆಯೂರಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇನ್ನು ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ, ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಇಲಾಖೆ. ಆ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಜನ ಹಿಂದಿನವರನ್ನು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ ಎನ್ನುವವರು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮೊದಲನೇ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಇಲಾಖೆ ಇತ್ತು. ಆ ಇಲಾಖೆ ಅಂದು ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು, ಇವತ್ತು ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ತಾವು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಇಬ್ಬರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಬೇಕು. ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ, ಮತ್ತು ವಾರ್ತಾ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಇಲಾಖೆ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಕಣ್ಣು ಮೂಗು ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ, ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಚಾರ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅನುಕೂಲಗಳು ಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಆ ಇಲಾಖೆ ಕೈಕಾಲು ಇಲ್ಲದಂತಹ ಹೆಳವನಾಗಿ ಕೂತಿದೆ. ಆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥ ಚಿಂತನೆ ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಶಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ.

11.00 ಎ.ಎಂ.

ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ವಾರ್ತಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ದೂರವಾಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿರಬಹುದು, ಬೇರೆ ಪ್ರಚಾರವಿರಬಹುದು, ಯಾವುದೇ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಬಂದು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲ. ದೂರವಾಣಿಯ ಮೂಲಕ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ದೂರವಾಣಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ವಾರ್ತಾ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ದೂರವಾಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಚಾರ, ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾಹನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ವಾಹನಗಳ ಕೊಠಡೆ ಇದೆ, ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಿಷನ್ ಕೊಠಡೆ ಇದೆ. ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಕ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದೋ ಕಾಲದ ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡ ಇದೆ. ಈ ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನೆಲಸಮ ಮಾಡಿ

ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ವಾರ್ತಾ ಭವನ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಾರ್ತಾ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಈ ವಾರ್ತಾ ಭವನದಲ್ಲೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ 5 ರಿಂದ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಆ ವಾರ್ತಾ ಭವನವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ, ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಭವನವನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಡ, ಅಲ್ಲೇ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲೇ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ತಾವು ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕಾದುದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಾರ್ತಾ ಭವನವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದುದು. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎದುರಿಗಿರುವ ಜಾರ್ಜ್ ಓಕ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗನ್ನು (ಬಾದಾಮಿ ಕಟ್ಟಡ). ಈ ಬಾದಾಮಿ ಕಟ್ಟಡವು ಬಹಳ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಯಾರೇ ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪಡೆದು ತಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ 50 ವರ್ಷವಾಯಿತು, ಸಂತೋಷ. ಆ 50 ವರ್ಷ ಧಾಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ.ಎನ್. ಗುರುಸ್ವಾಮಿರವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಫೋಟೋ ಇತ್ತು ಸಂತೋಷ, ಬಹಳ ಅತ್ಯಂತ ಧೀಮಂತ, ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ದುಡಿದಂತಹ ಒಬ್ಬ ನಾಡಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅವರ ಅಪಾರವಾದಂತಹ ಕಾಣಿಕೆ. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಕೆ. ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೆರಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ಅವರನ್ನೂ ಜ್ಞಾಪಿಸಬೇಕು. ಸಿ.ಜೆ.ಕೆ. ರೆಡ್ಡಿಯವರನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯರವರನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ ಅವರನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿ, ಆ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಂಬುದು ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನೆಟಕಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಪಾರವಾದಂತಹ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿದವರು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದಾಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಜಯಶೀಲರಾವ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ಸಿ.ವಿ. ರಾಜ್‌ಗೋಳ್ ಆಗಿರಬಹುದು. ಟಿ.ಎಸ್. ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಆಗಿರಬಹುದು. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ, ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಪಾರವಾದಂಥ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದಾಗ 50ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅದರ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಆದರೂ ಅವರು ಬರೆಯಬೇಕು. ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಬರಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿ ಸ್ವಾಮಿ. ಇವತ್ತು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ, ಆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಗಮನಸೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಹೊಸ ಒಂದು ಆಧುನಿಕವಾದಂತಹ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯ, ನೋಟ, ನಿಸರ್ಗ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದಂತಹ ಪ್ರವಾಸಿ

ಕೇಂದ್ರವಾದಂತಹ ಈ ಇಲಾಖೆ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದಂತಹ ಚಿಂತನೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರ, ಇದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸಿತಕ್ಕಂಥದ್ದು 4 ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು, ಇದರಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಗ್ರ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಣವು ಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಾಭವು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಅತ್ಯುನ್ನತವಾಗಿ ತರಬೇಕಾದರೆ ಇದು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಕರ್ತವ್ಯ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ ಭವನ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸಿ ಇಲಾಖೆಯು ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಅದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಜನ ದೆಹಲಿಯನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕಂತಹ ಜನ ಈ ಪ್ರವಾಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲಕ್ಕೆ ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತವಾದ ಪ್ರೀತಿ ಇದೆ, ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ನಾವು ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದಂತಹ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರತಿಸಾರಿ ಅನೇಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೂ ಆಗಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹಿತ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಮುಗ್ಗುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆಯೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಕುಳಿತು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದಂಥಾದ್ದನ್ನು ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಹೊಸ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾದಾಗ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು? ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಮಗ್ರ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸಮಗ್ರ ಇತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸಮಗ್ರ ಇತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜಾಹಿರಾತನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಯಾವುದೊಂದು ಹೊಸ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನು? ಯಾವುದನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಆ ಯಾವ ಕಡೆಯಾ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಅವರು

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಯಾವದೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪ್ರವಾಸ, ಪತ್ರಕರ್ತರ ಪ್ರವಾಸ ಅನೇಕ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ವಾಹನಗಳು ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೊರಡಬೇಕಾದರೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಯ ವಾಹನಗಳ ಜೊತೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಚಕ್ರ ಸರಿಯಿದ್ದರೆ ಇಂಜಿನ್ ಸರಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೇರಿಂಗ್ ಸರಿಯಿದ್ದರೆ ಕುರ್ಚಿ ಸರಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ತರಾತುರಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣ ಇದೆ, ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಂದು ಮಧ್ಯ ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ ಆ ವಾಹನಗಳು. ಇಂತಹ ದುಸ್ಥಿತಿ ಯಾರಿಗೂ ಬರದೇ ಇರಲಿ. ನಿಮ್ಮ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕ್ಯಾಮರಾಗಳು ಇದೆ. ಆದರೂ ಕ್ಯಾಮರಾವನ್ನು ಇವತ್ತು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಎರಡು ಕ್ಯಾಮರಾಗಳು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 25 ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಆರು ಕ್ಯಾಮರಾಗಳಾದರು ಬೇಕು. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಂತೂ ನಿಮಗೆ ಕ್ಯಾಮರ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಇಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತೀರಿ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಇದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ನಂಜೇಗೌಡರೇ ಕೇವಲ ಎರಡು ಕ್ಯಾಮರಾಗಳು ಇದ್ದಾವೆ, ಅದೂ ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು, ಮೊದಲೆಲ್ಲಾ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಶೇ ನಾಣಯ್ಯನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಈಗಲೂ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆ ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುತ್ತೀರಿ, ಐರಣ ಏನು? ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದು ಕಾಯಕಲ್ಪ ಕೊಡಬೇಕು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡಿ. ಆ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಶಾಸಕಾಂಗಕ್ಕೂ ಒಬ್ಬ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ ವಾರ್ತಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯವು ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಶಾಸಕಾಂಗ, ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಸಭೆ ಇವೆರಡು ಬಹಳ ಪ್ರಚಾರ ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಆಗಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸಭಾಪತಿಯವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ ಇರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮದೇ ಆದಂಥ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಇಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಬೇಕು. ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕ್ಯಾಮರಾಮನ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಸಾರಿ ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲಿ 12 ಗಂಟೆ ಆಗಲೀ 13 ಗಂಟೆಯಾಗಲೀ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇಲಾಖೆಗೆ ನೂರೊಂದು ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯ ವಾಹನಂತರ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಳ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ

ಅದನ್ನು ನಾನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶಾಸನಸಭೆಯಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಗೊಂದಲ ಇದಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇದು ತಮಗೂ ಕೂಡ ಗೌರವ ತರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಶಾಸನಸಭೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಲಾಪ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿ ಮತ್ತು ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರು ಎಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಸದನದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಭಾಷೆಗೆ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಭಾಷೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಗೆ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ ಇನ್ನು 5-10 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಚಿತ್ರಣ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದು ಸತ್ಯ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ 1956ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಜನ ವಲಸೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಈ ವಲಸೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯ ಇದೆ, ಈ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗುತ್ತೇವೆ, ಇದು ಕೇವಲ ಬೆಂಗಳೂರು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಶೇಕಡ 15, ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಆಗಿದೆ, ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಆಗಿದೆ, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಆಗಿದೆ, ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಈ ಒಂದು ವಿಷ ಹಬ್ಬುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪಕ್ಕಾತಿತವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಾಷೆ, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದಂಥ ಚಿಂತನೆಗೆ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈಗ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ ಅಪಾಯಕಾರಿಕೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಿದ್ದೀರಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ತಾವು ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ, ಚಳುವಳಿ ಬಗ್ಗೆ, ಹೋರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನವಿಯನ್ನು ಆಗ್ರಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕಸಾರಿ ನಮಗೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಬಹುದು, ನಾನು ಏನೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುಸಾರಿ ನಾನು ಇಡೀ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡವಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಯಾವ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲೂ ಒಂದು ಲೈನ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಡೀ ದಿನವೆಲ್ಲಾ

ಮಾತನಾಡಿದೆ, ಇದು ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಕೊನೆಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಕಡತವನ್ನೂ ನೀವು ನೋಡಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲ ಕಡತವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವ ರೀತಿ ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ತಬ್ಬಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಆಗಬಾರದು, ನಮ್ಮನ್ನು ಮಲತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳ ತರಹ ತಾವು ನೋಡಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರಚಾರ ಎಂಬುದು ಕೆಲವರ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ, ಈ ಪ್ರಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಫುಂಟ್ ಪೇಜ್ ಕೆಲವರದ್ದೇ ಸ್ವತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸ್ವತ್ತಾಗದೆ ಇರಲಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಖಕ್ಕೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ, ನಾವು ಒಂದು 60ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹಗಲುರಾತ್ರಿ ಬೂಟ್ಸ್ ಏಟು ತಿಂದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಅದೆಲ್ಲಾ ಒದ್ದಾಡಿಕೊಂಡು ಸತ್ತು ಸುಣ್ಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಸುದ್ದಿಯ ಸ್ವತ್ತು ನಿಮ್ಮದೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಂಪ್ಲೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ನೀವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಇದು ಹೇಗಿದೆ ವಿಪರ್ಯಾಸ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಪಬ್ಲಿಷಿಟಿ ಬರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಏಳು ಗಂಟೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ, ಮೂರು ಗಂಟೆ ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಅರಗಿ ಸ್ಥಾನೇಂದ್ರ : ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಟಾಳರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೂತ ಆಷ್ಟೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೊರತೆ ಎಂದೇನೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಸನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಾಯಂಕಾಲದ ಹೊತ್ತು ವಾಟಾಳರು ಏಕೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ನನಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಏಳು ಗಂಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕೊಡಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರೂ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳೇ ಇಲ್ಲಿ ಒಳಗೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ, ಹೊರಗೂ ನಿಂತಾಗ ನಾನು ಬಹಳ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ನನಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಯಾರು ಹೇಳಿದರೂ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅನೇಕಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ ನೋಡಿ ನಿಮ್ಮದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತೇವೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೆಲ್ಲೋ ಹೊರಟು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದೂ ನಿಜ ಕೂಡ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದು ಬೇಡ ಎಂದನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ

ಈ ಪ್ರೆಸ್‌ಕ್ಲಬ್ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ನಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಕರೆಯಿರಪ್ಪ. ಪ್ರೆಸ್‌ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ಬರೀ ಸುಮ್ಮನೆ ಈ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಕರೆದು ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ 1960ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೆಯೇ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಕನ್ನಡದ್ದು ಏನು, ಗಡಿನಾಡಿನದ್ದು ಏನು? ಇದೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರೆಸ್‌ಕ್ಲಬ್ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕರೆಯುತ್ತಿರುತ್ತೀರಿ, ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೀರೇನೋ ಎಂದು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕಾದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದೇನೆ, ಒಂದು ದಿನವೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇವರನ್ನು ಪ್ರೆಸ್‌ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ಕರೆದು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನನಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗುವಂಥಾದ್ದು ಬೇಡ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆ, ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಎನ್ನುವವರು ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದು ನ್ನು ಚಿಂತನೆ, ನಾನೇನೂ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಇಳಿದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಿ ಇಲ್ಲವೆಂದಾಗಲೀ ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಪ್ರಚಾರ ಯುಗವಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ನಾವ್ಯಾರು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಲಿ. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಬೇಕೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಡೆಸುವಂತಹ ಹೋರಾಟಕ್ಕಾಗಲೀ, ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಲಿ, ಚಳುವಳಿಗಾಗಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಬೇಕೆನ್ನುವಂಥಾದ್ದು ಅದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರು ತಳ್ಳಿಹಾಕತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಆದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಕೇಳುವಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ಪ್ರಚಾರ ಪ್ರಿಯರಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಬೇಕೆನ್ನುವಂಥಾದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

+ ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಕಂಠಿಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮೊದಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಮೊದಲನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಬಂತು. ಇದರ ಉದ್ದೇಶವೇನು ಇತ್ತೆಂದರೆ ಈ ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಸರನ್ನು ಇಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆ ಬರೀ ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವಂಥ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿ ಅಷ್ಟೇ

ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖವಾದಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಆ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಡೀ ದೇಶದ ಕೃಷಿ ರಂಗದ ಭೂಮಿ ಬಹಳ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೃಷಿಗೆ ಇರುವಂಥ ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿದೆ. ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಉಳಿಮೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುವವರಿಗೆ ಹಂಚುವ ಕೆಲಸದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದವರೆಗೂ ಕೂಡ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಅದರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಇಲಾಖೆಯೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಡೀ ದೇಶದ ಶೇ. 80ರಷ್ಟು ಜನರು ಭೂಮಿಯ ಆಧಾರವನ್ನು ಪಡೆದೇ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಭೂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ, ಭೂಮಿ ಆಧಾರವನ್ನೇ ನಂಬಿ ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದಂತಹ ಅಂಗ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಏಕೆ ಅವಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು? ಈ ಇಲಾಖೆ ಬರೀ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಇಡೀ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಹಂಚತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಭೂ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಇಡೀ ದೇಶದ ಶೇ.80 ಜನರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರತಕ್ಕಂಥ ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಭೂ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟೀಷರು ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಪುನರ್ ರಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪುನರ್ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಬರೀ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲ. ಇಡೀ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದಂತಹ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥ ಒಟ್ಟಾರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಆ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಪುನರ್ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿರುವಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಇಡೀ ಕೃಷಿ ರಂಗಕ್ಕೆ ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮತ್ತು ಹಂಚತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಈ ಇಲಾಖೆ ಈ ದೇಶದ ಶೇ.80ರಷ್ಟು ಜನರ ಜೀವನದ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರುವಂಥಹ ಈ ಇಲಾಖೆ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸೂಕ್ತವಾದಂತಹ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದಂತಹ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಭೂ

ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ಬ್ರಿಟೀಷ್‌ರ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ, ಇದು ನಮ್ಮ ಜನರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಅನ್ನು ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಮುಗ್ಧ ರೈತರೊಡನೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಾಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರೈತರಿಗೆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಪಹಣಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಹೀರಿ ಹಿಪ್ಪೆ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಇಲ್ಲದಂತೆ, ಮತ್ತು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುವಂತಹ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಗಣಕೀಕರಣವನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಭೂ ಮಾಪಕ ಕೇಂದ್ರ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಒಂದು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಭೂ ಮಾಪನ ಇಲಾಖೆ ಇತ್ತು. ಒಬ್ಬ ರೈತನು ಏನಾದರೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದರೆ 5-6 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಇರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರು ಒಂದು ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಆ ರೈತರು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಅವರು ಆ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಿರುಗಾಡುವಂಥದ್ದು ಇದ್ದು ಆ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗದೇ ಇದ್ದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಭೂ ಮಾಪನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲೂ ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಇನ್‌ಹೆರೆಂಟ್ ವೀಕ್‌ನೆಸ್ ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂತಹ ಈ ಬಲಹೀನತೆಗಳಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಭಾರಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಮುಖವಾದಂತಹ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರು ಎಂದು ಇದ್ದು ಅವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ರೈತರ

ಜನಜೀವನ ಜೊತೆಗೆ ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಇವರ ಕೆಲಸವೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಯಾಕೆ ಗ್ರಾಮದ ಲೆಕ್ಕಗನಾಗಿರುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಅಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಯಾವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದೂ ಸಹ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಈ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಗರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಗ ಒಬ್ಬ ತಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅವನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ಇವತ್ತು ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಇಲ್ಲ, ಡಿ.ಸಿ. ಯವರಿಗೂ ಇಲ್ಲ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್‌ಗೂ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಈ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಗರು ಮರಿ ಪಾಳೇಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೇ ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯತ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಗರು 24 ಗಂಟೆಗಳು ಕುಡಿದು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವಂಥವರನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ನೋಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರು ನಿಸ್ಸಾಯಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಆ ಪಂಚಾಯತ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾಹಿಸುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ಕೂಡ ಈ ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇವರ ವರ್ಗಾವಣೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಕೂಡ ಈ ಪಂಚಾಯತ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ಪರ್ಗುಮಾನ್‌ನಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರು ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ನಾವು ಎಲ್ಲರ ಮುಲಾಜಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವವರು, ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಪಂಚಾಯತ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಒಬ್ಬರು ನಮಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಾನೇ ಬರುವುದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಹತ್ತಿರ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಆ ಪಂಚಾಯತ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯಾವ ತಹಶೀಲ್ದಾರರನ್ನು ಕೇರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ಡಿ.ಸಿ.ಯನ್ನಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್‌ರನ್ನು ಇವರು ಕೇರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಇವರು ಯಾರಿಗೂ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ.

11.30 ಎ. ಎಂ.

ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗಿದೆ? ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಿಂಸೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯ ಪಹಣಿಯನ್ನು ತಾನು ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಅಲೆದು ಅಲೆದು ಸಾಕಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹೆಸರಿಗೆ ಪಹಣಿಯನ್ನು ಬರೆಸಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರ ಜಮೀನನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪಹಣಿ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು, ಆ ಪಹಣಿಯ ಮೇಲೆ ಅವನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಲ

ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವನು ಸಾಲ ಕಟ್ಟದಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಆ ಭೂಮಿ ಹರಾಜಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಯಾರದ್ದು ಎಂದರೆ ಯಾರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೋ ಅವನ ಭೂಮಿ ಹರಾಜಿಗೆ ಬಂತು. ನಾವು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದರೆ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜಮೀನನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹೆಸರಿಗೆ ಪಹಣಿ ಬರೆದುಬಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಅನಾಹುತ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ ಒಬ್ಬ ಮುಗ್ಧ ರೈತ, ಅವನಿಗೆ ಬರವಣಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ವಿದ್ಯಾವಂತನಲ್ಲ. ನನ್ನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಓದತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವ ರೈತನಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ The total insubordination to the higher officers. ಅದನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾರು ಯಾರಿಗೂ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗೆ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಅಲ್ಲ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್‌ಗೆ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಅಲ್ಲ, ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಅಲ್ಲ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಡಿ.ಸಿ.ಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಲ್ಲ. This total insubordination in the administrative hierarchy has led to the total chaos in the administration. ಇವತ್ತು ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಯಾರ ಹಿಡಿತವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಇಲ್ಲೇ ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ರಾಜಕೀಯದವರಿಂದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು. ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು 'ಡಿ' ಗುಂಪಿನ ನೌಕರನವರೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಇವತ್ತು ಇಡೀ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನಿಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರೈತರೇನಿದ್ದಾರೆ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥವರು, ಅವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಗೌರವವಾಗಿ ನೀವು ಮಾತನಾಡಿಸುವುದು ಬೇಡ ಹೋಗಲಿ, ಅವರು ಬಂದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೂರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗಳು ಇವತ್ತು ಇದ್ದಾವೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗಳು, ಅವು ಇವತ್ತು ಬಿದ್ದುಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಜನತಾದಳದ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಮಿನಿ ವಿಧಾನಸೌಧಗಳ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು. ಏತಕ್ಕೋ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರು ಅದನ್ನು ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಸೆಕ್ಟರ್ ಅಲ್ಲವೆಂದು, ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ, ಅದು ನಿಮಗೇನೋ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಸೆಕ್ಟರ್ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಒಬ್ಬ ಮುಗ್ಧ ರೈತ ಬಂದರೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗವಿಲ್ಲದಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗಳು ಇದ್ದಾವೆ ಇವತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಇವತ್ತು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗಳಿಲ್ಲ, ರೈತರು ಬಂದರೆ

ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗವಿಲ್ಲ, ಇಡೀ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತನ ಎದುರು ಇವತ್ತು ರೈತ ನಿಂತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಡೀ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಇವತ್ತು ಈ ರೀತಿಯ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆಗರವಾಗಿದೆ, ರೈತರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ, ಗೌರವವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆತ ಪಡತಕ್ಕಂಥ ಕಷ್ಟ ಅಪ್ಪಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇವತ್ತು

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಅಪ್ಪಚ್ಚುರಂಜನ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ಮಿನಿ ವಿಧಾನಸೌಧವಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರಿಗೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲೊಂದು ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಆ ಮಿನಿ ವಿಧಾನಸೌಧವಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು, ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೆರಡು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶಗಳು. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭೂ ಪರಿಮಿತಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಇಡೀ ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಈ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂಥ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಪಾಪದ ಕೆಲಸ, ಕೃಷಿ ಭೂಪರಿಮಿತಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಎಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಕೂಡ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವತ್ತು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ ತಾವು? ಇವತ್ತು ದೇಶ ಭಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಭೂಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಭೂಪರಿಮಿತಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರವೇ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ನೀವು ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಆ ಭೂಪರಿಮಿತಿ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ಲಾಭವಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ, ಆ ಪರಿವರ್ತಿತ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೆಂದು ತಾವು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ, ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗಿದ್ದಂಥ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವರೊಂದು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನೋಡಬೇಕು. ಇವರು ಇಡೀ ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು, ಇವತ್ತು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಭಾರಿ

ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ : 21-4-1992 ರಂದು ಶೇಕಡ 75ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಾರೆ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ 1,31,024 ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಿರ್ಗತಿಕ, ಭೂಹೀನ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಅರ್ಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 94,571 ಎಕರೆಯನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ? ಅದರ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಭೂಪರಿಮಿತಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೇಲೆ, ಭೂ ಒಡೆಯರಿದ್ದ, ಭೂಮಾಲೀಕರಿದ್ದ, ಜಮೀನ್ದಾರರಿಂದ ಈ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟಿತ್ತು? ಆ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಈ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ದೇವರಾಜಅರಸುರವರು ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಂದಾಗಲಿಂದ ಕೂಡ ಸರಿಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಭೂಮಾಲೀಕರ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದಂಥ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಆ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಾವು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು 1,31,000 ಎಕರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ್ದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಇಂಟ್ರಡೂಸ್ ಮಾಡಿದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬ ಜಮೀನ್ದಾರ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆತನಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಅವತ್ತು 1974ರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿತ್ತು ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಆ ಐವತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ, ಅದೇ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಮೂರುಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು, ಒಬ್ಬ ಗಂಡು ಮಗನಿದ್ದಾನೆ. ಆತ ಇದ್ದಂಥ ಎಂಟುನೂರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಿದ, ಅಲ್ಲಿಗೂ ಉಳಿಯಿತು. ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯಿ ಇತ್ತು, ಆ ನಾಯಿಗೊಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಸಿದ. ಆ ನಾಯಿಗೊಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೊಂದು ಭಾಗ, ಆ ನಾಯಿಗೆ ಏನು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದ ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದ. ಅದು ಒಂದು ಭಾಗಸ್ಥ ಎಂದು ಅದರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ. ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ನೀವು ಬಾಗಿಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆ ದಾವಿಲೆ ಇದೆ ತೆಗೆಸಿ ನೋಡಬಹುದು. ಇಷ್ಟಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಐವತ್ತು ಫಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಉಳಿಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆ ಐವತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಹಂಚುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲಿ ಬಂತು? ಇವತ್ತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕರ್ನಾಟಕರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಇದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೀವು ಮತ್ತೆ ಭೂಪರಿಮಿತಿ ಕಾಯಿದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು

ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಮುಂಚೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮೊನ್ನೆಯವರೆಗೂ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಆದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಯಾರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮಾಡಿದಿರಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರನ್ನು ಮಾಡಿದಿರಿ. ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಛೇರ್ಮನ್, ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಛೇರ್ಮನ್, ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಛೇರ್ಮನ್, ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಛೇರ್ಮನ್, ಆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಹೇಗೆ ಅವನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತು ಭೂ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅವನಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು. ಇನ್ನು ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದೊಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ವಿಷಯ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅದು ಆಯಾ ಶಾಸಕರುಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಎರಡು ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು, ಅಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಯಾರು ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಂಟ್ರಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ದಾಖಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಸರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರ ಹೆಸರು ಎಂಟ್ರಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಹೆಸರುಗಳ ಕೆಳಗಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಪೈನಲ್ ಆದ ಮೇಲೆ, ಲಾಸ್ಟ್ ಕಟ್ ಆಫ್ ಡೇಟ್ ಆದಮೇಲೆ ಡಿ.ಸಿ. ಸೈನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿ.ಸಿ. ಅಲ್ಲಿ ಸೈನ್ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಎಂಡಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದರೂ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂಟ್ರಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ಭೂ ಮಂಜೂರಾತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ಅಂದರೆ ಶನಿವಾರ ನಾನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಸರ್ವೆ ನಂ. 27ರ ಒಟ್ಟು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಟ್ 1 ಎಕರೆ 20 ಗುಂಟೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೋರಿ 47 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಮಿಟಿಯವರು ಆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಅವರು ತಪ್ಪು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಭೂ ಹೀನರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1 ಎಕರೆ 20 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿಗೆ 47 ಅರ್ಜಿಗಳು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಸಾಫಾನ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಾದರೂ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್

ತಲಾರ್ ಇನಾಮ್ ಜಾಗ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಹಿಂದಿನ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ರಿವೋಕ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. 47 ಜನ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇವಲ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರಣ ತೋರಿಸಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದೆ. ಹಲವಾರು ಮುಗ್ಧರು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹಲವಾರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕಡೆಯದಾಗಿ ಬೆಳೆ ಪರಿಹಾರದಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಅಥವಾ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಿ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾದರೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಬೆಳೆ ಪರಿಹಾರದ ಹಣವನ್ನಾದರೂ ನೀವೆಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ನೀವು ಕೇವಲ 500 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಬೆಳೆ ಪರಿಹಾರದ ಹಣವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಮೊತ್ತ ಯಾವ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ? ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅದು ಸಾಲುತ್ತದೆಯೇ? ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತು ರೈತ ಹಿಂದಿನ ಹಾಗೆ ಬರೀ ರಾಗಿ, ಜೋಳ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವನು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಅಥವಾ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾಶವಾದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ, ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದಂತಹ, ಯಾವುದೋ ನಮ್ಮ ತಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವಂತಹ 500 ರೂ.ಗಳನ್ನು ನೀವು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದೂ ಕೂಡ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತರಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಆಲಿ ಕಲ್ಲು ಮಳೆ ಬಿದ್ದು ಟೊಮೋಟೋ, ಈರುಳ್ಳಿ ಎಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಯಿತು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆ. ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ, 500 ರೂ. ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ, ಆಲಿ ಕಲ್ಲು ಮಳೆ ಬಿದ್ದರೆ ಅದು ಫ್ಲಡ್ ಡ್ಯಾಮೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಯಾವುದರ ಕೆಳಗಡೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರೈತರಿಗೆ ಎದುರಾದರೆ ಹೇಗೆ? ರೈತ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಆಲಿ ಕಲ್ಲು ಮಳೆ ಬೀಳಬಾರದು, ಇಂತಹ ಮಳೆಯೇ ಬೀಳಬೇಕು, ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಬೀಳಬೇಕು, ಇಷ್ಟೇ ಬೀಳಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಸ್ವತಃ ಕಾನೂನುಗಳು ಇವೆಲ್ಲಾ ಇಂಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಬಲ್, ಅನ್‌ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಕಾನೂನುಗಳು ಆಗಿವೆ. ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಮ್ಮನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವತ್ತು ನೀವು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಏನು ಕಾಳಜಿ ಇದೆ? ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ರೈತ ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಟೊಮೋಟೋ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠ 2 ಸಾವಿರ ರೂ. ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಗಿ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ರೈತರಿಗೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯಾಟಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ : ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೋ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯಾಟಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲಿಸ್ಟ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಸಿನಿಮಾದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಕಾಫಿ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಓನರ್ಸ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅತಿವೃಷ್ಟಿ, ಅನಾವೃಷ್ಟಿ, ಆಲಿ ಕಲ್ಲು ಮಳೆ, ಹೀಗೆ ಏನಾದರೂ ಬಿದ್ದು ರೈತರ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವು ಕೇವಲ 500 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಕೊಡದೇ ಕನಿಷ್ಠ ಅವನು ಎಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿರುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

+ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜೇಂದ್ರನ್ (ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್) : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಿಂದ ನಮಗೆ ನೋವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. The Government is mentioning 'District Incharge Minister'. Fortunately or unfortunately, my District Incharge Minister is not here. What is the meaning of District Incharge Minister? Till today, I am not aware of it. The District Incharge Minister must know the entire administration in the District, He should know what is happening in the district. I have completed 2 years and 8 months as MLA. My respectful Speaker used to say that the youngsters should be disciplined, they should be well dressed, they should be disciplined while sitting, walking etc., we are more happy at least you are teaching discipline for us. We have pleasure to follow. That can be rectified. You declare it today, we will follow that. But can your Minister do that? Can your Minister change their style of administration? No, why? You are all seniors. You have seniority, but we are worried about sincerity in administration. That is not heard today. It is painful. We can just tell some facts. ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ನಿಮಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವನು ಈಗ ತಾನೇ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಇವನಿಗೇನು ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ಇದೆ? ಏನೇನೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ? ಅವನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ? ಎಂದು ನಿಮಗನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜನ

ನಮಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ನೋವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. But my respectful Minister is not knowing about that. Entire administration, be it police Department, Education Department, Municipal Administration, Zilla Parishads, Deputy Commissioner's office, R.T.O., entire administration has totally failed. I can bring to your notice an example. I had requested my District Incharge Minister to transfer the Municipal Commissioner. Just think about this administration. He said, he is a right, a person you can take him to K.G.F.

(INTERRUPTIONS)

ತಾವು ನಾನು ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡದವರೇ. ಕೇವಲ ಟೀಕ್‌ವುಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಫರ್ನೀಚರ್ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾಲಿಷ್ ಹಾಕಬೇಕು. ಟೀಕ್‌ವುಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಷ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಆ ಪಾಲಿಷ್ ಈ ಇಂಗ್ಲಿಷು. Original is teak. Entire Vidhana Sabha is made of teakwood. We have to ask our Education Minister. Till today, not even one Kannada Medium High School is there in K.G.F. Don't I feel ashamed?

ಶ್ರೀ ಕುಂಬ್ಳೆ ಸುಂದರರಾವ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ, ಟೀಕ್ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬರೀ ಪಾಲಿಷ್ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜೇಂದ್ರನ್ : ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಬರೀ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆಯೇ. ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಅಭಿಮಾನ ಹೃದಯದಿಂದ ಬರಬೇಕು. ಅದು ಬರೀ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. For entire Karnataka English Advertisements in English newspapers are being given. I am a Kannadiga only. Unfortunately or fortunately we have not learnt Kannada. It is not my mistake. My father was not Pandit Jawaharlal Nehru to construct Kannada medium school. For the past two years I have been bring to the notice of this House. Minister's reply is, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಣವನ್ನು ನಾವು ತಂದು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಸರ್ಕಾರವೇ ಫಂಡ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಾವೇ ಹೇಳಬೇಕೇ? I am grateful to my Government. What is the use? The output is less. Your input is more. Output should also be more. This shows there is lacuna in administration. Sir, I was telling that I had requested the District Incharge Minister for the transfer of the

Commissioner. Finally, the Commissioner was not posted. To whom I should bring this? Finally I have to bring it to the notice of my respectable Speaker. But you are aware of this. It shows that the District in charge Minister has totally failed. ನಾನು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ? Why do you want to be a district in charge Minister? Why do you want to do administration? ತಾವೇ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೇ ಸರ್, ಆ ಕಮಿಷನರ್ ರವರೇ ನಮಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಸರ್, ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ ಸರ್, ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ - ನಾನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ರೀ, ಆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಸ್ಟಾಪ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. This is the way of your administration. I fell ashamed to be an MLA in this House. It may be a Joke. It is a Joke. The same words, if I repeat, Mr. Roshan Baig should also resign. Will he do that?

Mr. SPEAKER : I don't allow either of you to do that. Both of you should stay because you are my younger brothers.

SRI. S. RAJENDRAN : It is a born problem. It is a born feeling. It is a reality which I am bringing to your notice, sir. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ 'ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು' ಎಂದು ಬಿಕ್ಷೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. If any legislator writes a letter, you should respond. You are not doing it. It pinches in our hearts. What is the reason. Several times we have brought the matter to your notice, but you are ignoring my letter. Naturally we have to make Dharana, road roke, Bundhs. Finally you will say ಅಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಆಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಸಕರು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. You are creating this, not me. If you have responded in time, if you have attended my papers in time, this would not have happened. Finally that Commissioner, was not given posting for nine months. Why? Nine months, how he can survive? There you have less problem in the administration because of your partiality, nepotism. This is another side. One more thing. The City Municipality's status. There is not even a single bus. have brought this matter to the notice of the Government for the past one and a half years. But till today, there is no bus in the depot. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲ, ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. These are all your administrative problems, I cannot tell my people. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವರು ನಮಗೆ - ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಆಗಿ, ಇಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಎಂದು

ಹೇಳಿದರೆ. I am not an attender or a peon. I cannot just go up and down to each and every body's office. You have your PA, PS, you have Secretary, administrators, directors, General Manager and all. Tell them over phone to bring the file and ask them to do the work. Because today's MLA is tomorrow's Minister. Today's Minister is tomorrow's Chief Minister. We are not understanding. Why? I would like to say a few words about Police administration. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬರುತ್ತದೆ. I am talking of district administration. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕಾರಣ, ಇದು ಹೌದೋ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ? I am bringing this matter to the Speaker's notice. Sir, all constables lying in KGF only. He is born in KGF, educated in KGF, got constable certificate in KGF. But he cannot catch a single crime.

SRI N. RAJANNA : Where is his final resting place?

SRI. S. RAJENDRAN : Everybody has to go to cemetery. Final resting place is also in KGF. They will not come to your place. Sir, there you cannot find law and order. Your constable will become Head Constable, then ASI, SI, and finally retire. Otherwise he will be a Circle Inspector and retire. I have brought all these matter to the notice of the Minister who is in charge of the district. They should rectify the mistake. They should find a solution. Otherwise, they cannot maintain law and order in KGF. Then Sir, Hospitals. For the past 14 years a doctor is working there for the past 7 years, a doctor is working there For the past 8 years a doctor is working there. Recently, One District Surgeon has come there about six months back and he is going to retire in another nine months. Meanwhile, he got his transfer. Is it fair on your part? I am not recommending for retaining of an officer or a doctor. I never request. Very rarely I request. I need a strong officer because such is the condition of administration. ತಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. Your Minister is telling in front of a secretary ಪಾಪ, ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಮಾಡಿಕೊಡಿ, You mean to say I am a sinner? ನಾವು ಪಾಪಿಗಳು ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ನೋವು ಆಗುತ್ತದೆ. You are telling to a Secretary ಪಾಪ, ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ. Is it for that

my people elected me? You should have ordered your Secretary, you should have instructed your Secretary to do it but whereas ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಪಾಪ, ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, what type of administration is this? Speaker Sir? You tell me. Is it not painful to us? ನನ್ನನ್ನು ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಯವರು 'ಪಾಪ' ಎಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ tomorrow if I go alone.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 'ಪಾಪ' ಎಂದರೆ 'ಸಿನ್' ಅಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ 'ಪಾಪ' ಎನ್ನುವ ಪದದ ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

MR. SPEAKER : You are looking like a leader. You have dressed like a leader, you are speaking like a leader, please go on.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜೇಂದ್ರನ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಎಷ್ಟು ನೋವು ಆಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ನಾವು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಇವರು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ಕರೆದು kindly do this, or he should summon. and instruct him to do it. I have passed an order, please implement it ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು, ಪಾಪ, ಶಾಸಕರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನೋಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ tomorrow if I go alone, he will never see me at all. Several times repeatedly we are saluting also, Yes, go and talk to him, This is learned bureauocrat is saying I don't want to mention the name. My speaker will not allow, me. If you give that opportunity, I will mention.

MR. SPEAKER : I know that.

SRI. S. RAJENDRAN : Sir, this is what is happening in the administration. It pinches every ruling MLA also Unfortunately they are not opening their mouth because ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಏನು ಇದ್ದರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು, ಪಾಪ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳೋ ಅಥವಾ ಪಾಪಿ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳೋ this is general feeling of all MLAs. On other side. education matter ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತಿನ ಆಫೀಸ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಇಲ್ಲ ಸರ್ ಒಂದು ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರ್‌ರವರನ್ನು ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ, 'ಶಾವು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಲೆಟರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಕೇಳಿದರೆ - ಈ ವರ್ಷ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಪೈನಾನ್ಸ್ ಪೊಸಿಷನ್ ಸರಿ ಇಲ್ಲ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 2 years 8 months over. Next year ಬಂದರೆ it is 4th year I should get ready for my election. ನೀನು ಶಾಸಕನಾಗಿ ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು

ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ನೀವು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೇ ?

12.00 ಪಿ. ಎಂ.

It is really pathetic, Sir, I am bringing this to your notice. ಮಂತ್ರಿಯವರು ಬಡವರಿಗೆಲ್ಲಾ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಲೆಟರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. But that Rationing Officer saying. ಡಿ.ಸಿ.ಯವರು ನನಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರು ಲೆಟರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಇಲ್ಲ ಸಾರ್ ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು. ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ In what way I can control that officer? DC says that he has not received the letter from the Director. He wants letter from the Director. It shows that I am not an MLA in you government; I am an Attender, Peon and then an ordinary clerk. It is shame! You should accept my feeling. It is not a local matter. These are the works that I am doing today. Why? When I am bringing to your notice, you should call the concerned officers, you should instruct him what to do and not to do. You are giving more importance to bureaucrats. Yes, give, fine, we are not jealous, because they are well qualified, highly intellectuals ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟುಗಳು. We are just thumb impression fellows. We do not know anything. Is that the meaning you have in your mind? Being a legislator is more than the bureaucrats. That is why I am bringing to your notice through my speaker.

SRI. G. BASAVANNEPPA (Minister for Food & Civil Supplies) : There is a procedure for issuing the ration cards. They have followed the procedure. It has been delayed. I have instructed the Deputy Commissioner.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅವರು ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಾತಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ : ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಪರ್ಯಾಯ ಪದಗಳು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಅಂದರೆ ಜನರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು.

MR. SPEAKER : Lack of Co-ordination ಏನಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯ್ಕೆಯಾದ ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಮೆಂಬರ್‌ಗಳಿಗೆ ಜನರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬೇಕಂತಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನದು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಏನೋ ಬಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಾವು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಅವರ ನಿರ್ಣಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ವೇಗದಿಂದ ಬಡವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹಕಾರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಭಾವನೆಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಷಯ, ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ಹಾಗೆಯೇ. ಆ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಮ, ಫುಲ್ ಸ್ಟಾಪ್‌ನ್ನು ಕೂಡ ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಟಿಕ್ ಆಗಿ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅರ್ಧ ಕಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಊರಿಗೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. 7 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಊರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಯೋಗೀಶ್ ಭಟ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಏನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 10,000 ಲೀಟರ್ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಹಿಡಿದಾಗ ಯಾವ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ದೌರ್ಬಲ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER : Mr. Rajendran to continue. You should not yield.

SRI S. RAJENDRAN : Within five minutes I will complete. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿಸ್ಟರ್‌ರವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ it should have revenue land, or municipality land, or Government land. But my administration commissioner has purchased a land from a private man by spending about Rs. 6-7 lakhs. He was given Rs. 75,000 per acre and nearly they have spent Rs/- 7 lakhs. I had written a letter to my commissioner stating that do you have government land or not. The Commissioner said ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ ಸಾರ್. ಸರ್ಕಾರದ ಜಮೀನುಗಳೇ ಇಲ್ಲ. But my Municipal Minister when he visited, was shown a big land. When I brought this to the notice, they put a big board stating

that it is a Municipality property. ಇದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಆಸ್ತಿ ಎಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. The same Municipal Commissioner says that no land is available. What administration that you are having? Your own Commissioner telling to the Minister this belongs to Municipality and it is a municipality land. ಸರ್ಕಾರದ ಜಮೀನುಗಳು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ. But the same Commissioner telling me that there is no land available here and that is why I purchased land from private people. This I have brought to your notice but what action you have taken. Where I should go and tell. I have brought it to the notice of the District Minister, no action has been taken I have brought to the Municipal Minister, but no action has been taken. Then I called the Tahsildar and asked, do you have land, revenue sites ನಮ್ಮ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ ಕೆಜಿಎಫ್ ನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇದು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಅಲ್ಲ? But I have shown 200 acres land. I brought to the DC's notice. Deputy Commissioner inspected and found out all these things. Then the Tahsildar says that it is a numberless kharab land. When I brought to his notice he said there is no land available. He therefore misused that government money and misutilised it for personal benefit. He cheated the government and the people ಹೀಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಏನು ಮಾತನಾಡುವುದು?

I am just giving each and every department, where is your administration? It may be pain to you but it more pain to me. If this is the way the Tahsildar is answering to me; land ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ನಾನು ಅವರ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ he is mentioning to the Deputy Commissioner that it is a numberless kharab land. Previously why he has not brought to Government's notice? Unnecessarily they have spent Rs. 7 lakhs. People's money should not go waste. Because of your lack in administration, everybody is enjoying that money and finally poor people are in the street. This is how your administration is going on. Not only that. I have brought to the Government's notice and my district incharge Minister. There is law and order problem in city Municipality of my constituency. You must visit that place, you must call all the departmental officers. What is happening in the administration, you should scrutinise and you should guide them to do the administration. My Speaker Sir, it is 2 years 8 months, my district in charge Minister has not yet turned to that side. He has visited to attend the function only, not for improving the administration side. To

whom I have to go and tell? Repeatedly every problem I am bringing to my Speaker's notice only. Even personally I have requested him about police, hospitals, education and so on. Sir, the Government has totally failed in its administration. Several programmes are not being implementing properly. Sir, today I would just bring to your notice the condition and the problems of the employees of BGML. BGML has issued closer notice on 31st last.

Mr. SPEAKER : On that, we will do one thing. When CM is there, you can speak and tomorrow his demands are coming up. I will again give you another opportunity when the Chief Minister is there.

Sri S. RAJENDRAN : Thank you very much Sir. I am just bringing to your notice till today my Incharge Minister has not bothered about the problems of 90% of the Scheduled Caste people working there. He has not brought to the notice of the Government. He has not brought to CM's notice. Then whom should I tell all these things? One thing I want to tell to this House. My opposition Leader and respectful personality. Mr. Kharge has also opposed the APMC nominations. The same thing in Municipal administration. Sir, the Government has published that a nominated Councillor should be an Advocate, Doctor or a Graduate, or a social worker. Sir, today BGML employee or a Defence Company employee is nominated as a Councillor. When I was working in Indian Airlines, they have not allowed me to contest. They asked me NOC. Then I resigned and contested the elections. The same employee who is working in Central Government is nominated as Councillor. This is where the administration is going on. For this I have to rub with the Government. If I bring it your notice you say I am a worst MLC, he is non-co-operative man, he is arrogant, etc., etc and what not. You can say that I don't mind but I am seeking justice. I would like to know how I should be answerable to local people? ನಾವು ಬಿ.ಜಿ.ಎಂ.ಎಲ್.ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೌನ್ಸಿಲರ್‌ಗೆ ಕಂಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವತ್ತು ನೀವೆಲ್ಲಾ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಒಬ್ಬ ಎಂಪ್ಲಾಯಿಯನ್ನು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. It all pains me. Therefore, I am bringing through you to the Government Sir my feelings. The district administration has failed and they should rectify. Another One year is there. Kindly look into this, co-operate with the MLAs and do the needful. I am thankful to you Sir, for giving me this opportunity.

+ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ (ಪಾಂಡವಪುರ) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 5-6 ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ, ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀರಾಮ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 50ನೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವಾದ ಗಾಂಧಿ ಟೋಪಿ ಧರಿಸಿರುವುದಕ್ಕೂ ಸತ್ಯ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ನ್ಯಾಯ ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಶುಭ ವಸ್ತುಧಾರಿಯಾಗಿ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ 50 ವರ್ಷದಿಂದ ಅದೇ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಅದೇ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್, ಅದೇ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್, ಅದೇ ಉಪ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್, ಅದೇ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗ, ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸರಳೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸರಳೀಕರಣ ಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ರೈತರು ಸರಳವಾಗಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದೇ ಜನತಾ ದಳದ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಹಿಂದೆ ರೈತರು ಯಾವುದೇ ಕಛೇರಿಗೆ ತಿರುಗದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ, ರೈತರಿಗೆ ಪಾಸ್‌ಬುಕ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ರೈತರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಅವನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಳೀಕರಣಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆಗ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎರಡೂಕಾಲು ಕೋಟಿ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ನಾಗೇಗೌಡರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಈಗಿನ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಜೊತೆಗೆ ತಾವು ಬರುತ್ತೀರಿ. ಪಹಣಿ ಬರೆಯಬೇಕಾದರೆ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇಲಾಖೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಯಾವತ್ತೂ ಪಹಣಿ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಏನು ಬಹಳ ಸುದ್ದಿ ಅನ್ನುತ್ತೀರಿ ನೀವು? ಇಡೀ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡಿ, ಎ. ಅಂದರೆ ಎರಡು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಭೂಮಿ, ಬಿ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಭೂಮಿ, ಸಿ. ಅಂದರೆ ತರಿ ಬಾಗಾಯ್ತು, ಮಿಷ್ಕಿ ಬಾಗಾಯ್ತು; ಡಿ. ಅಂದರೆ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್, ಇ. ಅಂದರೆ ಮಿಷ್ಕಿ; ಹೀಗೆ 5 ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಕಂದಾಯ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರಿಗೆ ನೀವು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದರೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕಬ್ಬನ್ನು ಬತ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಬತ್ತವನ್ನು ರಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ರಾಗಿಯನ್ನು ಕಾಳು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು 50 ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ರೈತರಿಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ತಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು, ಅವನು ಏನಾದರೂ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ. ಒಂದು ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಲೈಟ್ ಚಾರ್ಜ್

ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ನಾವು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ. ನಮಗೂ, ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗನಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವನು ಪಹಣಿ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರಾಗಿ, ಎಷ್ಟು ಬತ್ತ, ಎಷ್ಟು ಜೋಳ, ಎಷ್ಟು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಎಷ್ಟು ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಂದು ಪಹಣಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೂ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗನಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಪಾಸ್‌ಬುಕ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅರ್ಧ ಸಮಸ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ 111/2 ಲಕ್ಷ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಯಾರೂ ಮಾಡದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ನಾವು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಿವೇಶನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನು ನೀವು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯ್ತಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಎಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. 4(1), 6(1) ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಆಗಿ 6-7 ವರ್ಷವಾದರೂ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಆಗದೆ ರೈತರು ಕಛೇರಿಗೆ ತಿರುಗಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಬಂದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ವಕೀಲರ ಮೂಲಕ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು? ಜಮೀನು ನನ್ನದು, ಸರ್ಕಾರ ನೇರವಾಗಿ ನನಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ವಕೀಲರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 30 ರೂಪಾಯಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು 70 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 40 ರೂಪಾಯಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು 60 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು? ಆಮೇಲೆ ತಾವು ಯಾವ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮನಿ ವ್ಯಾಲ್ಯು ಮೇಲೆ ಬೋರ್ನಸ್ ಸೇರಿಸಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾವು ಭೂಮಿತಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ರದ್ದು ಮಾಡಿದೆವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ರೈತರನ್ನು ಸಾಹುಕಾರರನ್ನಾಗಿ, ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದೇ ರೈತನ ಭೂಮಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಅವನು ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವು. ಇವತ್ತು ಭೂಮಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಭೂಮಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲೂ ಇರುತ್ತವೆ. ರೈತರು ಕೋರ್ಟ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತಿರಬೇಕು. ನೀವು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ನೀವು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಇಷ್ಟು, 24 ಗುಂಟೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರೀಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಆಯಿತು ರೀ-ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ? 30 ವರ್ಷವಾಯಿತು. 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೇ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಗವಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ?

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತಲವಾರು ಭೂಮಿ ಹಂಚಿದರೆ ಒಂದು ತಲೆಗೆ 20 ಗುಂಟೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರೀಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ರೀಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಭೂ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ.ಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗೆ ತಪ್ಪು ಬೆರೆದರೆ ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಇರುವಂತೆ ತಾವು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

(ಡಾ|| ಎಂ. ಪಿ. ಕರ್ಕಿಯವರು ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು.)

ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಎ.ಸಿ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ನಾವು ಲಾಯರ್ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಾಯಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ, ಕೆಲವರು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳು ನಾವು ಬದುಕಿದ್ದರೂ, ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಆ ಪಾವತಿ ತಪ್ಪೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವೇ ಹೋಗಿ, ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಬದುಕಿದ್ದೇನೆ, ಸತ್ತಿಲ್ಲ ದಯವಿಟ್ಟು ತಪ್ಪಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ, ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಒಂದು ಸಾರಿ ನೀನು ಆರ್‌ಟಿಸಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ತಾದ ಮೇಲೆ, ನೀನು ಬದುಕಿದ್ದರೂ ಕೌಂಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದು? ಆದ್ದರಿಂದ, ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಜನ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಕನಗನಮರಡಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕಟ್ಟಿ 4 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಕಿಟಕಿ, ಬಾಗಿಲೂ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವೆಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಜೊತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ನೀವು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವೆಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿ, ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿ ಸುಮಾರು 3-4 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದೆ, ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಯ್ಯಪ್ಪಸ್ವಾಮಿ ನೋಡಲಿಕ್ಕೊಂದು ಹೋಗುವವರು 1 ತಿಂಗಳು 15 ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಊರಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೇಸರಿಭಾತ್, ಖಾರಾಭಾತ್ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಯ್ಯಪ್ಪಸ್ವಾಮಿ ವಾಸಸ್ಥಳವೆಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿಸಿ. ಸಬ್-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸ್...

SRI KAGODU THIMMAPPA : The Tahsildar should be sacked.. ನಾವು ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರಾರೂ ವಾಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಅವರನ್ನು ಬಯ್ಯುವುದಿಲ್ಲ, ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೀವು ಸ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕುಂಬ್ಳೆ ಸುಂದರರಾವ್ (ಸೂರತ್ಕಲ್) : ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಗತಿ ಆಮೆಯ ಗತಿಗಿಂತ ನಿಧಾನವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಶಾಸಕನಾಗಿ ಬಂದಾಗ,

ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದರಖಾಸ್ತು ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಯಾವ ದರಖಾಸ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಲಿಜಬಲ್ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸಿತು. ನಾನು ಅವರ ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡೆರಡು ಸಲ. ನನಗೆ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟರೇ ಹೊರತು ವಿಳಾಸ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಲ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಜಿ ಇದ್ದರೋ ಏನೋ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಚುರುಕು ಮುಟ್ಟಿಸಿದರೋ ಏನೋ, ಈ ಸಲ ಮಾತ್ರ ಅವರ ವಿಳಾಸ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ನಾನು ಏನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ದರಖಾಸ್ತು ಪಾಸ್ ಆಗಿದೆಯೋ, ಅವರ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅದೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು 2 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಒಂದು ಶತಮಾನ ನಡೆದಿದೆ, ಒಂದು ಹಳೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಳಿಗೆ ಈ ಫೈಲ್ ಹೋಗಿಬೇಕಾದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎಂದರೆ, ಮೊನ್ನೆ ಆಗಸ್ಟ್ 15ರಂದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂರತ್ಕಲ್ ಮತ್ತು ಕೊಳಾಯಿ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಸೇರಿ ಹಕ್ಕುಪತ್ರವನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸಕನಾಗಿ ನಾನು ಜೀವಂತನಿದ್ದೇನೆ, ಊರಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ, ನನಗೆ ಸುದ್ದಿ ಮುಟ್ಟಿಸಲಿಲ್ಲ, ನನ್ನನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಹಾಗಾದರೆ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಸಕರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನಿದೆಯೇ? ನೀವು ಏಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ ದಿವಸ ಇವರಿಗೆ ಹೊಸ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ನೀವು ಉತ್ತರಿಸುವಾಗ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಛೇರ್ಮನ್ : ತಾವು 12.30ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ರಿಪ್ಲೈ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಲ್ಡ್ ಆಗಬೇಡಿ. ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ : ಮಾನ್ಯ ಛೇರ್ಮನ್‌ರವರೇ, ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ತರಹದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಲಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 50 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ, ಇನ್ನೂ ನಾವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ನೆದರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನವರು ಡ್ಯಾನಿಡಾ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆಮೇಲೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅದೇ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ, ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. 10 ಸಾವಿರ ಮಿನಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ, 10 ಸಾವಿರ ಓವರ್‌ಹೆಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್, 1 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕಿದೆ. ಆದರೆ, ರೈತರು ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಅಕೌಂಟಿಬಿಲಿಟಿ ಏನಿದೆ? ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟಿದೆ? ಅವು ಕೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಯಾವ ಮಟ್ಟದ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತಾವು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆಮೇಲೆ 39ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಹಣವಿದೆ. 39ಕೋಟಿ

ರೂಪಾಯಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಾರ್ಮ್ಸ್ ನಾವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಇದುವರೆಗೂ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂ 37 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, 1000 ಗ್ರಾಮಗಳೇನು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಾರ್ಮ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಕೆರೆಗಳು, ಚಿಹ್ನಾಂಕಗಳು ಯಾವಾವುವು ಸಾಧ್ಯವೋ, ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆ ಹಣ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದೇ, ನಾವು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ರೂಪಿತವಾಗದಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ, ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವುದು, ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸ್ವಸ್ತಿ ಗ್ರಾಮದಮೂಲಕ ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಾವು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ, ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು, ನಾನೂ ಅದೇ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನೂರು ಗ್ರಾಮಗಳೆಂದು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದು, ರೆವಿನ್ಯೂ ದಾಖಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಒಟ್ಟು 53 ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. 53 ಸಾವಿರ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 530 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು 2 ಸಾವಿರದಿಂದ 3 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮ ಎಂದು. ಆದರೆ, ನೀವು ಸ್ವಸ್ತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ದೊಡ್ಡ, ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮ ಎಲ್ಲಾ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಶಾಸಕ, ಸ್ವಸ್ತಿ ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು ಕೊಡು ಅಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮ 500 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅವು ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ತಮಗೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ಸ್ವಸ್ತಿ ಗ್ರಾಮವಲ್ಲ, ಸ್ವಸ್ತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಪಿಡಬ್ಬೂಡಿ, ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇನ್‌ವಾಲ್ವ್ ಆಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಗೋಕಟ್ಟೆ, ಕೆರೆಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಪೂರಾ ಇಡೀ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬಾಕಿ ಕೆಲಸವಿರಬಾರದು, ಆದ್ದರಿಂದ, ತಾವು ಸ್ವಸ್ತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬಹುದು ಏನೆಂದರೆ ನಾನೊಂದು ಬಹಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಏನೆಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 6 ಸಾವಿರ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿರುವುದು. ನಾವು ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇಎಸ್‌ಐ ಮೂಲಕ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು 70 ಸಾವಿರ, ಜವಾಹರ್ ರೋಜಗಾರ್ ಮೂಲಕ 80 ಸಾವಿರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು, ಆಮೇಲೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ 3 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಸುಮಾರು 7 ಸಾವಿರದಿಂದ ಏಳುಕಾಲು ಸಾವಿರ ಮತದಾರರಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಸುಮಾರು 12 ರಿಂದ 13 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದರೆ, ರಸ್ತೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಜಿಲ್ಲಾ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು. ತಾವು ರಸ್ತೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ, ಒಬ್ಬ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ,

ಈ ಕಾಲೋನಿಗೆ 15 ಸಾವಿರ, ಆ ಕಾಲೋನಿಗೆ 20 ಸಾವಿರ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲೋನಿಗೆ 16 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಈ ರೀತಿ ವಿರ್ಚು ಮಾಡಿ ಬರೀ ಮಣ್ಣೆರಚುವ ಕೆಲಸ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ರಸ್ತೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ತಾವು ಸ್ಯಾಂಪಲ್‌ಗೆ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಿ. ಆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಟ್ಟು 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೌಢೀಕರಿಸಿ. ಆ ಇಡೀ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಾಲದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರಿಂದ 30 ಲಕ್ಷ ಬಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ 25 ಲಕ್ಷ ಬಂದರೆ, 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಹಾಗೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ಹಣಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಭದ್ರತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ, ಯಾವ ರೀತಿ ರೂಪುರೇಷೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದು ನಿಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಅಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಆಗಬೇಕು, ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ, 70,80 ಸಾವಿರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ 3,342 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಆ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ 12 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೌಢೀಕರಿಸಿದರೆ ಕನಿಷ್ಠ 12 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇಡೀ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳು ಹೋದರೂ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ, ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಿರುವಂಥ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಚಿಂತನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಸಾಧ್ಯ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಯಾಂಪಲ್‌ಗೆ ಮಾಡಿ, ಏಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ನೋಡೋಣ. ಈಗ ನಾವೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮದೇ ಪಂಚಾಯಿತಿಯದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ, ನಾವು 8 ರಿಂದ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬಡ್ಡಿಹಣ ನಮಗೆ ಉಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಅಪೆಕ್ಸ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡಿಸಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಾವು ಬಡ್ಡಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಲ ವಸೂಲಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಣ, ನಮ್ಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೇ ಆಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ಇಡೀ ಸಾಲದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು, ಇಡೀ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಕು. ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ತಾವೇನಾದರೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆ ಸಾಧ್ಯ.

12.30 ಪಿ. ಎಂ.

ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳು ಹೋದರೂ ಇದೇ ಹಳ್ಳಿಗಳು. ಅದೇ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು. ಅದೇ ಸಮಸ್ಯೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯನೂ ರಸ್ತೆ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯನೂ ರಸ್ತೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರೂ ಅದೇ ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಅದೇ, ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ನೂ ಅದೇ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಅದೇ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ರಸ್ತೆ ಅದೇ

ಸ್ಲೋಗನ್ ಆಯಿತು. ನಿಜವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ತಾವು ಏನು ಬಹಳ ಸಾಹಿತ್ಯಕವಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವಂಥ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾಗಲೀ 12 ವರ್ಷಗಳಾಗಲಿ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದುದು ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ. ಅಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ್ ಮಿನರಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮೇಜರ್ ಮಿನರಲ್ಸ್ ಇದೆ. ಮೈಸೂರ್ ಮಿನರಲ್ಸ್ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಮೇಜರ್ ಮಿನರಲ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದೀರಿ ಇಲ್ಲಿ. ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಮುಖ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಟನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರ ಮೇಲೂ ಹಿಡಿತ ಇಲ್ಲ. 9-10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ನದಿ ಮೂಲಗಳೂ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ತಾವು ಅದೇ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವವರು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಗೋವಿಂದೇಗೌಡರು. ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನೂ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ ಅಲ್ಲಿ. ಪೂರ್ತಿ ಸಿಲ್ವ್ ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನೇನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಚಿಂತನೆಯಾಗಲೀ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನಾಹುತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ನದಿ ಮೂಲಗಳೂ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟಗಳ ನದಿ ಮೂಲಗಳು ಮುಚ್ಚಿಹೋದರೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ. ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಮಾತುಕತೆ ಮೂಲಕ ತಾವು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದುದು ಆಹಾರ ಸರಬರಾಜು ವಿಷಯ. ತಾವು ಬಹಳ ಬಡತನದ ರೇಷಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಆಹಾರ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿದೆಯೇ? ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಯಾವುದೇ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ. ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿ ಎಂದರೆ ಕಳ್ಳಕಾರ ಅಂಗಡಿಯಾಗಿದೆ. ಅನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಹೊಣೆಗಾರರು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಅದರ ಉಸ್ತುವಾರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿ, ಅಂಗನವಾಡಿಗಳು. ಅಂಗನವಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ರೇಷಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಕೊಡತಕ್ಕ ಆಲೋಚನೆ ಇದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು ಮಹತ್ತರವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ಸಮಿತಿ, ಪೀಪಲ್ಸ್ ಕೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದು ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಪೀಪಲ್ಸ್ ಕೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲೇ

ಬಗೆಹರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ತಾವು ಆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಬಹುದು. ಕೆಲವು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರೆ ಅವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಏನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಆಹಾರದ ವಿತರಣೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ತಲುಪತಕ್ಕ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಕನಿಷ್ಠ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ತಾವು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದಂತೂ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ನೀಡಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ. ರಾಗಿ, ಜೋಳಕ್ಕೆ 310 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ತಾವು. ಯಾವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಳತೆಗೋಲಿನ ಮೇಲೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? 1962ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 40 ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು ರಾಗಿ. ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಗೆ 70 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಇತ್ತು. ಇವತ್ತು 3500 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೆಲೆ ನೀತಿ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರು. 80 ಪಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಕೂಲಿ ಮಾಡುವವರ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು? ಅವತ್ತು 2 ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. 15 ಪಟ್ಟು 20 ಪಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಸಂಬಳ 80 ಪಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಯಾವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಳತೆಗೋಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಅಮೇಲೆ ಭತ್ತಕ್ಕೆ 380 ರೂಪಾಯಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮ ಭತ್ತಕ್ಕೆ 395 ರೂಪಾಯಿ. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಭತ್ತಕ್ಕೆ 400 ರೂಪಾಯಿ. ಮೆಕ್ಕೆ ಜೋಳಕ್ಕೆ 310 ರೂಪಾಯಿ. ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಯಾವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಳತೆಗೋಲಿನ ಮೇಲೆ ಈ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಬಾಟಾ ಷೂ ಕಂಪನಿ ಬೂಡ್ಲೆಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ನನ್ನ ಅಳಿಮಯ್ಯ ಬೂಡ್ಲೆ ತಂದೇಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಅಂದರೆ ಆರು ಮೂಟೆ ರಾಗಿ ಮಾರಬೇಕು. ಮೂರು ಮೂಟೆ ರಾಗಿ ಮಾರಿದರೆ ಒಂಟಿ ಬೂಡ್ಲೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆರು ಮೂಟೆ ಮಾರಿದರೆ ಎರಡು ಬೂಡ್ಲೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕಾಪಾಡತಕ್ಕಂಥ ರಾಗಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತರು ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ? ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಮಳೆ ಅಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಆದರೆ 4 ರಿಂದ 5 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್. ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಆದರೆ 10 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. 10 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಗೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. 5ಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ಹರಕಲು ಚಡ್ಡಿ ಹರಕಲು ಅಂಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೇಶದಲ್ಲಿ 80 ಭಾಗ ಇರತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೆಲೆ ನೀತಿ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಈ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಈ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಅವನ ಫೋಟೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರು ಈ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದನೋ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಜೋಳ ಬಡಿಸಿರಿ. ಮೈ ಕೈ ಹೇಗೆ ಕಡಿತ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನೀವು ಕೈ ತೋರಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ, ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಛೇರ್ಮನ್ : ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಉತ್ತರ. ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು.

+ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ (ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವರು) : ನಾನು ಐದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ರಿಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಎರಡೇ ಜನ ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಟೂರಿಸಂ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಇಬ್ಬರು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ : ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ನಾಟಕದ ಮೇಷ್ಟ್ರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ : ಹಳ್ಳಿ ನಾಟಕದ ಮೇಷ್ಟ್ರು ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನೀವು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಿತ್ರರಾಗಿರತಕ್ಕ ಕುಮಾರ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ...

ಛೇರ್ಮನ್ : ಅವರು ಏನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ : ಆ ಧೋರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಾಟಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರು. ನಾಟಕ ಮಾಡುವವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆಸುತ್ತೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಬ್ಬರು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದವರು ಈಗ ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ನನ್ನ ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ ನಾನು ಹಲವಾರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ನಿಜ. ಸುಮಾರು 200 ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಿತವ್ಯಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿರುವುದು ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕುಮಾರ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಸಬ್ಜಿಡಿ ಬಗ್ಗೆ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ, ಗುಣಮಟ್ಟ ಅಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಾನದಂಡ? ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾನದಂಡ, ನಿರ್ಮಾಪಕರ, ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನದಂಡ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಮಾನದಂಡ ನೋಡುವವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾನದಂಡ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತೇನೆಯೇ ವಿನಃ ನಿರ್ಮಾಪಕರು ನಿರ್ದೇಶಕರು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮಾನದಂಡ ಯಾವುದು ಎಂಬ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಬ್ಜಿಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ನೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 1996-97ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಸಬ್ಜಿಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ

ಆ ಚಿತ್ರದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಹಿಂಸೆ, ಕ್ರೌರ್ಯ ಲೈಂಗಿಕತೆ ಇದರಿಂದ ದೂರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ದ್ವಂದಾರ್ಥದಿಂದ ದೂರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಇರಬೇಕು. ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಚಿತ್ರ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಜನ ಕ್ರೌರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್‌ಗಳನ್ನು ವೈಭವೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ವೀರಪ್ಪನ್‌ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಮಾಡಿ ಕಡೆಗೆ ಅದಕ್ಕೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಡೆಯಿತು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಅದನ್ನಂತೂ ನನ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ನೋಡುವವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರತಕ್ಕ ಚಿತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ, ಉತ್ತಮವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುವಂಥ ಚಿತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ ಅಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಬ್ಬಿಡಿಯೇ ವಿನಃ ಬಾಕಿ ಯಾವ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೂ ಸಬ್ಬಿಡಿ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಸಬ್ಬಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕ್ರೌರ್ಯವನ್ನು, ಹಿಂಸೆಯನ್ನು, ಲೈಂಗಿಕತೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಕೊಡಬೇಕಾ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಮಾರ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಎತ್ತಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನದಂಡ ಯಾವುದು, ಮತ್ತು ಸಬ್ಬಿಡಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಐದಾರು ವರ್ಷ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಚಿಂತನೆ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಸೆನ್ಸಾರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇದ್ದಮೇಲೆ ಪುನಃ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು, ಒಳ್ಳೆಯದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಸೆನ್ಸಾರ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರೇ ಕಟ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದು. ಅದರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಇದಕ್ಕೆ 'ಎ' ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್, 'ಬಿ' ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಪುನಃ ನೀವು ಅದನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ಮಾನದಂಡದ ಮೇಲೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ : ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು. ಸೆನ್ಸಾರ್ ಮಂಡಳಿ ಯಾವುದಿದೆ, ಆ ಸೆನ್ಸಾರ್ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿ. ಸೆನ್ಸಾರ್ ಮಂಡಳಿ ಇಂತಹ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸೆನ್ಸಾರ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಅವರು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಸೆನ್ಸಾರ್ ಮಂಡಳಿ ನಮ್ಮ ಆಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಸೆನ್ಸಾರ್ ಮಂಡಳಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಅವರು ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ 'ಎ' ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್, 'ಬಿ' ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್, 'ಸಿ' ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿದರೆ ಇವತ್ತು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಬಹುತೇಕ ಚಿತ್ರಗಳು ಇವತ್ತು ಪರದೆ ಮೇಲೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಸೆನ್ಸಾರ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ನಾವು ಸಬ್ಬಿಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ

ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತರಿಸಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಎಂದು ಸರಾಸರಿ 70 ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅವರು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. 70 ರಿಂದ 75 ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಳ್ಳೆ ಚಿತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಐದೋ-ಆರೋ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಆದರೆ ಈ ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಗುಣಮಟ್ಟದ, ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಗಳು ಗಲ್ಲಾಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ನಡೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವಾರ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನೋಡವಾರೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಚಿಂತನೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗಣ್ಯರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ವುಮನ್ ಆರ್ಗನೈಸೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರೋದ್ಯಮಿಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಒಂದು ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ, ನೋಡುವವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರತಕ್ಕಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಅಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಟಾನ್ಡರ್ಡ್ ಚಿತ್ರ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ : ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಯಾರನ್ನೂ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈಗ ಏನೋ ಖರ್ಗೆಯವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ : ಖರ್ಗೆಯವರೇ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡೋಣ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಕಲಾತ್ಮಕವಾದಂಥ ಚಿತ್ರಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಬ್ಸಿಡಿ ಬೇಕಾದರೆ ಡಬಲ್ ಮಾಡಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅನೇಕ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಕುಮಾರ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇದ್ದಾಗ, ಸೆನ್ಸಾರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಇದ್ದಾಗ, ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಕೆಟ್ಟದು ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಪುನಃ ನೀವು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ, ಹೊರಗಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಯ ಚಿತ್ರಗಳೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್ ಹೊರಗಡೆ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ, ಯಾರೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲೂ ಇದು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ತಮಿಳು

ಚಿತ್ರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ, ತೆಲುಗು ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಹಿಂದಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಯ ಚಿತ್ರಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಕೇರಳದ ಮಲೆಯಾಳಂ ಚಿತ್ರಗಳು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಹೊರಗಡೆ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಬೆಲ್ಲದ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಾತ್ಮಕ, ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳಿತನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಚಿತ್ರಗಳು ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅಂತಹ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಇವತ್ತು ಸಮಾಜ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸರಿಯಾದಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು, ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ ಕಾಟ್ಟೆ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್ಸ್‌ಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯರಾದಂಥ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನ ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೊರತಾಗಿ ನಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಯಾವರೀತಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅದೇರೀತಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾರೂ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್ಸ್ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೇಯದು, ತಾವು ಯಾವರೀತಿ ಚಿತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರೋ, ಅದೇರೀತಿ ವೀಡಿಯೋ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ತಾವು ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಬರುವಂಥ ವೀಡಿಯೋ ಚಿತ್ರಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಟಿ.ವಿ. ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕುಂಬ್ಳೆ ಸುಂದರರಾವ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ಸಲ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯ್ತಿ ಎಂದು ಬಂತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಏನು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಎಂದರೆ ಶೇಕಡಾ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇದರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉದ್ಧಾರ ಆಯ್ತೇನು? ಆಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವಂಥ, ಕನ್ನಡತನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವಂಥ ಎಷ್ಟು ಸಿನೇಮಾಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾವೆ? ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ..

(ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ (ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್)ರವರು ತಮ್ಮ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಾದರು.)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ : ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಾದಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನೀವು ಕೇಳಿ. ಹೀಗೆ ಮಧ್ಯಮಧ್ಯ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ನಾವು ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರವನ್ನು ಮೊದಲು ನಾನು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕುಂಬ್ಳೆ ಸುಂದರರಾವ್ : ನನಗೆ ಎರಡೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ : ನಾನು ಅದಕ್ಕೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸಭೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನಿದೆ, ಈ ವರ್ಷ ಶೇಕಡ ನೂರರಷ್ಟು ಮನರಂಜನೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಿಜ, ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನು ಆಯಿತು? ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಆಯಿತೇ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕ ಆಯಿತೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಿರಿ. ಬಹುಶಃ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ. ಮುಂದಿನವರ್ಷ ನಾವು ನೋಡುವ ಯಾವರೀತಿ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಚಿತ್ರನಿರ್ಮಾಪಕರು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನವರ್ಷ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳ ಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ರಿಯಾಯ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಸದುದ್ದೇಶ ಆಯಿತೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಸದುದ್ದೇಶ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರನಗರಿ ಬಗ್ಗೆ, ಕಂಠೀರವ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಠೀರವ ಸ್ಟುಡಿಯೋದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ 17 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಯಾವುದಿದೆ, ಆ ಜಮೀನಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೌದು, ಈ ಜಮೀನು ರಕ್ಷಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಕ್ಕಳ ಚಲನಚಿತ್ರ ಕೇಂದ್ರ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು ಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ಸ್ ಫಿಲ್ಮ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್, ಅವರು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಕ್ಕಳ ಚಲನಚಿತ್ರ ಕೇಂದ್ರ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದರು. ನಾನು ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ, ಆ ಒಂದು ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಮೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು 5 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಮೇಲೆ, ಬಹುಶಃ ಅವರ ಒಳಗಡೆ ಏನೋ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದು ಕಡೆಗೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನಮ್ಮ ಫಿಲ್ಮ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಮುಖಾಂತರ ನಮಗೆ

ಇದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಬೇಡದಿದ್ದರೆ ಬೇಡ. ಈ ಕಂಠೀರವ ಸ್ಟುಡಿಯೋದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಚಲನಚಿತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಇದು ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ 17 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಯಾವುದಿದೆ, ಇವತ್ತು ಸುಮಾರು 150 ಕೋಟಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ತಮವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಳ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋರಾಂಗಣ ಶೂಟಿಂಗ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಶೂಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಚಿತ್ರನಗರಕ್ಕೆ ಮುನ್ನೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ, ಆ ಮುನ್ನೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಕಣ್ಣಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಚಿತ್ರನಗರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಚಿಂತನೆ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೆ. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಆಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಅಂತ ವ್ಯಯ ಮಾಡಬಹುದು? ನಾವು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈಗ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನಿದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಚಲನಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟು ಮನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಕೊರತೆ 34 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಶೇ.50ರಷ್ಟಿದ್ದಾಗ, 12 ಕೋಟಿ, ಪುನಃ ಶೇ.50ರಷ್ಟನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ, 100 ಕೊಟ್ಟೆವು, 17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ನಾವು ಈಗ ಅವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರ ಚಲನಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಚಿಂತನೆ ಬಂದಾಗ, ನಾನು ಒಂದನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, This is not our main priority. Our priorities are totally different. ಇವತ್ತು ಕುಡಿಯಲು ನೀರು, ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲು, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಸಿಸ್ಟಂಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು, ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ 16 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದು, ಯಾವುದಿದೆ ಅದನ್ನು ಚಲನ ಚಿತ್ರೋದ್ಯಮ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನಾಡಿ, ಕನ್ನಡ ಚಲನ ಚಿತ್ರೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿರುವವರೇ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಹಣವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು

ಬೆಳೆಸಲಿ, ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನಾಡಿದರು. ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 14 ಹೊಸ ವಾಹನಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಖರೀದಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು, 9 ವಾಹನಗಳನ್ನು 9 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ 5 ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಕೇರಳ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ, ಪಂಗಡಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಶಾಸಕರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. I welcome the Committee on the welfare of the Scheduled Caste/Scheduled Tribes of Kerala Legislative Assembly who have come here to witness the proceedings.

SRI M.C. NANAIAH : On behalf of the Hon'ble Speaker and on behalf of the House, I welcome the Members of the Scheduled Caste/Scheduled Tribe Welfare Committee of Kerala Legislature. On behalf of this House, let me extend fraternal greetings of the people of Karnataka to the people of Kerala also ಇನ್ನು ನಾವು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶನ ವಾಹನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಈ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ 5 ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, 14 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಪುನಃ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪತ್ರಕರ್ತರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಪ್ರತಿವರ್ಷ 9 ಹೊಸ ವ್ಯಾನ್‌ಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು 9 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಳೆಯ ವ್ಯಾನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ 2 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದೊಂದು ವ್ಯಾನ್‌ನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ ರವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಾಹನಗಳು, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕೊಡಲಿರುವ ವಾಹನಗಳು, ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದೊಳಗೆ, ಅಂದರೆ, 98-99ನೇ ಸಾಲಿನೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿರತಕ್ಕ, ಪತ್ರಕರ್ತರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ವಾಹನ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡದಾದ ಪರದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಒಳಗೆ ವಿಡಿಯೋ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಪ್ರದರ್ಶನ ವಾಹನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿದೆ. 1998-99ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು, ನಮ್ಮ ಪತ್ರಕರ್ತರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಪತ್ರಕರ್ತರು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಲು ಈ ಹಿಂದೆ ಅವರಿಗೆ 200 ಬಸ್ ಪಾಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ನಾನು ಬಂದಾದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು 500ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಪತ್ರಕರ್ತರು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟು 1997-98ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 1 ಸಾವಿರ ರೂ.ದಷ್ಟು ಬಸ್ ಕೂಪನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಷ್ಟು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪತ್ರಕರ್ತರನ್ನು ಒಂದು ಭಾಗದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ನಾವು ಟೂರ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಅದನ್ನು 1997-98ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಮತ್ತು 1998-99ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕೂಡ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಾರ್ತಾ ಭವನ ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಭವನ ಅದನ್ನು ಕೆಡವಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಡವಿ, 4 ಅಂತಸ್ತಿನ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಛೇರಿ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಚೀಫ್ ಆರ್ಕಿಟೆಕ್ಟ್‌ರವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು, ಚೀಫ್ ಆರ್ಕಿಟೆಕ್ಟ್‌ರವರು ಇದಕ್ಕೊಂದು ಬ್ಲೂಪ್ರಿಂಟನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 8-9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರನ್ನು ನಾನು, ದಯವಿಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ, ಉತ್ತಮವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಾರ್ತಾ ಭವನವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಾದಾಮಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ 50 ಜನರು ನೋಡಬಹುದಾದ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಒಂದು ಮಿನಿ ಥಿಯೇಟರ್ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆ ಕಛೇರಿ ಅಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಕಛೇರಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರ ಬಂದಿತ್ತು. ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಖರೀದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಣ ಬದಲ ದೊಡ್ಡದು. ಹೇಗೂ ಅದು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದೆ, ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಅದನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಟೆನೆಂಟ್ ಆಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಫೋನ್ ಫೆಸಿಲಿಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್‌ಲ್ ಆಫೀಸಿನವರಿಗೆ ಫ್ಯಾಕ್ಸ್

ಫೆಸಿಲಿಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಬ್-ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಚಿಂತನೆ ಒಂದೇ, ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಾರ್ತಾ ಸೆಂಟರ್ ಒಂದಿದೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಆ ಸ್ಥಳ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಒಂದು ವಾರ್ತಾ ಸೆಂಟರ್ ಇದೆ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಒಂದು ನೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಾರ್ತಾ ಸೆಂಟರ್ ಯಾವುದಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಭವನಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಎದುರುಗಡೆ ಲಾಂಜ್ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರವರು ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡಲು, ನಮ್ಮ ಎಂಎಲ್‌ಎ : ಎಂಪಿಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿ ತುಂಬಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಷ್ಟವೆಂದರೆ, ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮವರಾರೂ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಅಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಲು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಒಂದು ವಾರ್ತಾ ಭವನ ಯಾವುದಿದೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರೂ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಅವರಿಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನೀವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ನೀವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗಿ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ : ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮನೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮನೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನಮಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದವರನ್ನೇ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಅವರ ವರ್ಗಾವಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು, ಕಡೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಯಾವ್ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಲವಾರು ರೂಪರೇಷೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. 1998-99ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ತಾವು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನವಿಟ್ಟು ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ತರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸದನದ ಹೊರಗಡೆಯೂ ಒತ್ತಾಯ ತಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ. ಅಫ್‌ಕೋರ್ಸ್, ಹಣವನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಈ ಹಿಂದೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಡಾ||ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನ್ನಡ ಭವನ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಸೈಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕನಸ್ವಕ್ಸ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಯಾವುದೋ ಬಿಡಿಎ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಅದು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಅದಾದಮೇಲೆ, ಬೇರೆ ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಸೈಟ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವುದೂ ಹೋಯಿತು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ವೆಕೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಕನಸ್ವಕ್ಸ್ ಮಾಡಿಸುವುದೂ, ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಸುವುದೂ ಹೋಯಿತು. ಕಲಾವಿದರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ನನಗನ್ನಿಸಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಮೊನ್ನೆ ಕೂಡ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ತಂದಿದ್ದರೆಂದೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ : ಯಾವ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ, ಆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ಅದನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಖರ್ಗೆಯವರೇ, ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸಂಘ, ನಿರ್ಮಾಪಕರ ಸಂಘ, ಚಲನಚಿತ್ರ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಟಾಫ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಸಂಘವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೇ 5-5 ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಆ ಸಂಘದವರು ನಮಗೆ ಒಂದೊಂದು ಜಮೀನು ಕೊಡಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲು ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ಸಲ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ಚಲನ ಚಿತ್ರ ಅಕಾಡಮಿ ಎಂಬುದೊಂದು ಅವರಲ್ಲಿದೆ, ನೀವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಂದು ಅಕಾಡಮಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಕೇಳಿದರೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಅಂದರೆ, ಡಿಫರೆಂಟ್ ವಿಂಗ್ಸ್ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಜಾಗವಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ತಾವು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

1.00 ಪಿ.ಎಂ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಸದನದ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು 30 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ದೂರದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಕಾಲವಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಲಿ. ಆಗ, ನಮ್ಮ ಹಾಜರಿ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಜನರಿಗೆ ಸದನದ ಕಲಾಪಗಳ ಅರಿವು, ಜ್ಞಾನ ಬರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅದಕ್ಕೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ಸಭೆ ಕರೆದು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ದೂರದರ್ಶನದವರು ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ

ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳು ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಚುರ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಬೇರೆ ಯಾವ ಟೈಮ್ ಅನುಕೂಲ ಇರುತ್ತೆ, ಆ ಟೈಮಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಟೆಲಿವೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಆಲೋಚನೆ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೋದಸಲ ಅಧಿವೇಶನ ಇದ್ದಾಗ, ಸಿಟಿ ಕೇಬಲ್ ನವರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ನಮ್ಮ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನ್ನು ಲೈವ್ ರಿಲೇ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ದುಬಾರಿ ಅನ್ನಿಸಿತು, ಅಷ್ಟು ಹಣ ನಮಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನೇನೂ ರದ್ದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಮಾಡೋಣ ಎಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ : ಬಹುಶಃ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ದೂರದರ್ಶನದ ಮುಖಾಂತರ ಬಿತ್ತರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪರಿಣಾಮ ನಮ್ಮ ಮೇಲೇನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಡವಟ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡೋಣ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಯೋಚನೆ ಅಷ್ಟೆ. ಅವರದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ, ಆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ|| ಎಂ. ಪಿ. ಕರ್ಕಿ : ಇದರಿಂದ ಎಡವಟ್ಟಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಯಾರು ಯಾರು, ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತಾವು ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ, ಆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯನವರು ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಇಲಾಖೆಯವರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರವೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಭೆ ಕರೆದು, ನಶಿಸಿ ಹೋಗತಕ್ಕ ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲೆಯೂ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಚಲನಚಿತ್ರ ಮಾಧ್ಯಮ, ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ.ವಿ. ಸೀರಿಯಲ್ಸ್ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಲೆ ಯಾವುದಿದೆ, ಈ ನಾಟಕ ಕಲೆಯನ್ನು ನಾವು ಉಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾಧ್ಯಮ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ನುರಿತಿರತಕ್ಕ ಕಲಾವಿದರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ದುಡಿದು, ದುಡಿದು ಕಡೆಗೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಇದೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ ಎಂದು

ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ, ವಿಶೇಷವಾದ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಳಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ : ಮಾನ್ಯ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಆಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಕಥೆ ಮಾಡುವವರಾಗಲೀ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕಲಾವಿದರಾಗಲೀ ಇವರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ಕಸಬು ಕೂಡ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಕಸಬನ್ನು ಏನಾದರೂ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ : ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ಕಲೆ ಯಾವುದಿದೆ, ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಇದು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಲೇಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಮಾಡುವಂಥ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಇದ್ದರೂ ಸಹಿತ, ಹಿಂದೆ ನಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಥವಾ ಮುಂದೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಯಾರಾದರೂ ಕಾಲವಾಗಿ ಹೋದರೆ, ಅವರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ತಿಥಿ ಮಾಡಿ, ಆ ದಿವಸ ಹರಿಕಥೆ ಇಡುವುದು ಅಭ್ಯಾಸ. ಈಗ ಆ ಹರಿಕಥೆಗೆ ಯಾರೂ ಜನ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ವೀಡಿಯೋ ತಂದಿಟ್ಟು, ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹರಿಕಥೆಗೆ ಯಾರೂ ಜನ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಕಥೆದಾಸ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೂ ಕಚ್ಚೆಗಿಚ್ಚೆ, ನಾಮಗೀತೆ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನೂ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡೇ ಬರುವುದು. ಅವನೂ ಕೂಡ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಿನಿಮಾ ಹಾಡು ಗೀಡು ಹೇಳಿ ಮಾಡುವುದೇ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಚಾರದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಪ್ರಚಾರದ ಅಗತ್ಯ ಇತ್ತು. ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಸ್ಕೃತರಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಚಾರದ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್ : ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎಷ್ಟು ವಿಕಾರ ಆಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಮದುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಡ್‌ಸೆಟ್‌ನವರು ಹಾಡುವಾಗ, “ಈ ದೇಹದಿಂದ ದೂರನಾದೆ ಏಕೆ ಆತ್ಮನೇ” ಎಂಬ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅದಕ್ಕಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದು ಎಂದರೆ, ಈ ಹೆಣ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಬಾರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಬೇಕು. “ಚಲ್ ಚಲ್ಲರೆ ನವಾ ಜವಾನ” ಎಂದು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಭೈರೇಗೌಡ : ಅದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿದ್ದಾವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೂರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಖಾಸಗಿ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳೂ

ಕೂಡ ಇವೆ. ಆ ಚಾನಲ್‌ಗಳಿಂದ ಇವತ್ತು ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಏನಿತ್ತು, ನಮ್ಮ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳೇನಿದ್ದವು, ಅವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವಸಾನದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತಿವೆ. ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಾವು ಹೋದಾಗ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಿರಿಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನೋಡಿ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಗರು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ 2-3 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಸಹ ಟಿ.ವಿ.ಮುಂದೆಯೇ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇನು ನೋಡುತ್ತಾರೋ, ಏನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆ ಕೆಡುತ್ತಾರೆ, ಹಗಲುನಿದ್ರೆ, ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅಶ್ಲೀಲವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಖಾಸಗಿ ಚಾನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ, ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಜೀವನ ಕೆಡತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಇದೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅಶಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹ ಒಂದು ಅಂಕುಶವನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಮುಂದೆ ಕೆಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಕುಶವನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆಂದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಸದನ ಏನಾದರೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಧಃ ಪತನಕ್ಕೆ ನಾವು ಮುಂದಾಗುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಲ್ಲ, ಬಹಳ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೇ ಆಗಿದೆ. If you want to destroy a country, you destroy the cultural fabric of that country first. That is what others are doing.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ವಾರ್ತಾ ಸಚಿವರ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮೀಡಿಯಾದವರು, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಅಪ್ ಲಿಂಕಿಂಗ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗೇನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡದೇಹೋದರೂ ಕೂಡ, ಈಗ ಸ್ವಾರ್ಸವರು ಅಪ್‌ಲಿಂಕಿಂಗ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. They are doing it from outside now. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪ್‌ಲಿಂಕಿಂಗ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಲವಾರು ಚಾನಲ್‌ಗಳು ಯಾವುದುಂಟು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುತ್ತೇವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಆಡಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು

ನೋಡೋಣ. ಇದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದು ತಲುಪಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಡಿಷ್ ಆಂಟಿನಾಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಚಾನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲೂ ನೋಡುವುದು ಇವತ್ತು ಬಂದಿದೆ. ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇವತ್ತಿನ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಮಾರು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಟೆಲಿವಿಂಟರ್ಸ್ ಯುಎಸ್‌ಐ, ಪಿಟಿಐ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಟೆಲಿವಿಂಟರ್ಸ್ ಬಂದಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸುದ್ದಿ ಜಾಲ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕನ್ನಡ ಸುದ್ದಿ ಜಾಲವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಣ್ಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸುದ್ದಿ ಜಾಲವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 12 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. 1997-98ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ನವೆಂಬರ್ 1ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆನ್ನುವ ಒಂದು ಚಿಂತನೆ ಇದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಟೆಲಿವಿಂಟರ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಬಳಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಯಾವುದು ಇದೆ ಅವು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಟೆಲಿವಿಂಟರ್ಸ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಇವತ್ತು ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕನ್ನಡ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಟೆಲಿವಿಂಟರ್ಸ್ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲಾಖಾ ವತಿಯಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದಿನ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಸಮಯದ ನಿಗದಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು, ಕುಮಾರ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪ್ರೇಮ. ನಿಜ ಅವರು ಒಂದು ಕೊರತೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಹೇಳಿದರು. ಇಷ್ಟು ಪ್ರೇಮ ಇದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಚಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಾನು ನೀಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಎಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಏನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಕೇಸಸ್ ಎಷ್ಟು ಇವೆ, ಏನು ಕರ್ಯಾಕ್ರಮ ಅದನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ : ಇವತ್ತು ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ, ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ

+ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್ ಪ್ರಸಾದ್ : (ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಜನ ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನನ್ನ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾವು ಈ ಎರಡೂ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನರು ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಭಾರಿಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಆಗ ನನ್ನ ಒಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಇತಿಮಿತಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ 1 ಕೋಟಿ 20 ಲಕ್ಷ. ಅದರಲ್ಲಿ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕೇವಲ 2 ಕೋಟಿ 51 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಒಟ್ಟು 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಬಜೆಟ್. ಈ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ 175 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಇನ್ನೂ ಅಗೋಚರವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ

ಇಡಿ ಎಂದು ಇದರಿಂದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ವಸತಿ ಹಾಗೂ ವಿಹಾರಧಾಮಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ, ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ. ಇವು ಮೂರು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಗಗಳು ಇವೆ. ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳು ಅಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೂ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದಂಥಾದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ದೇವಸ್ಥಾನ ಅಥವಾ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಇದ್ದರೆ ಅರ್ಧ ಕಿಲೋಮೀಟರ್, ಕಾಲು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಹೋಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರಸ್ತೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೂ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಹೊಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈಗ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ತಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ. ಸದಸ್ಯರು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ನ್ಯೂನತೆಗಳು, ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಬೇರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್ ಪ್ರಸಾದ್ : ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿ ಎಂದಾಗ ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದು ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಕಾಶ್ ಅವರೇ, ತೊಂದರೆ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ unfortunately, each one of them, they feel they are confined to their ministries. All of you put together is the government. Each one of you is in the government. You should evolve a policy matter and whenever any of the Council of Ministers get up and speak, they should make clearly the commitment of the Government. The Minister cannot also speak like another Member of the House.

ಡಾ: ಎಂ. ಪಿ. ಕರ್ಕಿ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡಿ ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಕಂಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

MR. SPEAKER : Let us see. ಅವರು ಅನುಭವಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. She has been there in public life for 40 years.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ತಾಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಅಂದಾಜು 500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ದಿನಾಂಕ 1-6-97ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕರ್ಕಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಿರಿದಾದಂತಹ ಭಾಗ, ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅದರಲ್ಲಿ ಚಾಲನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏಕ ಗವಾಕ್ಷಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರಾದರೂ ಖಾಸಗಿಯವರು ಬಂದು ನಾವು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಟೆಲ್ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ, ಯಾತ್ರಿ ನಿವಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ, ತಂಗುದಾಣಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಅಧ್ಯಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಸಹ ರೂಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಧ್ಯಯನದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಖಾಸಗಿಯವರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಿಂಗಲ್ ವಿಂಡೋ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 3 ಅಂಗಗಳಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಟೂರಿಸಂ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್. ಇದು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಕೂಡ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಹೇಳಿದೆ. ಮೊದಲು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ 10 ಬಸ್ಸುಗಳು ಇದ್ದವು. ಈಗ 20 ಬಸ್ಸುಗಳು ಇವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ 30 ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸುಮಾರು 26 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಗಮವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 5-6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಗಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು 440 ಲಕ್ಷ ರೂ. ವಹಿವಾಟು ಮಾಡಿದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಲಾಭಗಳಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ವರ್ಷ ಹೋದ ವರ್ಷ. ಸುಮಾರು 36 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಾಭ ಪಡೆದಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪರದೇಶದ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಅರಣ್ಯ ವಸತಿ ಮತ್ತು ವಿಹಾರಧಾಮಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ. ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಈ ನಿಗಮ ಇವತ್ತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಲಾಭವನ್ನುಗಳಿಸಿರುವ ಒಂದು ನಿಗಮ ಇದಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ಅರಣ್ಯ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ವಿಹಾರಧಾಮಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲೆಯೇ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಇವತ್ತು

ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೂಡ ಇದ್ದೇವೆ. ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ, ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬಂದಿರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಇವತ್ತು ಅದರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಪರದೇಶದಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಬಂದರೆ ಬಟನ್ ಒತ್ತಿದರೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುವಂತೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ದೆಹಲಿ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎರ್‌ಪೋರ್ಟ್, ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾನೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಲಿಟರೇಚರ್‌ನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಇವತ್ತು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ರಾಜ್ಯಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಲಿಟರೇಚರ್‌ಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಯಾರಾದರೂ ದೆಹಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಮೊದಲು ಏನಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ದೆಹಲಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಬಂದತಕ್ಷಣ ದೆಹಲಿ, ಆಗ್ರಾ, ಜಯಪುರ್ ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವರುಗಳು ಬರುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ, ಸಿ.ಡಿ.ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಬಟನ್ ಒತ್ತಿದ ತಕ್ಷಣ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಮೈಸೂರಿಗೂ ಬರಬೇಕೋ, ಬೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೋ ಹಳೇಬೀಡಿಗೆ ಬರಬೇಕೋ ಎನ್ನುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದ. ಅನೇಕ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾವೇನು ಇವತ್ತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನೀವೆಲ್ಲಾ ಪರದೇಶದಿಂದ ಬರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನಮ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಜನರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪರದೇಶದಿಂದ ಬರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ನಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರದ ಹಳೆಯ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿರಬಹುದು, ಅವರು ಹೊರಗಡೆಯ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ನಮ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ರವಾಸ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಹೋಗುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಅವರು ಎರಡು ಅರ್ಥದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆಯೂ ಆಯಿತು, ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣ

ನೋಡಿದಂತೆಯೂ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎರಡನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ನಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸಿ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ದೇವಸ್ಥಾನದವರು ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ತಂಗುದಾಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ನಾವು ಅವರು ಸೇರಿ ನೂರಾರು ಜನ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದು ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿರಬಹುದು, ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರಬಹುದು, ಅವರಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದು, ಸ್ನಾನದ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು, ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ 20-25 ಪರ್‌ಸೆಂಟನ್ನು ಕೂಡ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೂಡ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಗೈಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೋ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಹೋದರೆ ಯಾರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಾಡುವತ್ತ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಹರಿಸಿದೆ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಗೈಡ್‌ಗಳು, ಅಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯರು ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೋಟೆಲ್ ಇರಬಹುದು, ತಂಗುದಾಣ ಇರಬಹುದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಗೈಡ್ಸ್ ಇವತ್ತೇನೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ಆ ಗೈಡ್‌ನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಅವಲಂಬನೆಯಾಗಿದೆ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ವಿಶೇಷವಾದ ಕೆಲವು ತರಬೇತಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಹಳೇಬಿಡು, ಬೇಲೂರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಆ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ಬೇರೆ ಏನೋ ಚರಿತ್ರೆ ಹೇಳಿದರೆ ಆ ರೀತಿಯ ಅಭಾಸ ಆಗಬಾರದು ಎಂತಲೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರನೆಯದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರವಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಮೂರು ಹಂತಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಬರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರು, ಹಾಗೂ ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ (ಸ್ಥಳೀಯ) ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಹಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರವಾಸ. ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಶಾಲಾಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ತಕ್ಷಣ ಗೋವಾಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣವೇ, ಅಥವಾ ಸಾಗರ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣವೇ ಅಥವಾ ಜಯಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣವೇ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲ 'ಹಿತ್ತಲಿಗಡ ಮದ್ದಲ್ಲ' ಎನ್ನುವ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತೋರಿಸುವ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು. ನಾನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಗೋವಿಂದೇಗೌಡರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕ್ಯುಲರನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸ ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೊದಲು ಆಗಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ತೋರಿಸಿಬಿಡಿ ಮೊದಲು. ಆಮೇಲೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕೇಂದ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಅಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ

ಇವತ್ತೇನಾದರೂ ಅವರು ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ತಲುಪಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಖಾಂತರವಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇತಿಹಾಸ ಕೇವಲ ಪುಸ್ತಕ ಓದಿದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದಾಗ ಈ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇತಿಹಾಸವೇ ಅರ್ಥವಾಗದೇ ಇರುವಾಗ ಅವರನ್ನು ದೆಹಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ, ಜಯಪುರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ, ಪಾಟ್ನಾಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅವೆಲ್ಲಾ ಯಾರು ಮಾಡುವುದು? ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವವರು ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಪ್ರವಾಸದ ಒಂದು ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಒಂದು ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಪೂರಕವಾದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇವತ್ತು ಮುಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಇವತ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ ಯಾರಾದರೂ ಇವತ್ತು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಯಾದ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಇರಬಹುದು, ಮಹಿಳೆಯರು ಇರಬಹುದು, ಅಂಗವಿಕಲರು ಇರಬಹುದು, ಅವರು ಯಾರಾದರೂ ನಾವು ಕೂಡ ಇನ್‌ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಚಿಕ್ಕದಾದ ವಸತಿಗೃಹ ಯಾರಾದರೂ ಇವತ್ತು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ 5 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುವಂಥ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೂಡ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬಂದವರಿಗೆ ಒಂದು ಆದರಾತಿಥ್ಯ ಮಾಡುವುದು, ಅವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದೇವರ ದರ್ಶನವೋ, ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು, ಇದು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಇಲಾಖೆಯಾಗಬೇಕು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಇದು ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒತ್ತುಕೊಡುವ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಹೊಸನೀತಿ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನರು ನನ್ನ ಕಛೇರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹೊಸ ನೀತಿಯುಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕರ್ಕೆಯವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತರವನ್ನು ನನ್ನ ಸಹೋದರರಾದ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಜೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳುವಾಗ ಜೋಗ್ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ, ದೇಶದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಬರಸಿಟ್ಟಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ

ಜೋಗದ ತಾಣ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ 16 ಪ್ರಮುಖವಾದುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ನಮೂಲಿವೆ. ಒಂದು ಹಂಪಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಭಿಮಾನಪಡಬೇಕು. ಇವತ್ತೇನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖವಾದುದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಹಂಪಿಯನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ 400 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸುದೈವದಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಪಾನಿನವರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಂಪಿಯನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅದಕ್ಕಾಗುವ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ, ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಥವಾ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎನ್ನುವುದಲ್ಲ. ಸಮಗ್ರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಸಹಸ್ರ ಸಹಸ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ನಾವು ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದಾಗ ಇವತ್ತು ಸಮುದ್ರ ತಡೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಇರಬಹುದು, ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದು ಇರಬಹುದು, ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳು ಇರಬಹುದು, ಇವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸದ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಮ್ಮದ್ದು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

1.30 ಪಿ. ಎಂ.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಗಮನ ಹರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಬೆಳೆದು ಬರಬೇಕು. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಸೆ ಇದೆಯೆಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಭಾಷಾಂತರ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

Sri J.A. FERNANDES : We don't want books. We want video cassette. I had suggested two years back itself. But it has not come. Why it is not possible for the department to provide video cassettes?

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಕನ್ನಡ ಬರದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಹನೀಯರುಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಸೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಮುಂದಿನ ಸಾರಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ.

Sri J. A. FERNANDES : We want video cassettes, because there is no crash course for legislators for learning Kannada.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಪುಸ್ತಕ. ಈಗ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಸೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ನಂತರ ವೀಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲೇ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಬರದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ರಾಜೇಂದ್ರನ್ ಅವರು ಓದಿದರೆ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜೇಂದ್ರನ್ : ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಮಗೆ ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿ ಓದುವ ಚಟ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕ ಮೇಳವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಮಹನೀಯರುಗಳಿಗೂ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೊಂಡು ಓದತಕ್ಕಂಥ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಳವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇರುವುದು, ಅದೂ ಒಂದು ಸಂಪತ್ತು ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಮನೋಭಾವ ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲೂ ಬರಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ

ಕನ್ನಡ ಬಾರದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕನ್ನಡ ಬಾರದ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ 10 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ಕಲಿಸುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬೆರಳಚ್ಚುಗಾರರು ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಗಾರರುಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬೆರಳಚ್ಚು ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಯನ್ನು ಕಲಿಸತಕ್ಕಂಥ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆವತಿಯಿಂದ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ನಂತರ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಕನ್ನಡ ಬೆರಳಚ್ಚುಗಾರರು ಜಾಬ್ ಟೈಪಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅವರು ಟೈಪ್‌ರೈಟರ್ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವಂಥ ಉತ್ತಮ ತೀರ್ಪುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಪಿ.ಯು.ಸಿ., ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಅಥವಾ ಎಂ.ಫಿಲ್.ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಚಾನ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ, ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಆಯ್ಕೆಯಾದಂಥವರಿಗೆ ತಲಾ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವಲೋಕನ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನೀತಿಯನ್ನು ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಬಳಕೆಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ, ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಕಾಡೆಮಿ ಇರಬಹುದು, ಸಾಹಿತ್ಯ - ಕಲೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಇರಬಹುದು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಇರಬಹುದು ಹೀಗೆ ಭಾರತ ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಮಾಡದೇ ಇರುವಷ್ಟು ಅಕಾಡೆಮಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ 10 ಅಕಾಡೆಮಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕುಂಬ್ಳೆ ಸುಂದರ್‌ರಾಯರು ಯಕ್ಷಗಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಮೇಲೆ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆಯನ್ನು, ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಭಾವನೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಯಕ್ಷಗಾನವು ಪೂರಕವಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕುಂಬ್ಳೆ ಸುಂದರ್‌ರಾವ್ : ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಗೂ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೂ ಏನೇನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಕಾಡೆಮಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ

ಅದನ್ನು ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ. ಜಾನಪದವೇ ಬೇರೆ ಯಕ್ಷಗಾನದ ರಂಗಭೂಮಿಯೇ ಬೇರೆ, ಇರುವುದರಿಂದ ಅವೆರಡೂ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ರಂಗಭೂಮಿ ನಮ್ಮದು. ಅದನ್ನು ಜಾನಪದದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ, ಹೋದ ಸಾರಿಯ ಇಡೀ ಬಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕೇವಲ ಹದಿನಾಲ್ಕೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಜಾನಪದ ಕಲಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಅಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅನಾಥರಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಹೌದಲ್ಲವೋ? ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ನಾವು ಸೇರಿದೆವು. ಈಗಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಾದರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ರಚನೆಯಾಗಲಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಈ ವರ್ಷ ಯಾವುದೇ ಅನ್ಯಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಆಗದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆಯನ್ನು ಜಾನಪದ ಕಲೆ ಜೊತೆಗೆ ಏಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಜಾನಪದ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ, ದೊಡ್ಡಾಟ ಇರಬಹುದು, ಪಾರಿಜಾತ ಇರಬಹುದು, ಬಯಲಾಟ ಇರಬಹುದು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಕಾರಗಳು ಜಾನಪದ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನವು ಪ್ರಭುದ್ಧವಾದ ಕಲೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇದು ಮನ ಮೆಚ್ಚುವಂಥ ಕಲೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಿವಾದ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯದ 15 ಜನ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದರುಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಸಾಶನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ವಯಸ್ಸಾದ ಕಲಾವಿದರುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿರುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದ. ಅಶಕ್ತ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ 150 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಸಾಶನವನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಿಂದ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೊದಲು 65 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಕಲಾವಿದರುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಸಾಶನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ಆ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಿತಿಯನ್ನು 58 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇನ್ನೂ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಧಿಕ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧಿಕ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರಕಿದ ತಕ್ಷಣ, ಅಶಕ್ತ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಮಾಸಾಶನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನನ್ನ ಇಲಾಖೆವತಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ (ಪಾಂಡವಪುರ) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವುಗಳು ಕಲಾಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರು ಬದುಕಿರುವವರೆಗೂ ಅವರ ಕಲೆ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಕಲೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿಯಾದರೂ, ಕಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅದು ವೀರಗಾಸೆ ಕುಣಿತ ಆಗಬಹುದು, ಸುಗ್ಗಿಕುಣಿತ ಆಗಬಹುದು, ನಂದಿಕಂಬದ ಕುಣಿತಗಳಾಗಬಹುದು. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಬಿರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 15 ದಿನಗಳ ಕಾಲವಾದರೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಲಿಸಿದರೆ ಆ ಕಲೆಯು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಕಾಲವಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಕಲೆಯೂ ನಾಶವಾಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಇಡೀ ಕಲೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನವಾದರೂ ಏನು? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರಮನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಅವರು ದೇವರ ಮೇಲೆ ಎಂಥ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಅಂದರೆ, ಅವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಅಬ್ಬರಿಸಿದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂತೆಯೇ ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಹುಲಿವೇಶ, ಪಾಳೇಗಾರರ ವೇಶ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವುಗಳು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಬಿರ ಮುಂತಾಗಿ ಮಾಡಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳ ಬೇಕು. ವೀರಗಾಸೆ ಕುಣಿತ ಎಂಥ ಕುಣಿತ ಅದು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿದ್ದ ಕಲೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯವರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತನಾಡ ಬೇಕು. ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಪ್ರವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಶಾಲೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯು ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಲೆಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ 50ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಬಂಗಾರದ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಶಿಸಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಕಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅದು ಹರಿಕಥೆ ಇರಬಹುದು, ಸುಗ್ಗಿ ಕುಣಿತ ಇರಬಹುದು, ಗಮಕ ಇರಬಹುದು, ಜಾನಪದ ಕಲೆ ಇರಬಹುದು. ಅವುಗಳೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಕೂಡ 4 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಈ ಜನಪದೀಯವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಲೆಗಳು ಆಚರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥವುಗಳು. ಬದುಕಿನ ರೀತಿ-ನೀತಿ, ರಿವಾಜುಗಳು

ಬದಲಾದಂತೆ, ಆ ಅಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮಗಳೂ ಬದಲಾದಂತೆ, ಅಭಿರುಚಿಗಳೂ ಬದಲಾದಂತೆ, ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪರಂಪರಾನುಗತ ದೇಶೀಯ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸ ಬೇಕೆಂದಾಗ, ನಮ್ಮದೇ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಬದುಕಿನ ರೀತಿ, ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲುಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಬದುಕಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಹಾಡುಗಳು ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇತ್ತು. ಹಿಟ್ಟಿನ ಗಿರಣಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ದಿನಸಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಮೇಯ ಬಂದಾಗ, ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲಿನ ಹಾಡುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ವ್ಯಥೆ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜನಪದ ಅಂದರೆ ಅದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತು ಬದುಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಳೆದು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಯಾವುದು ಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಯಾವುದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅದು ಉಳಿದೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ಎನ್ನುವುದರ ಜೊತೆಗೂ ಕೂಡ ಅದು ಬದುಕಿನ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿ ಉಳಿಯತಕ್ಕಂಥದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ... ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯ ತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವಿಧಾನವೂ ಬೇಕು...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಈಗ ನಾವು ಭೂತ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟರೆ ಭೂತ ಆರಾಧನೆ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಅಂಥ ಪ್ರಕಾರಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ದೇವರ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಊರಮ್ಮನ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇವೊತ್ತು ಊರಮ್ಮನ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಲಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂಪ್ರದಾಯವೇ ನಿಂತುಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬಂದಾಗ ಆ ರೀತಿಯ ಹಾಡು ಮತ್ತು ಕುಣಿತ ಉಳಿಯ ಬೇಕೆಂಬುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವೇನಲ್ಲ. ಆ ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮುಗಿಸುತ್ತೀರಾ? ತಮಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು, ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದಾದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆ ಮೇರೆಗೆ ನಾನು ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯರೇ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಲಾಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವುಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾವೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕಲಾಪ್ರಕಾರಗಳು ಎಷ್ಟೊಂದು ಒತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು

ಉದಾಹರಣೆ. ನಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಗಮಕವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಅಥವಾ ಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜನರು ಬರುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಯಾವುದೋ ಡಿಸ್ಕೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನುವುದಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇಲ್ಲಿ ಗಮನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ಅವರ ಮುಂದಿರುವ ಕಂಬಳಿ, ಚಾಪೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ವಿಕೃತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ನಾಶವಾಗುವಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಕಾರಗಳು ಇರಬಹುದು. ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಇರಬಹುದು, ಟಿ.ವಿ.ಇರಬಹುದು, ರೇಡಿಯೋ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಕಾರ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಾಗ ಮೂಲಭೂತವಾದಂಥ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಮನೋಭಾವನೆಯು ಕೇವಲ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ತಂದೆ-ತಾಯಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಪರಿಸರ, ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಇಲಾಖೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನೀತಿಯು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮರೆಯ ಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಹೊರನಾಡು ಮತ್ತು ಗಡಿನಾಡು ಕನ್ನಡಿಗರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಇವೊತ್ತು ಗಡಿನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥವರು. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ವಿವಾದ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಐದು ಕೋಟಿ ಜನರ ಪ್ರಾಣ ಇರುವವರೆಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಇರುವವರೆಗೂ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯೇ ನಿರ್ವಿವಾದ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಇವೊತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ನಾನು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಗಡಿಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಹೊರನಾಡು ಮತ್ತು ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳು, ಮತ್ತು ಯಾವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಆ ರಾಜ್ಯದ ಮತ್ತು ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅವರೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇವೊತ್ತು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವೊತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ನಾವು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗಬೇಕು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಡಿಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡವೇ? ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ನೀವು ಯಾಕೆ ಮೋಸ

ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ? ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಹತ್ತು ಕಿ.ಮೀ. ಹೋದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಪೈಟೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಕುಂಬೈ ಸುಂದರರಾವ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೇರಳದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನೂ ಅದೇ ತರಹ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅದು ಕೇರಳ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಗಡಿಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಇವೊತ್ತು, ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರು, ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯಂದಿರು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೆಲ್ಲರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ್ದು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವ್ಯಾರೂ ಮರೆಯಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ತೆರೆದಾಗ ಗಡಿಪ್ರದೇಶದ ಆ ಬಂಧುಗಳು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಮರಾಠಿ ಟೀಚರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಗೋವಿಂದೇಗೌಡರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಕನ್ನಡ ಟೀಚರ್ ಇದ್ದರೆ ಎರಡು ಮರಾಠಿ ಟೀಚರ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರೆಸಿಪ್ರೋಕಲ್ ಅಂದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಾಗ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಟೀಚರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮೇಲೆ ಏನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಬೇರೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ, ಬಹುಶಃ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಇವೊತ್ತು ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳೇ ಇರಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ನಮಗೆ ಇದೆ. ನಾವು ಹೊರನಾಡು ಕನ್ನಡಿಗರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಫಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಲೈಬ್ರರಿ ಮಾಡಲು, ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲು, ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಆಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರಕಾರ ಇರಬಹುದು, ಕೇರಳ ಸರಕಾರ ಇರಬಹುದು, ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ರೆಸಿಪ್ರೋಕಲ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಆಶಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಗಡಿನಾಡು ಮತ್ತು ಹೊರನಾಡು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅಗತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್‌ರವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

SRI. THARALE NARAYANA RAO GOVIND : The issue is before the Parliament. The Parliament is the competent authority to take a decision on the

Mahajan Report. Mahajan Report is not the last word or the Geetha. Let the Parliament decide once and for all. We will give the co-operation.

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮೀಳಾ ನೇಸರ್ಗಿ : ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಮುಗಿದು ಹೋದ ಅಧ್ಯಾಯ. ಮಹಾಜನ ವರದಿ ಅಂತಿಮ ವರದಿ... ಯಾರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ.

(INTERRUPTION)

Sri. THARALE NARAYANA RAO GOVIND : The then Prime Minister of India Smt. Indira Gandhi has placed the Mahajan Report on the Floor of the Parliament in 1970. So, the Parliament is the competent authority to take a decision.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅವರು ಮೂರು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಒಂದೊಂದು ದಿನ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಾದರೂ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಬೇಕು, ಇಲ್ಲಿಯ ನೀರು ಬೇಕು, ಇಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ಬೇಕು, ಇಲ್ಲಿಯ ಪಾಸ್ತಿ ಬೇಕು, ಇಲ್ಲಿಯ ಮೆಂಬರ್‌ಶಿಪ್ ಬೇಕು ಅಂದರೆ ನೀವು ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯಬೇಕು.

Sri THARALE NARAYANA RAO GOVIND : As a linguistic Minority, We have a constitutional right. I have no objection to learn and write in Kannada. But as a linguistic minority, we have a constitutional right to speak in our own language.

Mr. SPEAKER : Mr. Narayana Rao will try to learn Kannada. ಓಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಮೇಡಂ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಏನು ಪರಿಶ್ರಮ ಪಡಬೇಕು, ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಒತ್ತು ಕೊಡಬೇಕು, ನನ್ನ ಇಲಾಖೆ ಇರಬಹುದು, ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಲಾಖೆ ಇರಬಹುದು, ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಇರಬಹುದು, ಇವು ಬಹಳ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ. ಯಾವುದಾದರೂ ನದಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದಾಗ ಆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಇವತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ನನ್ನ ಇಲಾಖೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗಡಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೊರನಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅವರ ಅಭಿರುಚಿಗಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾವು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಾವು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲ

ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಆಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಕನ್ನಡ ಉಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಇವತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಕನ್ನಡದ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ವಾದ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನಾವು ಯೋಜನೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಡದ ಅಂಕಿಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇವತ್ತು ಅವರು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಯಾರಾದರೂ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಕನ್ನಡದ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭವೇ? ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭವೇ? ಫೆನಾಟಿಕ್ಸ್ ಯಾಕೆ ಆಗಬೇಕು? ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ನೀವು ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಫಾರಿನ್ ಲಾಂಗವೇಜ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಯಾರು ಕನ್ನಡದ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಹೋಗಲಿ. ಅದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಗತಿ. ಯಾರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಅವರು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ಸಗೀರ್ ಅಹ್ಮದ್ : ಇಲ್ಲಿರುವ ಶಾಸಕರಿಗೆ ರೇಗಾಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆ ಆಗಿದೆ. ನನಗೆ ಬಂದಿರುವಂಥ ಕಷ್ಟ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಇವತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಧಾನಸೌಧದ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಆ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಬಹುಶಃ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಡತಗಳು ಬಂದಾಗ ಅದು ಎಷ್ಟೋ ಅರ್ಜಂಟ್ ಎಂದು ಬರೆದರೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಎರಡು ಗಂಟೆ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ನೀವು ಈಲ್ಡ್ ಆಗುವಂತಿಲ್ಲ ನೀವು ಮುಂದುವರಿಸಿರಿ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಈಲ್ಡ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ಸಗೀರ್ ಅಹ್ಮದ್ : ನಾನು ಏನೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದ ಒಗ್ಗರಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು : ಇವರು ಸಹಾಯಧನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಾವಿದನ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ 600 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಿರಬೇಕು. ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವವನ ಆದಾಯವೂ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಅವನಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಶಕ್ತ ಕಲಾವಿದರು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅವರು ಕೂಲಿಗೂ ಹೋಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಮಾಸಾಶನ ಇದು. ಇದು ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಆಗದಿರುವವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 5 ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡದಿರುವ ಅಶಕ್ತರಿಗೆ ಇದು ಗೌರವಧನ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಆರ್. ಸಗೀರ್ ಅಹ್ಮದ್ : ಸಹಾಯಧನ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ನೀವು 500 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ, ನಾವು ಅವರ ಕಲೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಅವರು ಉಳಿಸಿರುವಂತಹ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಹೇಗೆ ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಾವು ಕೊಡುವಂಥ ಹಣ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ 5 ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಬೇಡವೇ? ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಇನ್ನುಳಿದ 50 ರೂಪಾಯಿ ಲೋಕಲ್ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಯವರು ಹಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಆರ್. ಸಗೀರ್ ಅಹ್ಮದ್ : ಇದನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕಲಾವಿದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿರುವಂಥ ಜನ ಗೌರವ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡುವ ಸಹಾಯಧನ ತಾವು ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದರು. 500 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು 250 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದರು. ಗೌರವಧನ ಎಂದು ಇದ್ದ ಶಬ್ದವನ್ನು ತೆಗೆದು ಪೆನ್‌ಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಅವಮಾನ. ನಾನು ಈ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಫಿಷಯ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ವಿಷಯ ಸಮಿತಿಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಬೇಡಿಕೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಕಲಾವಿದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಸಾಶನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಬೇಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ 500 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕುಂಬೈ ಸುಂದರ್‌ರಾವ್ : ನನಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿ ಗೌರವಧನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ನಂತರ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು 250 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ನಾವು 500 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ನಿಮಗೆ 250 ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡೋಣ. ಅವರ ಅನಿಸಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸ್ಪಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. 150 ಇರುವುದನ್ನು 250ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಒತ್ತು ಬಂದಾಗ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ವಿವಾದ. ಆ ಕಲಾವಿದ ಮೃತವಾದರೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಅದನ್ನು 150 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ನಾನು ಇವತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಕೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕುಂಬೈ ಸುಂದರ್‌ರಾವ್ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 86ನೇ ಇಸ್ತಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 2 ಅಥವಾ 3 ಜನ ಕಲಾವಿದರು ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಆ 3 ಜನ ಕಲಾವಿದರು ಸತ್ತಾಗ ಆ ದುಡ್ಡು ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ? ಅದನ್ನಾದರೂ ಇನ್ನು ಬೇರೆ 3 ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಈಗ ನೀವು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದು ಕಲಾ ವಿಧವೆಯರೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ : ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆ ಮಾತು ಸರಿ. ಕಲೆಯನ್ನು ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರು ಇವತ್ತು ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಲೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು.

2.00 ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಸುಮಾರು 70 ರಿಂದ ಅಥವಾ 65 ರಿಂದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಏನು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ಎಂದರೆ ಅವರು ಅತಕ್ತರಾದ ಮೇಲೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಮನೆಯವರು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದೆ. ನಾನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮಿಳಾ ನೇಸರ್ಗಿ : ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅವರಿಗೇ ಒಂದು ರಿಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಸೆಂಟರ್ ಅನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಿಡಿ. ತಾವು ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ : ಇವತ್ತು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಲಾವಿದ, ಕಲಾವಿದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲದೇ ಇರುವವರ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಪಟ್ಟಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಫಂಡ್ ಇದ್ದರೆ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ : ಅವರಿಗೇಕೆ ಬೇರೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಬದಲಾವಣೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯನವರೇ, ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ. ನನ್ನ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತೋರಿಸಿದಂತಹ ಕಳಕಳಿ, ಭಾವನೆಗಳು ವಿಶ್ವಾಸ ಹಾಗೂ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಅನಂತಾನಂತ ವಂದನೆಗಳು. ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಏನು ಇದೆ ಇದು ಒಂದು ಗಾಡಿಯ ಎರಡು ಚಕ್ರ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಎರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಬೆಳಕು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಮಿತ್ರರು ಸಾಕಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ನಾನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು, ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದಾಗ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕಾ ಮಿತ್ರರ ಮೂಲಕ ತಲುಪಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ, ತಾವು 3 ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ 3-30 ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಸಿದರೆ 3-30 ಯಿಂದ 4 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ವೋಟ್ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬೇರೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಇನಿಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮಯ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಅಡ್ಡಸ್ಬ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈಗ ಸದನವನ್ನು 3 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡುತ್ತೇನೆ.

(ಸದನವು 2-02 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಲ್ಪಟ್ಟು ಮತ್ತೆ 3-00 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು)

(ಸದನವು 3.20 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.)

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್‌ರವರು) ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು).

ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ

+ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ (ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಚಿವರು) : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಸದನದ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳು ಮತ್ತು ಟೀಕೆಗಳ

ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ನಮ್ಮದಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತು ಇವೆರಡರ ಮುಖಾಂತರವೇ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಮಾತೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತಹ ಮಾತು. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಒರೆಸುವುದರ ಮೂಲಕವೇ ನಾವು ನಿಜವಾದಂತಹ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಜವಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಜನಪದ ಪಡೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರು ನಿಜವಾದಂತಹ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಕೂಡ, ಈ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಅಧಿಕಾರದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ, ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ, ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಿರಿಯರ ಮನಸ್ಸೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನದ 40ನೇಯ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮವೂ ಕೂಡ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಘಟಕಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ, ಈ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಘಟಕಗಳಿಂದ ಆಗಲೇಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕವಾಗಿ, ಜನ ಅದರ ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಎನ್ನುವಂತಹ ಕಾರಣವೂ ಇರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಇಡುವುದರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಆತಂಕವೂ ಕೂಡ ಮೂಡಿರಬಹುದು. ಏನೇ ಕಾರಣಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವನ್ನು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು 1987ರಲ್ಲಿ ಮಂಡಲಪಂಚಾಯತ್ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯತ್ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳ ಮಸೂದೆ ಮೂಲಕ ಆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತರುವಂಥ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ನಾವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್‌ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಸಹಿತ 1983ರ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆದನಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಕ್ಷರಸಹ ಅನುಸರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಇವೆ. ಮತ್ತೆ ಬಿಹಾರದಂಥ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಂಥ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅದಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಒಂದು ನೆಪದ ಮೂಲಕ ಉದ್ದೇಶ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯವಾದ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಜೊತೆ ಅಧಿಕಾರದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂಥ ಶಾಸಕರು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು

ರೂಪಣೆ.....ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್ ನೆರವಿಗೆ ಪಂಚಾಯತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಅದು ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯತ್, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅಪಸ್ವರವೇ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಅಪಸ್ವರ ನುಡಿದಾಗ ಅದು ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂಥ ಕೆಲವೊಂದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರದ ದುರುಪಯೋಗ ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂಥ ವಿಷಯಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾದಂಥ ಒಂದು ದೋಷ ಅಥವಾ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಶೈಷಾವಸ್ಥೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವೊಂದು ತಪ್ಪು-ಒಪ್ಪುಗಳು ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಂಬಿಕೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ವೈರುಧ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆ. ಲಂಚಗುಳಿತನ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರುವಂಥ ಅಪ್ರಭುತ್ವತೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿವೇಕದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ನಿಜವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವರು ತಲುಪಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಜನ ಜಾಗೃತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೂಡ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಬ್ರಾಹಾಂ ಲಿಂಕನ್‌ರವರಿಗಿಂತಲೂ ವಿನೀತರಾಗಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿರುವವರು ಎನ್ನೊಬ್ಬರು ಇರಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

"I have been selected to fill an important office for a brief period and then now in your eyes invested with an influence which will soon pass away. But should my administration prove to be very wicked one, or what is more probably a very foolish one, if you, the people are true to yourselves and to the Constitution, there is but little harm I can do. Thank God."

ಪ್ರಾಯಶಃ ನಮ್ಮಂಥ ಅನೇಕ ಜನ ಭ್ರಷ್ಟರು ಅಥವಾ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿರುವಂಥದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜನಜಾಗೃತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಬುದ್ಧ ಸಾಮಾಜವಿದ್ವರ ನಮ್ಮಂಥ ಅನೇಕ ಜನ ವಿಕೃತರು ಬಂದು ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಉಳಿಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. Ultimately, it is the people who have to uphold this and they have to be true to

themselves. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ....

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ : ಈ ಮಾತನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಬಹುದಾ? ಆಗ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ - ಆವೃತ್ತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು? ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ನಾನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಲ್ಲವೇ? ಈಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಟ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ, ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ, ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ನಾನು ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಳೋದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಉಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು, ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದಾರೆ. ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ತನದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಮಕರಣವನ್ನು ನಾವು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವುದ್ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಒಪ್ಪುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬಹುದು.

(ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಬೆಲ್ಲದಾರವರು ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು.)

ಆದರೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಅದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಮನಃ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ಇದ್ದೇವಲ್ಲಾ. ಮತ್ತು ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮೂಲಕ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕು. ಈ ಜನತಾದಳ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ 1987ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅದು ಬಹಳ ಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾರದಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಬ್ರಾಹಿಂಲಿಂಕನರ ಈ ಮಾತಿನ ಜೊತೆಗೂ ಕೂಡ ಡಿಸ್ಲೇರಿಯವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. "We have to educate our Masters" ಎಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿವಂತರನ್ನಾಗಿ, ಶಿಕ್ಷಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ರಾಜಕೀಯ ಒಬ್ಬ ಚಿಂತಕರಾಗಿದ್ದರು. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ಇದು ದಾಸ್ಯದ ಮಾತು ಎಂದು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಭುತ್ವತೆಯನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಘನತೆಯನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ತುರ್ತಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಇವುಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಡಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲರು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು ಮರೆತು ನಿಜವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು

ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು, ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಗುಣಾತ್ಮಕವಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಟೀಕೆಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದರ ಒಂದು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾದ ಎಚ್ಚರವನ್ನು ನಾವು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. - 1993ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅವರು ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 78ರಷ್ಟನ್ನು ಜವಾಹರ ರೋಜಗಾರ ದಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಉದ್ಯೋಗ ಭರವಸೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಜೆಆರ್‌ವೈಗಳು ನಮ್ಮದಿ, ಡ್ರಾಟ್‌ಪ್ರೋನ್ ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 78ರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಶತ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ : ಆ ಒಟ್ಟು ಹಣದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಗ ಎಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಭರವಸೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಶೇಕಡ ಎಂಭತ್ತು ಭಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಶೇಕಡ ಇಪ್ಪತ್ತು ಭಾಗ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಜವಾಹರ ರೋಜಗಾರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಭಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೇವಲ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಭಾಗ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ರಾಜ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿವಿಧ ಬಾಬತ್ತುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇವೆ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 19 ವಿಷಯಗಳು, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಲೆಸಿದಾಗ ಪ್ರತಿಶತ 78 ಮಾತ್ರ 1993-94ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಗತಿ. ಅದು 1994-95ರಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. 1994ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ಗೆ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರಣ ಆ ವರ್ಷ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಶೇಕಡ 87ರಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ 1995-96ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 98ರಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಗತಿ. Both financial as well as physical. ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅದ್ಭುತವಾದಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಈ ವರೆಗೆ 1997-98ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಷ ಆಗಲಾರದಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು - 85 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ರಾಜ್ಯವಲಯದಲ್ಲಿ, 70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 155 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 1997-98ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ

ಬೇರೆ ವಿದೇಶಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಅನ್ಯ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಒಟ್ಟು 130 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. 1997-98ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. 1997-98ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 280 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬರೀ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ನಿಧಿಯಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಕಲೆಸಿದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡದೇ ನಾವು ಏನು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಇದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆಗಳ ವಲಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಹಾಗೆನೇ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮುನ್ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಯ ಇಡೀ ಮಿತಿಯನ್ನು ದ್ವಿಧಳ ಗೊಳಿಸಿ ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವೊತ್ತು ಸುಮಾರು ಮುನ್ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಾವು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ದಿವಂಗತ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್‌ರವರು, ನೀರ್‌ಸಾಬ್ ಎಂದೇ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆಯಾಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ಡಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಾಯಕರೂ ಆಗಿದ್ದ ದಿವಂಗತ ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿಯವರು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ 63ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಜನತಾದಳದವರೇ ಅದನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದಿರಿ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಂದಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏನಿತ್ತು ಅದು ಮುಂಬರುವ ಚುನಾವಣೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದಂಥದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕನಿಗೆ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಮುತ್ಸದ್ದಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಬ್ಬ ರಾಜಕಾರಣಿ ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಮುತ್ಸದ್ದಿ ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್‌ನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತತ್‌ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಿತ್ತರಿಸುವಂಥ ತತ್‌ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಂಥ ಪ್ರಮೇಯ ಮುಂಬರುವ ಚುನಾವಣೆಯ ಚುಕ್ಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಅಡಕವಾಗಿದ್ದವು, ಮತ್ತು ಬದ್ಧತೆಯ ಕೊರತೆಯೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಸಮಿತಿ ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲೇ ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮತವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯಾಯಿತೇ ವಿನಃ ಅದನ್ನು ಸೋಲಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಪ್ರಮೇಯದ ಮೂಲಕ ಆದಂಥದ್ದಲ್ಲ. ಅದಾದನಂತರ ಇದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಇಲ್ಲಿ

ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿದ್ದಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವಂಥ ಅನೇಕ ಜನರು ಯಾರ್ಯಾರು ಇದ್ದರು ಅವರೆಲ್ಲರ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಈಗ ಅದು ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ : ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸರ್ಕಾರ ಹೋದಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ವಿ.ಪಿ. ಸಿಂಗ್‌ರವರು ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತಲ್ಲಾ, ಆಗ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲಾ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿಯವರು ಮತ್ತು ವಿ.ಪಿ. ಸಿಂಗ್‌ರವರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವರ ತಾಯಿ ಇಂಧಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅವರ ತಾತಾ ನೆಹರೂರವರಿಗೂ ಇಲ್ಲದಂಥ ಬೆಂಬಲ ಬಹುಮಾತವನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆದಂಥವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಭಾರತೀಯ ಜನಾತಪಕ್ಷದ ಅಪರೋಕ್ಷ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಮತ್ತು ಎಡಪಂಥೀಯರಾದ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್‌ರವರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ ವಿ.ಪಿ. ಸಿಂಗ್‌ರವರ ಅವಧಿ ಕೇವಲ 11 ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರವಿತ್ತು. ಅಂಥ ರಾಜಕೀಯ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವ್ಯಾಪಕವಾದಂಥ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ತರುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಂಡಲ್ ಆಯೋಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ನಿಲುವೆ ನಮಗೆ ಮುಳುವಾಗಿದ್ದಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ತರುತ್ತೇವೆ, ಇಡೀ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ, ಅಂಥ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಂದಾಗ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬರೀ ಒಂದು ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಉದಾಹರಣೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಯಾವ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ವಿಭಾಗಗಳ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರಿಸಿದ್ದರಿಂದ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಂಥವರನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತಂದು 11 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಂಥವರನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಲಾಬಿ ಬೇರ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು

ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 'ನಿರ್ಮಲ ಕರ್ನಾಟಕ' ದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಇಲ್ಲದಂಥ ಜನರಿಗೂ ಇವೊತ್ತು ಹುಟ್ಟಿನ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಪಮಾನಿತರಾಗಿದ್ದಂಥ ಜನವರ್ಗಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಿದೆ. ಬರೀ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಂದಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಇವೊತ್ತು ಆ ಒಳಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಕೇರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಹೋಗಿ ಇವೊತ್ತು ಆ ವರ್ಗದ ಜನರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಹಳೆಯ ಕಥೆ ಎಂದು ಮಾತನಾಡದೇ ಇದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಬೇಕಾದಾಗ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ಮಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ. ನಿರ್ಮಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯೋಜನೆ ಎಂದರೆ ಬರೇ ಕಕ್ಕಸುಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಪಾಯಿಖಾನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದಲ್ಲ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬದುಕಬೇಕು, ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸುಮಾರು 40 ರಿಂದ 45 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಕಕ್ಕಸುಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಒಟ್ಟು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಏಳು ಸಾವಿರ ಕಕ್ಕಸುಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಕಕ್ಕಸುಗುಂಡಿಗಳನ್ನು, ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ 1,650 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಅನುದಾನವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಡತನ ಸೀಮಾರೇಖೆಗಿಂತ ಮೇಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಯವರಾಗಿರಲಿ ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿರಲಿ ಅವರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ 1,200 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರಸ್ತೆ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಿಪ್ಪೆಗುಂಡಿಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಬೇರೆಯವರ ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ನಾವು ಐ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಂದರಿಂದಲೋ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು, ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಂಥ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಗೊಬ್ಬರದ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ

ಕಡೆಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀವು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ, ಆಶ್ರಯ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ, ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಆಯಾಯ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ 15:20 ಅಡಿಯೋ ಅಥವಾ 20:25 ಅಡಿಯೋ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೀವು ಅವುಗಳ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂಥ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಏನಿದೆ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮರು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ನಾಯಕತ್ವ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದುರುಪಯೋಗಗಳು ಆಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅಕ್ರಮ-ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಂದಾಗ ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಜಾಣರು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಶೇ. 10 ರಿಂದ 15 ರಷ್ಟು ಜನರು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಜನಪರವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡದೇ ಬರೀ ಮೂಗಿನಿಂದ ಗುರ್ತಿಸುವಷ್ಟು ದುರ್ನಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಈ ರೀತಿಯಾದಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು 'ನಿರ್ಮಲ ಕರ್ನಾಟಕ' ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು, ಮೊದಲನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು ಬಂದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ದಾಖಲೆಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದವೋ ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಸುಳ್ಳು ದಾಖಲೆಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಕೇವಲ ಅಂಥವುಗಳು ಕೇವಲ 10 ರಿಂದ 15 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂದರೆ ನನಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 10 ರಿಂದ 15 ರಷ್ಟು ಸುಳ್ಳೇ ಆಗಿರಬಹುದು ಎಂಬತಕ್ಕದ್ದನ್ನೂ ಕೂಡ ನೀವು ನಂಬಬಹುದು. ಜನ ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳುವಳಿಕಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಯೋಜನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಖುಷವಂತ್‌ಸಿಂಗ್‌ರವರು ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಈ ರೀತಿ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಗೊಬ್ಬರ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿ ಎನ್ನುವ ಆದೇಶ ಹೋದ ತಕ್ಷಣವೇ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಇಂಥ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಿ ಜನಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೋಗಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಅವೊತ್ತಿನ ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಾವು ಇಷ್ಟು ಸಾವಿರ ಗೊಬ್ಬರ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದ ಭೂಖಂಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿಯ ಕಾಲ ಹಿಂದಿತ್ತು. 'ಯೋಜನಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಆ

ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಈ ಕಾಲವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಈಗ ಸುಳ್ಳು ಪ್ರಾಯಶಃ ಶೇಕಡ 10 ರಿಂದ 15ಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಂಥವರು ಮಾಡಿದ ದುರುಪಯೋಗ ಇರುತ್ತದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾದ ನಿರ್ಮಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೋಜನೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಒಳಿತಾದಂಥ ಮತ್ತು ಜನಪರವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ತುಂಟಾಟದ ಮಾತುಗಳು ಬರಬಹುದು. ಆ ರೀತಿಯ ಗೇಲಿ ಮಾತುಗಳು ಬರಬಹುದು, ನಾವು ಕಕ್ಕಸ್ಸು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದೂ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಲೂ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 'ಸ್ವಾವಲಂಬನ' ಎನ್ನುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ,

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ನೀವು ಏನು 'ನಿರ್ಮಲ ಕರ್ನಾಟಕ' ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದುದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಗತಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

3.50 ಪಿ.ಎಂ.

ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರು, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಇವರಿಗೆ ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅವರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟದ ಶ್ರಮವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಹಣವಾದರೂ ಹಾಕಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಈಗ ಸುಮಾರು 1200 ರೂ. ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು 500 ರೂ. ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಈ ವರ್ಗದ ಜನರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಇದ್ದವರು ಮುಂಚೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕತೆ ಬೆಳೆದಂತೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅವರು ಈ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಳ ವರ್ಗದ ಜನರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಇವರಿಗೆ ನೀವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ವಂತಿಕೆ ಏನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು 500 ರೂ. ಗಳವರೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ನನ್ನದು. ನಾವು ರೆವ್ಯೂ ಮಾಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ವರ್ಗದ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ. ಬಹಳ ಜನ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಐದು ಲಕ್ಷ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ 1650 ರೂ. ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಅಥವಾ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ಕೊಡುವುದು ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಸಿಗಬಹುದು ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಅರಿವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶೌಚಾಲಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಾಧಿಸಿದಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಏರಿ ಭೂಮಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಅಗತ್ಯ. ಬಾಲ್ಯದ ನೆನಪುಗಳು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಡೆದಿರುವಂತಹ ಬಾಣಂತಿಯವರು ತಲೆ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಚದ್ದರ್ ಅನ್ನು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೋಗುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ, ಮತ್ತು ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಂಬಿಗೆ, ಹಾಗೂ ಕೋಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಂದಿ ಹೊಡೆಯಲು ಕೋಲು, ಶುಚಿಗಾಗಿ ನೀರು ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣುಮುಂದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದು ಪ್ರಗತಿಯಾಗದೇ ಇರಲು ಅರಿವಿನ ಅಭಾವವೇ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೋ ಇರಬಹುದು, ಇದು ಅಗತ್ಯವಾದಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಭಾವಿಸದೇ ಇರಬಹುದು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯೂ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಪಟೇಲ್ : ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ನಿರ್ಮಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯೋಜನೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತುಂಬಾ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲದಾಗ ಈ ನಿರ್ಮಲ ಕೇಂದ್ರದ ಉಪಯೋಗ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ನಿರ್ಮಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಅನಿವಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಕೂಡ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಸಾಮೂಹಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ಕುಟುಂಬ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಡವನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕುಟುಂಬ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರು ಚನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದ ವೈರುಧ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ 50ನೇ ವರ್ಷದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಂಚತಾರಾ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಸಾರಿ ಕಕ್ಕಸನ್ನು ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಕಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ ಒಬ್ಬನಿಗೆ 10 ಲೀಟರ್ ನೀರು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದೆ ಕಾರಣದಿಂದ 140 ಲೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು 10 ಲೀಟರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಗುರಿ ಇದೆ. ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ 55 ಲೀಟರ್ ಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಆದೇಶ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಏನು ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಕೇವಲ 2 ಸಾವಿರ 3 ಸಾವಿರ ಜನವಸತಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮೂಲಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತೆರೆದ ಬಾವಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಉಳಿದ ಕಡೆ ನೀರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಆದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿಲ್ಲ. 10 ಲೀಟರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ, 20 ಲೀಟರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ವೈರುಧ್ಯಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಈ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣೆಗೆ 1340 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು 3

ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿಗಾಗಿ 40ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಈ ವೈರುಧ್ಯಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಜನ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಂಗಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿ, ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ-ದೊಡ್ಡ ನಗರವನ್ನೇ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ 1995-96ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 20.90 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ 1,32,140 ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು, 96-97ರಲ್ಲಿ 1,63,597 ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಗೆ 23.81 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಾವು ಕೇವಲ 97-98ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 5-6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 17,673 ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಮೂರನೂರ ನಲವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 46.7 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಟ್ಟು 55.2 ಕೋಟಿ ರೂ.ಹಣವನ್ನು ಉಳಿದ ಊರಿನ ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಹೈನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತರಬೇತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲ್ : ನೀವು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಈ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅದು ದುರ್ಬಳಕೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯತ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂ. ಸಾಮಾನುಗಳ ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು ಅದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಸಿಒಡಿ ಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ತನಕ ಅದರ ಸುದ್ದಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಅವ್ಯವಹಾರವಾಗಿದೆ, ದುರ್ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜರಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಸಂಡಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರಾ? ಆ ಯಾರು ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಧನ್ಯವಾದಗಳು ತಮಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಂದ ಪಾಠ ಕಲಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ : ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಾವು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ

ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿ ನೋಡತಕ್ಕಂತಹ ಕಾರ್ಯ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಹೊರಗಡೆಯೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದು ಸರಿ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಸರಿ. ಇಲ್ಲಾ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಲಿ. ಎಲ್ಲರನ್ನು ಏಕೆ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿ Why should everyone be suspected in the eyes of the public or in the Members of this August House. Let it be cleared. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಖರ್ಚೆಯವರೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಯೋಗೇಶ್ ಭಟ್ಟ : ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲ್ : ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಿಹಿಡಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದನ್ನು ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಗೇಲಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇಲ್ಲ, ಇದ್ದವರನ್ನು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹಿಡಿದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಪಾಲಾಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗ ಒಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸದಸ್ಯರು, ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸಾಕಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ, ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅಭಿಮಾನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಮನುಷ್ಯ. ಇಂಥ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಸಂಡಾಸ್ ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ, ಅವರು ಯಾರು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ಹೆಸರು ಏನು, ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಅಂದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ, 2 ಕೋಟಿ, ಅಥವಾ 10 ಕೋಟಿರೂ.ಗಳ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅದು ಅಮುಖವಾಗಿ ಉಳಿದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. 40 ಮಂದಿಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ನಾಳೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಏನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರಾದರೂ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಅಥವಾ ಇಂಥವರು ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರ ತನಿಖೆ ನಡೆದಿದೆಯಾ, ಸಿಹಿಡಿ ತನಿಖೆ ನಡೆದಿದೆಯಾ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಿಹಿಡಿ ತನಿಖೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೈಜನಾಥ್ ಪಾಟೀಲ್ : ಅದನ್ನು ಸಿ.ಹಿ.ಡಿ.ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಸಿ.ಓ.ಡಿ.ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಯಾರು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 40 ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎನ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ : ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಇದ್ದರೆ ಸದನಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ. ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಂಡಾಸ್ ತಿಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಾಸಕರು. ನಿಜ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಂದ ಪಾಠ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸೀಮರು. ನಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮಗೆ ನಾವು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ : ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿದಿರಿ ಏನು? ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿಸ್ಸೀಮರು ಎಂದು ಮುಂದೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಕಾಲಜ್ಞಾನ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಅಶಿಸ್ತು.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ : ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದೇ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ತಪ್ಪುಗಳಾಗಿರಲಿ, ಎಷ್ಟೇ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಆಗಿರಲಿ, ಅವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಂದು ಅಂಟು ಆಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಬಹಳ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಹಿರಿಯರಾದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬಹಳ ನಿಷ್ಠಾವಂತರು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಪಕ್ಷ, ಆ ಪಕ್ಷ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಬರೀ ಉಹಾಪೋಹದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳಾಗಿರಬಹುದೇ ವಿನಃ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆಗಲಾರದಂತಹ ವಿಚಾರ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ಎನ್‌ಕ್ವೆರಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯತ್‌ನಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ವರೆಗೂ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಐದು ಮಂದಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸಸ್ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ಎನ್‌ಕ್ವೆರಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅದರಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ವಿಚಾರಣೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಎನ್ನುವ

ಭಾವನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಇಂತಹ ಜುಜುಬಿ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಜನಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಅನುಮಾನದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನುಮಾನದಿಂದ ನೋಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೂಡ ನಾವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾದಂತಹವರು, ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯ ಮಗ ಪೋಲಿಯಾಗಿ ಅಲೆದಾಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಅನುಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಮಾರುತಿ ಉದ್ಯೋಗ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಸಂಜಯ್‌ಗಾಂಧಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಪ್ರಾಯಶಃ ಆ ಉತ್ತರವೇ ಆಗಬಹುದು ಇದರಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ನಿರ್ಮಲ ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಡಾಸ್ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸುತ್ತೀರಿ? ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಅವರು ಮಾರುತಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ, ಇವರು ಸಾಂಡಾಸ್ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಮಾನ್ಯ ವೈಜನಾಥ್ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು...

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಅದಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಗೆ ಹೋಲಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ನಾನು ಈಗಲೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಯಾರೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರವರು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೇಳಿದ್ದುದು, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಸಾಂಡಾಸ್ ಅವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಸ್ವತಃ ವೈಜನಾಥ್ ಪಾಟೀಲರು ಆಪಾದಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯತ್ ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಕಡತದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಡತ ತೆಗೆಸಿ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ವೈಜನಾಥ್ ಪಾಟೀಲ್ : ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ನಾನು ಬೇಕಾದರೆ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ವೈಜನಾಥ್ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದುದು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವತಃ ಅವರೇ ಈ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯತ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರವಾಗಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಿ.ಒ.ಡಿ. ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಎನ್ನುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದು, ಶೌಚಾಲಯ ವಿಷಯ ಕುರಿತು. ನೀವು ಅದನ್ನು ತಮಾಷೆ ಮಾಡಿ, ಗೇಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಚುಚ್ಚಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದು. ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಅವರು ಯಾರ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಆಗಿದ್ದು. ಸ್ವತಃ ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲರೇ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ : ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಧ್ಯಾರವರು ಅಥವಾ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರೇನಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಬಿರುಸಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕುಂಬೈ ಸುಂದರರಾವ್ : ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ನುಂಗಿದ್ದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಕಬ್ಬಿಣನುಂಗಿದ್ದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಮೇವು ನುಂಗಿದ್ದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನುಂಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸುದ್ದಿಯೇನಲ್ಲ ನಮಗೆ. ನಿನ್ನೆ ಅಲ್ಲ ಮೊನ್ನೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದು ಇಬ್ಬರು ಸಸ್ಟೆಂಡ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ನುಂಗಿ ಸಸ್ಟೆಂಡ್ ಆದರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಕ್ಕಳು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಅವರ ಹೆಸರು ಕೇಳಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ತಾವು ಯಕ್ಷಗಾನದವರು. ಹಿರಣ್ಯ ಕಶಪು, ಹಿರಣ್ಯಾಷಕ ಇಡೀ ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನು ಚಾಪೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಬಾವಿ ನುಂಗಿದ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ನುಂಗಿದವರ ಕಥೆ ಏನು? ಪುರಾಣಗಳ ಕಥೆಯನ್ನು ತಾವು ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಊಹಾಪೋಹದ ಮಾತು. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳೇ ಇರಬಾರದು, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸವೇ ಮಾಡಬಾರದು, ಈ ತರಹದ ಮಡಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇ ಇಂತಹ ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಚೇರ್‌ಮನ್ : ಅವರು ಈಗ ಯೀಲ್ಡ್ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು : ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ಉತ್ತರ ಆದಮೇಲೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಲಿ.

ಚೇರ್‌ಮನ್ : ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಯೀಲ್ಡ್ ಆಗಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ನಾನು ಯೀಲ್ಡ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಉಹಾಪೋಹದ ಮಾತನ್ನು, ಅಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ? ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ. ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಮಾಹಿತಿ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಕ್ಕಳೂ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಶಾಮೀಲಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ಸಗೀರ್ ಅಹಮದ್ : ಮಾನ್ಯ ವೈಜನಾಥ್ ಪಾಟೀಲ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಏನು ವೈಜನಾಥ್ ಪಾಟೀಲ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ...

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ವೈಜನಾಥ್ ಪಾಟೀಲ್ : ಬೀದರ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿದ್ದು.

(ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರು) ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎನ್ನುವ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕಂಥ ಅವ್ಯವಹಾರ ಕುರಿತು ಆಗಿರುವುದು ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು. ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಐದು ಜನ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವಾಗಿದೆ, ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜರಿಯುವಂತಾದ್ದು ಆಗಬಾರದು. ಒಂದಿಷ್ಟು ತಮಾಷೆಗೆ, ಗೇಲಿಗೆ, ಮುದಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರು ಹೇಳಿ ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರ ಇದೆಯೇ ವಿನಃ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಎಳೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಾದಂತಹ ಕ್ರಮವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರ್ : ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ನಿಯಮ ಇದೆಯೇ? ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಎಲ್ಲಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಮಾನಾಥ ರೈ : ಸಾರಸಗಟಾಗಿ ನೀವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶಾಸಕರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ನಿರ್ಮಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತುಕೊಡುವಂಥ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ನಿರ್ಮಲ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಅಂದಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಆದರದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಃ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ಕಡೆಗೆ ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಡಾ|| ಎಂ. ಪಿ. ಕರ್ಕಿ : ಈ ಯೋಜನೆಗಿಂತ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದು ಏನೂ ಅಲ್ಲ. ಬೀರ್‌ಬಲ್-ಅಕ್ಷರನ ಕಥೆ ಕೂಡ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಕ್ಷರನು ಭ್ರಷ್ಟನಾದಂಥ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಯಾವುದು ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅಲೆಗಳನ್ನು ಎಣಿಸುವಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನು ಹಡಗನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆ ಅಲೆಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಬೇಕಾದಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ನನ್ನದು ಇದೆ, ನನಗೆ ಅಕ್ಷರ್ ಬಾದಷಹನಿಂದ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ, ನಿನ್ನ ಹಡಗು ಬರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಲೆಗಳು ಕಂಪನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ನನ್ನ ಎಣಿಕೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಬರಬಾರದು ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಯಾರು ಹಡಗಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೋ ಅವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಗಡೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ವಾರನ್ ಹೆಸ್ಟಿಂಗ್‌ನ ಕಥೆ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೀಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸಾತ್ವಿಕವಾದಂಥ ಜನ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಸಾತ್ವಿಕವಾದ ಜನರು ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಉಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಎಲ್ಲೋ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು, ಇವೊತ್ತು ಸುಂದರರಾಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಏಳು ಜನ ನಿಂತು ಹಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬನು ಅಪಸ್ವರ ಹಾಡಿದರೆ ಅಪಸ್ವರವೇ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಹಾಡಿದಂಥದ್ದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರುವುದು ಮರೆತುಹೋಗುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಂದರು ಎಂಬುದೇ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಮಾನಾಥ ರೈ : ಇಲ್ಲಿ ಅಪಸ್ವರವೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಇದೆ. ಅಪಸ್ವರವೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಸ್ವರಸಂಯೋಜನೆಗೆ ಬರೋಣ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಿರ್ಮಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯೋಜನೆ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಸ್ವರ, ಅಪಸ್ವರ ಗೊತ್ತಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಈಗ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರುಮೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಫೋಕಲ್‌ವಾಯ್ಸ್ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ನಿಮಗೆ. ಎಲ್ಲಾ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರುಮೆಂಟ್ ಬಾರಿಸಿ ಬಿಡುವುದು, ಅದಕ್ಕೇ "Ayes have it, Ayes have it, Ayes have it".

ಶ್ರೀ ಕುಂಬ್ಳೆ ಸುಂದರರಾವ್ : ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ವಾಲ್ಯಾಂ ಅನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸ್ವರವೂ, ಅಪಸ್ವರವೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವರ, ಗೊಂದಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಬೇಡ ಎಂತಲೇ ಬಹಳ ಜನ ಅನು ಒಲಿದಂತೆ ಹಾಡುವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಿಳಿದಂತೆ ಹಾಡುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವಾಲಂಬನೆ ಕುರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಆರುನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಯುವಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಖಾಸಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹೈನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ರೈತರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳ 23ನೇ ತಾರೀಖು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವಸ್ತಿ ಗ್ರಾಮದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸ್ವಸ್ತಿ ಗ್ರಾಮದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು. ಇದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಯೋಜನೆ, ಇಲ್ಲೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿ ಇಡೀ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸರಿಯಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾದರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಂದುಕಡೆಗೆ ರೂಪಿಸಿ ಆ ಒಂದು ಮಾದರಿಯಾದಂಥ ಗ್ರಾಮ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು ಏನು ಇದೆ, ಟ್ರೈಸಂ ಮೊದಲಾದಂಥ ಯೋಜನೆಗಳ ಹಣವನ್ನೇ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು, ಶೇಕಡ 40 ಭಾಗವನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಅಥವಾ ದಾನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನಗಳು ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇದೆಲ್ಲಾ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಶೇಕಡ 10 ಭಾಗವನ್ನು ಪಾಲೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳೇ ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸ್ವಸ್ತಿ ಗ್ರಾಮದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಈಗ ರೂಪಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಯಶಃ ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವತಃ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾದಂಥ ಚಿದಂಬರಂರವರು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 80ರ ಕೆಳಗೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಬರೆದುಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಇದು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಲಹೆ, ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಇದು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಲೇ, ಶೇಕಡ 40 ಭಾಗವನ್ನು ಕೆಲವು ಜನ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದಂತಹವರು ಕೊಡಬಹುದು, ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು

ಬಿಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಆಗಬಾರದು. ಯೋಜನೆಗಳು ವಿಫಲ ಆಗಬಾರದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮುಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ತಾವು ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏನೋ ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದಲ್ಲ ಇದು ಒಂದು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆ, ಸರ್ವಾಂಗೀಣವಾದಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಡಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಘಟನಾಬದ್ಧವಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಘಟನಾಬದ್ಧವಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಮೊನ್ನೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾವು ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದು ಮುಂದೆ ಪ್ರಾಯಶಃ 8 ರಿಂದ 12ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಮುಂದುವರಿದಂಥ ನಮ್ಮ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಲ್ಲಿರುವಂಥ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಜೀರ್ ಸಾಬ್ ಇನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಥೆ, ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೋಷಿಯೋ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಚೇಂಜಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯಿತಿಯವರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದಂಥ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಸ್ಕೋ ಅವರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮೂಲಕ ತರಬೇತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದೂರದರ್ಶನದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನ್ಯಾಯಬೇಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದು ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ಎಸೆನ್ಷಿಯಲ್ ಕಮಾಡಿಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳನ್ನು, ಪಶುವೈದ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಪ್ರಭುದತ್ತ ಬರದೇ ಇದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ

ಡಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂದಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಂಥ ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು 117 ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಅನುದಾನರಹಿತವಾಗಿ, ಅನುದಾನ ಪೂರಕವಾಗಿ 117 ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಏನೋ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿರತಕ್ಕಂಥ ಇರಾದೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣವೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನು ಕಾರಣವೋ ಅವರು 117 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹೊರೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲದಂಥ ನಿರ್ವಹಿಸಿದಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮತ್ತು ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಗುರುತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಸದ್ಯ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅವಧಿಯನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದು ಸರಿಯಾದದ್ದೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಒಂದು ಸಾಪೇಕ್ಷವಾದಂಥ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಈ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾನೂನು ಅದನ್ನು ಸುಪ್ರಿಂ ಕೋರ್ಟಿನವರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಮಾಡಿರುವಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಿಂಧುತ್ವವನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೀ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯದ ವಿಚಾರವೇ ಅಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು, ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆ. ಅದರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಪ್ರಗತಿ ಅದು ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಆಗಿರಬಹುದು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಆಗಿರಬಹುದು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಫುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಅವರ ಘನತೆ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ನಾನು ಬಾವಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದೊಂದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದಂಥ ಕ್ರಮ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರೇ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ, ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಮತ್ತಿಯವರನ್ನೇ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಮಾಡಿ. ಈ ತುಮಕೂರಿನವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ಹಾಸನದವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹಾಕಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಆಗಬಾರದು ಅದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಮಾಡಿ.

4.20 ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾದಂತಹ ಸಲಹೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಾವು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದವರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವಂಥಾದ್ದು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಾಗದಂತಹ ಈ ಕಾರಣಗಳು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಬೇರೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವಂಥವರು ತಮ್ಮ ಇತಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಎಷ್ಟೇ ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ವಾಸ್ತವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಷ್ಟು ಬೇರೆಯವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಕಲ್ ಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ನೀವು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 1996-97ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಆಗಿರುವಂಥಾದ್ದು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಂಡರಗಿಯ ಆರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಮೂವತ್ತೇಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೆಳಗಾವಿಯ ಸವದತ್ತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 13 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಆರೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಹಾಗೂ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೈಲಹೊಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 19 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ 9.20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರಾತಿಯಾಗಿ 17.3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ 261 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ 33.61 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಕಲ್ ಮಿಷನ್‌ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥಾದ್ದು ಇಷ್ಟೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾರಯುಕ್ತವಾದಂತಹ ನೀರು, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಂತಹ ನೀರು ಸಿಗುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗುವಂತಹ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇ. 75ರಷ್ಟು ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಕಲ್ ಮಿಷನ್‌ನವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಶೇ. 25ರಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸುಮಾರು ಆರು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಭ್ಯವಾದಂತಹ ಹಣವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾರು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮಗೆ 17.67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಹೊಸ

ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಕಲ್ ಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಬರುವಂತಹ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾಗಿರುವಂತಹ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕೊಡಲೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿ ಫೌಂಡೇಷನ್‌ನಿಂದ ಕೊಡುವಂತಹ ಹಣ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸೇರಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 236 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ಸೇರಿದೆ. ಸಾಮಾಹಿಕವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ನೀವು ಬೇರೆಯದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಸಾಮಾಹಿಕವಾಗಿ ಸೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವದು ಅಫೆಕ್ಟೆಡ್ ವಿಲೇಜ್ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ತಾವು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿರುವಂಥಾದ್ದು ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಹನ್ನೆರಡು ನೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ನೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ 447 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಕಲ್ ಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಕಲ್ ಮಿಷನ್ ನಿಮಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೋ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕ್ಷಾರಯುಕ್ತವಾದಂತಹ ನೀರು ಇದ್ದರೆ ಅನ್ಯಮೂಲವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅವರು ಶೇ 75ರಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಶೇ.25ರಷ್ಟು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ 17.7ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ 33 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸದನದಲ್ಲಿ ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದವರು ಕನಿಷ್ಠವೆಂದರೆ

40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮೊನ್ನೆ ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ರಿಪ್ಪೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೇವಲ ಆರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಅದು ಸವದತ್ತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕೌಜಲಗಿಯವರು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಒಂದು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇರುವಂಥಾದ್ದು ಅದು ಮಾನ್ಯ ಪಿ.ವಿ. ನರಸಿಂಹರಾವ್‌ರವರು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ದುಡ್ಡು ರಿಲೀಸ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ನಮಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ನೀವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬೇಗ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಪರೇಟ್ ಸೆಲ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಸಚಿನ್ ಮಾಡಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್ ಬಿ. ಹುಕ್ಕೇರಿ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನೆರೆಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ವಿಭಾಗವಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಒಂದು ವಿಭಾಗ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಜವಾಹರ್ ರೋಡ್‌ಗಾರ್ ಯೋಜನೆ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಅವರು ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಡಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಲೆಫ್ಟೆನ್ ವಿಲೇಜ್ ಎಂದು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಈ ಕೆಲಸ ಏಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಜಿ.ಓ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ನಾವು ಇಷ್ಟು ಹಣವೆಂದು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯತ್ ನವರು ಬೇರೆಯದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಇದೆ. ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿ ಟೆಕ್ನಾಲಾಜಿಕಲ್ ಮಿಷನ್‌ನ ಯೋಜನೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಂದು ಸೆಲ್ ಅನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಏಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಮವಾಗಿ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿಕಳುಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮಗೆ 17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವಂಥಾದ್ದು. ಇದು ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುವಂಥಾದ್ದು. ಈಗ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ 261 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 33 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಡಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು

ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸೆಲ್ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ಲೇಸೆರೈಡ್ ಯುಕ್ತವಾದಂತಹ ನೀರು ಉಪ್ಪು ನೀರು, ಜಿನಿ ಹುಳುಗಳಿದ್ದರೆ, ನಾರು ಹುಣ್ಣುಗಳು ಬರುವಂಥದ್ದು ಇದ್ದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜವಾಹರ್ ರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಭರವಸೆ ಯೋಜನೆ ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದು ಮೊದಲು ಜವಾಹರ್ ರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಯೋಜನೆ ಮೊದಲು ಇತ್ತು. ಇಂದಿರಾ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಂಥಾದ್ದು ಮತ್ತು ದಶಲಕ್ಷ ಬಾವಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ದೃಢೀಕರಣ ಯೋಜನೆ ಇದು ಎಲ್ಲವೂ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದು ಸುಮಾರು 210.94 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ದಶಲಕ್ಷ ಬಾವಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಇಂದಿರಾ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜವಾಹರ್ ರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬರುವಂತಹ ಹಣದ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇ.ಎ.ಎಸ್, ಇಂದಿರಾ ಆವಾಸ್, ದಶಲಕ್ಷ ಬಾವಿ ಯೋಜನೆ, ಜವಾಹರ್ ರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವಂತಹ ಹಣ 243.4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ 210 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಈ ಸಲ 143 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವರ ಆಡಳಿತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿರುವಂಥಾದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಹಿಂದೆ 1994-95, 1995-96ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ, ಅಷ್ಟು 1996-97ರಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಲಭ್ಯವಿರುವಂತಹ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ 1996-97ರ ಸಾಲಿಗೆ ಒಟ್ಟು 243.4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟು 1995-96ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 210.94 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದದ್ದು, 1966-97ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 243.4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂಥಾದ್ದು ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ನೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ 447 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಒತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಮ್‌ಪವರ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಟೆಂಡರ್ ಕೊಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದಲ್ಲೇ 245 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ 1997-98ರಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ 935

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 580 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಾವು 90 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ. ಆ ಒಂದು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನೆದರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಯೋಜನೆ ಏನು ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ 121 ಗ್ರಾಮಗಳು ಬಿಜಾಪುರದ 71 ಗ್ರಾಮಗಳು, ನರಗುಂದ, ನವಲಗುಂದ, ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ಮೊದಲಾದಂತಹ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಗ್ರಾಮಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 57 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನವಾಗಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಒಟ್ಟು 67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಡ್ಯಾನಿಡಾ ಯೋಜನೆ ಕೆಳಗೆ ಬಿಜಾಪುರ, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಂಥದ್ದು. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಗೆಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಗಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹುನಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಈ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಜಮಖಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿರಿಯೂರು ಮತ್ತು ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ, ಬಂಗಾರ ಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಗುಡಿಬಂಡೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಇಷ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಡ್ಯಾನಿಡಾ ಯೋಜನೆ ಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ 114 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ, ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಎಂದಲ್ಲ, ಎಷ್ಟೇ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದರು ಕೂಡ ಅವರು ಮೂವತ್ತೊಂಭತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ. ರಾಜಶೇಖರ ವೀರಣ್ಣ ಶೀಲವಂತ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಹುನಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಡ್ಯಾನಿಡಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಯೋಜನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರೆವ್ಯೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಧೇಶದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದ ಮೇಲೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕು, ನೀರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ, ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಕೆಲಸವಾಗಿ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಹಣ ತಿನ್ನುವುದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಯೋಜನೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಹುನಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ತಾವು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ, ಸರಿಯಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಆಯ್ದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಯ್ದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು.

ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರ್ ವೀರಣ್ಣ ಶೀಲವಂತ್ : ಆಯ್ದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಕೆಲಸ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗಲಾರದೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಸೋರಿಹೋಗಿರುವುದು ಅಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ತಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರು, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಅಥವಾ ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೇನಾದರೂ, ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶೇಕಡ 30 ರಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪರಿಸರ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶೇಕಡ 30 ರಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳು ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳು ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಮಿತ್ರ ಶಾಸಕರನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಿತ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೋದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು, ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತಾಳಿ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ : ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಅದು ಈಗ ಶಾಪವಾಗಿದೆ, ಅದು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಂಜೂರಾತಿಯಾಗಿದೆ, ಯಾವ್ಯಾವ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಅದೊಂದು ಶಾಪವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ಏನಾದರೂ ಕೊಡುವುದಿದ್ದರೆ ಕೊಡಿ, ಅದು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ತ್ರಿಶಂಕು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಕಾಲಮಿತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಯಾರು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ತಾವು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಬರುತ್ತಾರೆ, ನೋಡುತ್ತಾನೆ, ಪೈಪ್ ಇಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ಪೈಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲ, ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ, ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪತ್ರ ಬರೆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಪ್ರಸ್ತಾವ 1989 ರಲ್ಲಿ ಆಗಿತ್ತು. 1989ರ ನಂತರ 1993ರವರೆಗೆ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಷರತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗಲೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವಸಂಪುಟಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಎಂಪವರ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಕಮಿಟಿಯವರು ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡದೆ ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ನಾವು 1994ರ ನಂತರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಆ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಎಷ್ಟು ಪೂರ್ತಿಗೊಂಡಿದ್ದಾವೆ, ಎಷ್ಟು ಪೂರ್ತಿಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ? ಎರಡನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಷ್ಟು ಆಗಿದ್ದಾವೆ? ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಎಷ್ಟು ಲೆಕ್ಕಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಇದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲೆಕ್ಕವಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಸೊನ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಮೊದಲನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳೆಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ರೋಗದ ಮೂಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯದಿದ್ದರೆ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ 1989ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಸ್ತಾವವಾಗಿ 1993ರಲ್ಲಿ ಷರತ್ತಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ನಾನು ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಲೆಕ್ಕ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಆಯಿತು, ಹೆಜ್ಜೆ ಹೂಡಿದ ಮೇಲೆ ಬೀಜ ಹಾಕುವುದು ಸುಲಭ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಆದರೆ ನೀವು ಹೊಲವನ್ನು ಉಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಬರೀ ಹೊಲವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಅಲ್ಲ, ಹೊಲವನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ, ಪಟ್ಟ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಉಳುವುದು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಏನು ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರದ್ದು ಗಲಾಟೆ, ನೀವು ಸೊನ್ನೆ ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ ಸೊನ್ನೆ ಅಲ್ಲ, ಇದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿತ್ತು ಹೇಳಿ. ನಾನು ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಕಾಡು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರೇ, ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ 245 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿ 1997-98 ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವರದಿ ಬಂದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲ ತರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಮೂರು ವರ್ಷದ್ದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಅದರಲ್ಲೇನೂ ಸಂಶಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. 245 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದಿವೆ 1997-98ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಇದನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ, ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು 1995ರಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಡ್ಯಾನಿಡಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಬಂಗಾರಪೇಟೆ ಹಾಗೂ ಗುಡಿಬಂಡೆ ಮಾತ್ರ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಳುಬಾಗಿಲು, ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ, ಕೋಲಾರ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೂಡ ಬಹಳ ಅಭಾವಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆತಂಕ ಪಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ, ಈ ಡ್ಯಾನಿಡಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಆದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ : ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರದು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಆಯ್ದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಕೋಲಾರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಏನಿದ್ದಾವೆ ಅವುಗಳ ಎರಡೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರವನ್ನು ನಾನು ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಮುಳುಬಾಗಿಲಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ : ಅಲ್ಲ, ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರವೆಂದರೆ, ತಾವು ಬಿಕ್ಕಾಬೇಡಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಕಷ್ಟಬಿದ್ದು ಮಾಡಿರುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ ಹಾಗೂ ಮುಳುಬಾಗಿಲಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ 247 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ 23 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ, ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು 23. 247 ಗ್ರಾಮಗಳು 1997-98 ಅಂತ್ಯದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದು 1994-95ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂಥ ಯೋಜನೆ. 1994-95ನೇ ಸಾಲು ಎಂದರೆ ಇದು ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ

ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು, ದಿಸೆಂಬರ್ ನಂತರ. ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 935 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು 700 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪೈಕಿ 580 ಗ್ರಾಮ ಗಳಿಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಅನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ, ಅವನ್ನು 1999ರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದು ನಿಲ್.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಇದುವರೆವಿಗೆ 23 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು 23 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯನ್ನು ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕಾರಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1989 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವವಾಗಿ 1993 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಷರತ್ತಿಗೆ, ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ 1989ರಿಂದ 1993 ರವರೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ 4 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ನಿರ್ಧಾರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು, ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಂದು ಎಂಪವರ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯುಕ್ತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. 1993 ರಿಂದ 1995 ರ ಜನವರಿ, ಫೆಬ್ರವರಿಯವರೆಗೆ ಕೂಡ ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಯಾವುದೇ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ತಂತಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ನಮ್ಮ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಗದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಾಚಿಕೆ ಪಡಬೇಕೆಂದರೆ ನಾಚಿಕೆಪಡುತ್ತೇನೆ, ನನಗೇನೂ ಬೇಸರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ನಾನೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ನಾಚಿಕೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನೀವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು 1992-93ನೇ ಸಾಲಿನದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮೊದಲನೆ ಹಂತದ್ದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ (ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು) : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಯಿತಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ 23 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀವು ಮಾಡಿರುತ್ತೀರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದು ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ 90 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಡ್ಯಾನಿಡಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ...

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನಮ್ಮಿಂದ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಅವರಿಂದಲೇ ಆಗಿರಲಿ, ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ನಾವು ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ರೀತಿ ನಿಧಾನಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧುವಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಗೂ ಎರಡೆರಡು ಎನ್.ಜಿ.ಒ. ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆಗೆ, ಮತ್ತೊಂದು...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ 30ರಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡಲು ಜನರನ್ನು ಮೋಟಿವೇಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅದರಷ್ಟು ದುರಂತ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಣಿಪಾಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ರವರು ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಒಂದು ಜನರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರಂತೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ? ಸುಮ್ಮನೆ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು, ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ನೆರವು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರೇ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ, ನಮ್ಮ ಯಂತ್ರಗಳೇ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೇರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 90ರಷ್ಟು ಹರಿಜನರೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರೆಲ್ಲಾ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಶೇಕಡ 30ರಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಂತೆ, ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದಾಗ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆಯಂತೆ. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವ್ಯಾಕೆ ಒಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದಂತಹ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. Beggars are not misusers, ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಕಾರಣವೂ ಸಹ ಇರಬಹುದು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅವರು ಕೈ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ್ದರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ತರಹದ ಅನೇಕ ಷರತ್ತುಗಳಿವೆ ಎಂದರೆ, 180-200 ಪಟ್ಟಿನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಟೆಂಡರ್ ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡುವಂತಹ ರೀತಿಯ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತು. ನಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 30 ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಏನಿದೆ, ಪರಿಸರ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಶೇಕಡ 30ರಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ನಾವು ಟೆಂಡರ್ ಅನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತರಹದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ನಾವು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೂ ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ. ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಂಡಳಿ ಅಥವಾ ಇತರೆಡೆಯಿಂದ ನಾವು ಹಣ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಹಣ ಕೊಡಿಸಿ, ಆದರೆ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ನಮಗೀಗ ಅದೇ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿರುವುದು. ಹೆಚ್.ಕೆ.ಡಿ.ಬಿ.ಯಿಂದ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ, ಅದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುದಾರರುಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರೆಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೋಟಾ-ಮೋಟಾ 1-2 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುವವರು ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರು ಶೇಕಡ 30ರಷ್ಟು ಹಣ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವಂತಹ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ, ಆ ಶೇಕಡ 30ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಿಂದ ಆದರೂ ಕೊಡಿಸಿ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಪಾವತಿಸುವುದರಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಗಳು. ಆದರೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ನಾವೇನು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಅವರ ರೀತಿ ನೀತಿಯ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಅವರೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಪಾಲೊಗ್ಗುವಿಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನೀವು ತರಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪಾಲೊಗ್ಗುವಿಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಜನರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ 1,040 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು 10 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ಜನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರತಾಪ್ ಚಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಅನೇಕ ಜನ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜನಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ನಾವು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೊರಗು ಜನತೆಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೊಡುವವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಸಹ 2-3 ಕಡೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಕಡೆಯೂ ಕೊಟ್ಟೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದೇನಿಲ್ಲ. ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವಂತಹ ಕಡೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ನಾವು ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಷರತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಡಿಲ ಮಾಡಿ

ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಕೋರುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನರೇ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಷರತ್ತನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರಿಗೆ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಆ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಸಹಾಯಕರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಷರತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ ನಾವು ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಷರತ್ತನ್ನು ಅವರು ಬದಲಿಸದಿದ್ದರೆ ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಊರಿನ ಜನ ಹಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ಆ ಊರಿನವರು ಚ್ಯಾನಲ್ ತೆಗೆಯುವುದು, ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಶೇಕಡ 30 ಭಾಗ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಏನಿದೆ, ಅದು ಪದಾರ್ಥಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು, ಶ್ರಮದ ರೂಪಾದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು, ಹಣ ರೂಪದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತರಹವಾದಂತಹ ವಂತಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಪರಿಸರ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾತ್ರ ಶೇಕಡ 30 ಭಾಗವನ್ನು ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಧೂಳು ರಹಿತವಾದಂತಹ ಡಾಂಬರ್ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳು ನೀರು ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು, ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು, ಇದೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ನಿರ್ಮಲ ಕರ್ನಾಟಕ ತರಹದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇದು. ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಸರ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 30 ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ತಾವು ಹೇಳಿದಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ, ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡೋಣ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ, ನಾವು ಅವರಿಂದ ಪಡೆಯತಕ್ಕವರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ವಸೂಲಿ ಬಹಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. 10 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದಾಗ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಬಳಿ ತತ್‌ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕವಿವೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಹೇಳಿದಂತಾದ್ದು...

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನೀವು ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ನಾನು ತಮಗೆ ಆಗಲೇ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದುದು. ಏಕೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಏಕೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, 1989ರಿಂದ 1993ರವರೆಗೂ ಬರೀ ಒಂದು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ತಾವು ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ನೀವು ಅದೇ ಕಥೆಯನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲಾ, ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ, ಟೆಂಡರ್ ಟೈಮ್ ಆಗಿದೆ. ಟೆಂಡರ್ ತೆರೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ತೊಂದರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ತಾವು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಅವತ್ತೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿದು ಹೋಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅವರಿಗೆ ಆಗ ಬೇರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿತ್ತಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : 1989ರಿಂದ 1993ರ ನಡುವೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾವು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆ....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈಗ ನಿಮಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೆಲು ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಮಗೆ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಬಿಜಿ ಆಗಿದ್ದರಂತೆ.

ಡಾ|| ಹೆಚ್. ಸಿ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಟೆಂಡರ್ ಅನ್ನು ಕರೆದು ಟೆಂಡರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು ಏನಾದರೂ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಸ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಟೆಂಡರ್ ಕೊಡಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : 3 ವರ್ಷದೊಳಗಾದರೂ ಮುಗಿಯ ಬೇಕಾಗಿತ್ತಲ್ಲಾ. ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 23 ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆಯೇ? ಅವರ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಏನಿದ್ದವೋ? ಅವರು ಏನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್ ನಡೆಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಫೈಲ್ ಇರಬೇಕಲ್ಲಾ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಫೈಲ್ ಡಿಲೇಯಾಗಿದೆ ಅಂತಲಾದರೂ ಹೇಳಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ನೀವು ಬಂದು ಮೂರು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೇವಲ 23 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವೇನೋ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅಭಿಮಾನ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಏಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಇದನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Unless you remember the past, otherwise you are condemned to repeat it.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಯೋಜನೆ ಇದು. ನೀವು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಜೀವ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಚೀವ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಯೇ ತೀರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ಮುದ್ದಹನುಮೇಗೌಡ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನದೊಂದು ವಿನಂತಿ ಇದೆ. ಈ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವಿನ ಯೋಜನೆಯ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇದೆಯಲ್ಲಾ, ಇದು ಪೋಸ್ಟ್ ಇನ್-ಆಕ್ಸೀವ್ ಆಗಿದೆ. ಒಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಾವು ಸುಮಾರು 580ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ, ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 1999ನೇ ಸಾಲಿನೊಳಗೆಯೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ 447 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಮೊದಲನೇ ಹಂತದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ 23 ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನುಳಿದಿರತಕ್ಕಂತಹ 240 ಯೋಜನೆಗಳೇನಿವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರತಾಪ್ ಚಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ನಮಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವು ಬೇಡ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದವರಾದರೂ ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೀರಾ? ನಮಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾಲದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗುವ ಯೋಜನೆ ಬೇಡಿ, ಆ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನಮಗೆ ನೀರು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೀರೋ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಅನೇಕ ಕಡೆ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹಣ ಕೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಇದ್ದಾಗ, ನಾವು ಅಂತಹ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲ ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಮೂಲಗಳಿಂದಲೂ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅಂತಹ ಕಡ್ಡಾಯ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಅಂದರೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಮೂಲಗಳಿಂದ ನಾವು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

4.50. ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಮಾನಾಥ ರೈ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಇಂಥ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆ

ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದು ಇನ್ನೂ ಸಹ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗದೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಆಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿರುವಂಥದ್ದೂ ಸಹ ಇದೆ....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಬರೀ ಕೇಂದ್ರವಲಯದಿಂದ, ರಾಜ್ಯವಲಯದಿಂದಲೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊರದೇಶಗಳ ನೆರವು ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ನೆದರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಯೋಜನೆ, ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ 1997-98ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 285 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಮಾನಾಥ ರೈ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಸುಮಾರು ಯೋಜನೆಗಳು ಕೆಲಸವಾಗದೆ ನಿಂತಿರುವುದು ಇದೆ....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರೇ, ತಾವು ರಿಪ್ಲೈ ಮಾಡಿ, ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ರಿಪ್ಲೈ ಆಗಿ, ತದನಂತರ ಬೇರೆ ಡಿಮಾಂಡ್‌ನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರು ಇನಿಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ನಂತರ ನಿಯಮ 69ರಲ್ಲಿ ಡಿಸ್‌ಕಷನ್ ಇದೆ. You are too kind to them. ಯೀಲ್ಡ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಆಗಿ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಈ ತರಹ ಏಕೆ ಯೀಲ್ಡ್ ಆಗುತ್ತೇವೆ? ನಾನು ಯೀಲ್ಡ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರೆ, ನೀವು ನೀರು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಯೀಲ್ಡ್ ಆದರೂ ಆಗೋಣವೆಂದು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಇದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಿ. ಯೀಲ್ಡ್ ನೀವು ಆಗುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನೀರು ಕುಡಿಸುವುದು ಬೇರೆ, ನೀರು ಕೊಡುವುದು ಬೇರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನೀವು ನೀರು ಕುಡಿಸಬಲ್ಲಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನೀವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀರು ಕುಡಿಸಬಲ್ಲಿರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಆ ವಿವರಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಸೇನಾ ನಿಗಮದವರು ಸುಮಾರು 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 7 ಕೋಟಿ

ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಲಾಭ ಮಾಡಿ, ಸುಮಾರು 45 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಇದ್ದಂಥ ಈ ಭೂಸೇನಾ ನಿಗಮವು ಈಗ 115 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕೋಣ ಎನ್ನುವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಭೂಸೇನಾ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮದೇ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇಡೀ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳು ಆಗಿವೆ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾದಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ನಾವು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳ ವಿವರವನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನಸಮುದಾಯ ಪ್ರಭುದತ್ತೆ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಸರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದು John's Mill — ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

"The worth of the State in the longer run is worth of individuals composing it. A State with men in order that they may put more better which dwarfs instrument in itself even for beneficial purposes will find that with a small men no great things can really be accomplished and that the perfection of a machinery to which it has sacrificed everything will in the end avail it nothing."

ಈಗ 50 ವರ್ಷಗಳ ಸುವರ್ಣಮೆಹೋತ್ಸವದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತ್ಯಾಗ, ಬಲಿದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪ್ರಭುತ್ವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಭೆ ಇಲ್ಲದಂಥ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಜನಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನೂ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಾಣಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಮಾತು ಕೂಡ ದೂರವೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತವಾದಂಥ ಜನಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಆ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಜನಸಮುದಾಯ ಯಾವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. You must not desert the ship because you cannot control the wind. ಇವತ್ತು ಆ ಅರಾಜಕತೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಈ ಅರಾಜಕತೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೈಚೆಲ್ಲಿ ಪಲಾಯನವಾದಿಗಳಾಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಆಗಬಾರದು. ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾಯಕತ್ವದ ಲಕ್ಷಣ ತೋರಿಸಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ you must not desert the ship because you cannot control the wind ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಎರಡನೆಯದು it is better try to do something and fail rather than try to do nothing and succeed. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಸುಮ್ಮನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾಶೂನ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ನಾವು ಆಗಿದ್ದೇವೆ. ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಸೋತರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ನಾವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. For the rebirth of morality in Indian politics, the period of gestation will prove lengthy and the delivery promises to be painful, but you cannot dedicate your life to a greater cause.

ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನಾವು ಈ ಒಂದು ಅರಾಜಕತೆ, ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯವನು. ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಸಜ್ಜನ, ಅಂಥಹ ಒಂದು ಸಜ್ಜನರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನುಗುಣವಾದಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ತರಬೇಕಾದಾಗ ನಾವು ಈ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ 55ರ ಕೆಳಗೆ ನಾವು ಏನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇನೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 379,93,58,000 ರೂಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಕ್ರಮಾಂಕ 55ರ ಕೆಳಗೆ 628,85,11,000 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದಂಥ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನಮಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಈ ಸದನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮತ್ತು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯನವರೇ, ನಿಮಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಆ ಮೇಲೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿಸೋಣ. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರುವವರು ಕೇಳಿದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯದ್ದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಒಂದೇ ಸಲ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲವೂ ಕಲಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇವಲ 10 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಡಿಮಾಂಡ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ? ಆಗ ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದೇ ಸಲ ಕೇಳಿಬಿಡಿ. ಎಲ್ಲರೂ ನನಗೆ ಆತ್ಮೀಯರು ಇದ್ದೀರಿ. ದಯಮಾಡಿ ಇವತ್ತು ಒಂದು ದಿವಸ ಸಹಕರಿಸಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇವೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಿಪ್ಲೈ ಮಾಡಿ.

ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ

+ ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ (ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಮನೆಯ ಬಹಳಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳಕನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ಹಳ್ಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಆರೋಪವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದ್ದು ನೇರವಾಗಿ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನೇನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಜನ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಾವು ಇರಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ಈಗ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮನೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಹುಡ್ಕೋದಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಆ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 8456 ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಕೇವಲ 651 ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಹುಡ್ಕೋ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಯಾವುದರಿಂದಲಾದರೂ ಸಾಲದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ನೇರವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಾಗ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸದೇ ಇದ್ದಾಗ ಇಡೀ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟರು ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಸಹ ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಒಂದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ತುಕ್ಕುವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು

ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟನ್ನು ತೆಗೆದು ಎಸ್.ಡಿ.ಎ.ಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಸ್.ಡಿ.ಎ.ಯನ್ನು ತೆಗೆದು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಆರ್.ಗೆ ಬರೆದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಚರ್ಚೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೇ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ನೀವು ಏನು ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಹಿಂದೆ ಇತ್ತು ಈಗ ಸುಮಾರು 15.3.1995ಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಪದ್ಧತಿಯು ಇತ್ತು ಒಬ್ಬ ತಂದೆ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವಾಗ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ಏನಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತಂದೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಈಗ ಅದನ್ನು ಎಂಟ್ರಿ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ (ಪಾಂಡವಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರ) : ಏನು ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಪಾಲುವಾರಿಕತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕೇ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಗಿ (ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹೌದು ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಆಡಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವೆ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗಲಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು 175 ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಆಫೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಜೀಪ್ ಆಗಲಿ, ಫೋನ್ ಆಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ಒಂದೊಂದು ಎ.ಡಿ.ಎಲ್.ಆರ್. ಆಫೀಸ್‌ಗೆ ಒಂದೊಂದು ಫೋನ್ ಮತ್ತು ಜೀಪನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಮರುಮಾಪನ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮರುಮಾಪನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮರುಮಾಪನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

800 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. 800 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಏನೆಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಏನೆಂದರೆ 3 ಲಕ್ಷ ಅರ್ಜಿಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಪೋಡಿ ಕೇಸ್ ಆಗಲಿ, ಸರ್ವೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ 3 ಲಕ್ಷ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷದ ಅರ್ಜಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ 50,000 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವಂಥದ್ದು 50,000 ಅರ್ಜಿಗಳು ಮಾತ್ರ. 3 ಲಕ್ಷ ಪೋಡಿ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಏನು ಇವೆ ಇದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲು 5 ವರ್ಷದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಈಗ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂಥವರು ಅಥವಾ ಏನೋ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬರುವ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಪೋಡಿ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಯ ಭೂಮಾಪನ ಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಭೂ ದಾಖಲೆಯ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಗತಿ ಪರ ಭೂಮಾಪನ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದಂತಹ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಗಣಕೀಕರಣ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಭೂಮಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಮಾಹಿತಿಯು ಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಎಂಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಭೂಮಾಪನ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೂ ಸಹ ಬಂದಿದೆ. ಮೊದಲು ಭೂಮಾಪನ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಂದ್ ಜವಾನರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಸರ್ವೆಯರ್‌ಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ 1,100 ಜನರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ 320 ಭೂಮಾಪಕರ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಸಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಪ್ರಧಾನ ರಾಜ್ಯ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇಲಾಖೆಗೆ

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನವೀಕರಣದ ಸಲುವಾಗಿ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 30 ವರ್ಷದಿಂದ ಜೈನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರುಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ, ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಸುಮಾರು 8 ರಿಂದ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೂಡ ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಬಹಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಏನು ಐ.ಜಿ.ಆರ್. ಆಫೀಸ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ಸರ್ವೆಸೆಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ಅಥವಾ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಕಛೇರಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಈ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಅದು ಬಹಳ ವ್ಯಾಲ್ಯೂಯೆಬಲ್ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಸಹ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇಲ್ಲ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇಲ್ಲ. ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮೊದಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆನಂತರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉಳುಮೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಫಾರಂ ನಂಬರ್ 50ನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಂಡಿಸತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಈ ಇನಾಂ ಜಮೀನು ಬಗ್ಗೆಯೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ಇನಾಂ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡುವ ಬದಲು ಇಂಟಿರಿಯಂ ಇನಾಂ ಏನಿದೆ ಆ ಇಂಟಿರಿಯಂ ಇನಾಂಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂಟಿರಿಯಂ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡ, ಯಾರೂ ಸಹ ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾರದ್ದೋ ಜಮೀನನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವನು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅವನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕದೇ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಈಗ ಪಟೇಲರಿಗೂ ನಮಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಸ್ವಂ ಜಮೀನಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೋ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಂತ, ಕಾಲ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಗಿ : ಆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಏನೇನು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಆಗ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ

ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಇನ್‌ಫೀರಿಯರ್ ಆಕ್ಟ್ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರು ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ ಆಫ್ ಡೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಪದೇಪದೇ ಬೇರೆಯವರು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಒಂದೇ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ 4-5 ಜನ ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವುದು, ಅನ್-ಆಥರೈಸ್ಡ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದರೆ ಅವರ ಮೂಲಕ ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅದು ಹಾಗೆ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಒಂದು ಕಟ್-ಆಫ್ ಡೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಅರ್ಜಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇವೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಪದೇಪದೇ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಪಟ್ಟಣದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳು ಮತ್ತು ನಗರದ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳು, ಇದರ ಮೇಲೆ ಕಾಂಪಿಟಿಷನ್ ಬಿದ್ದು ಹತ್ತಾರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಕಡಿಮೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಟ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು, ಬಡವರ ಜಮೀನು ಪುನಃ ದೋಚಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಿ. ನೇರವಾಗಿ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಪೊಸೆಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಅರ್ಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಾಡಿ. ನೀವು ಒಂದು ಡೇಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನೇಕ ಪುಢಾರಿಗಳು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅದು ಒಂದು ಫ್ಲಡ್ ಗೇಟ್ ಓಪನ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ವಾದ ಇವತ್ತಿನದಲ್ಲ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವು ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಜಿಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆ, ಬಹಳ ಜನ ಇಲ್ಲ. ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಮಾಡಿ, ಆ ಜಮೀನನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಅರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ : ಹೊಸದಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವುದು ಇರಲಿ, ಹಳೆಯ ಇನಾಂ ಜಮೀನಿಗೆ ನು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಗೇಣಿ ರೈತರದ್ದೇ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಏಕರ ಅರ್ಜಿಗಳು ನನ್ನ ಒಂದು ತೀರ್ಪು ಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೇ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾಡಬಹುದೇ ಬೇಡವೇ ಎಂದು. ಅದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎಂದು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಎಂ.ಎಸ್. ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಉತ್ತರ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ.

ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ : ಅಕ್ರಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಕ್ರಮ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಇವಿರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದು ಫಾರಂ ನಂ.50 ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಎಂಟ್ರಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು

ಕಛೇರಿ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಎಂಟ್ರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಗಲಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಫಾರಂ ನಂ. 50ಕ್ಕೆ ಎಂಟ್ರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದರೆ ಫಾರಂ ನಂ. 50ರ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಬರೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ದಯಮಾಡಿ ಅಂತಹ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ : ಮೊನ್ನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಇಂಥದ್ದು ಬೋಗಸ್ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಬೋಗಸ್ ಆಗಿವೆ ಅವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿ ಜೆನ್ಯೂಯಿನ್ ಇವೆ ಅವನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ, ಕನ್ನಿಡರ್ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸುಮಾರು ಜನ ಶ್ರೀ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀ ರಾಜಣ್ಣ, ಶ್ರೀ ಸಗೀರ್ ಅಹಮದ್, ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ಸದಸ್ಯರು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು 2-3 ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಫಾರಂ ನಂ. 50ರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ಎರಡನೆಯದು, ಗ್ರಾಮ ಸಹಾಯಕರೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಅವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಡಿ.ಗುಂಪಿನ ನೌಕರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆ ಶುಕ್ರವಾರ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಏನಿದೆ, ಅದು ಗ್ರಾಮ ಸಹಾಯಕರನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮುಂದೆ ತಂದು ಅವರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಫಾರಂ ನಂ. 50 ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ, ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಣೆ, ಬಾಣೆ, ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟ, ಬೀಳು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಂದಾಗ ಸಾಣೆ ಇರಬಹುದು, ಬಾಣೆ ಇರಬಹುದು, ಬೀಳು, ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟ ಇರಬಹುದು ಅದೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ತಂದು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು, ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಸುಮಾರು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಬಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸಪಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ 551 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು 551 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಜಾಗವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅಂದರೆ ಫೋಲೀಸರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಫೈರ್ ಫೋರ್ಸ್‌ನವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕದ್ದು ಟೆಂಡರ್-ಕಂ-ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಹಳ ಶ್ರೀಮಂತರು, ಹಣ ಇದ್ದವರು ಕಬಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಮುನಿಕೃಷ್ಣ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ಟಾಕ್ಸ್‌ಫೋರ್ಸ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನಾವು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ

ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಕಾನೂನು ತಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಹಾಗೂ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾಮೃತ್ವದ ಜಮೀನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಇದ್ದ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಸ್ಯಾಂಕಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 46 ಎಕರೆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ದಿನ 96 ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಏನು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಬರೀ ಎರಡು ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಂದರು. 66 ಜನ ಬಡವರು ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ತರಿಸಿದರು. ಆದರೆ 96 ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಬೇಕಾದ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಅನ್ನು ಕೇವಲ ಎರಡು ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಂದು ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ನಮಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಾದ ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲಾ ಗುಡಿಸಲುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಾಮೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅವ್ಯವಹಾರವಾಗಿದೆ, ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಭೂಮಿ ಕಬಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿ, ಅವನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸಿ. ಸಾಣೆ, ಬಾಣೆ, ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟ, ಹಿಂದೆ ಈ ಕುಮ್ಮಿ ಬೀಳು, ಕಾಫಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ರೈತರು ಕಲ್ಟಿವೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಮಂಜೂರಾತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಾನೂನನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸರ್ವೆಯರ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಬಂದ ಮೇಲೆ 1101 ಸರ್ವೆಯರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾಳೆ ಅಂದರೆ ಇನ್ನು 3 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆಯರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಆದರೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಬಹಳ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಬೇಗ ಪೋಡಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು.

5.20 ಪಿ. ಎಂ.

ಆಮೇಲೆ, ಶ್ರೀ ಸಗೀರ್ ಅಹಮದ್‌ರವರು : ಕಾಫಿ ತೋಟವನ್ನು ಬಹಳ ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ನೀವು 25 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ವೆಯರ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನನಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಶ್ರೀ ಸಗೀರ್ ಅಹಮದ್‌ರವರು ಕಾಫಿ ತೋಟದ ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್ ಯಾರ್ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಶ್ರೀಮಂತರು ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ ಎಂದರು. ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು ಕೇಳಿದೆ. ಒಂದು ಸಲ ಸರ್ಕಾರವೇನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ, ಈಗ 25 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿಖರವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಹಂಚಿರತಕ್ಕ ಹೊಲಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆಯರ್ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ವೆಯರ್‌ರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಆ ಸಾಹುಕಾರರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸೋಣ. ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಲು ಯೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮೊದಲು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅತ್ಯಂತ ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಜಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ, ಆಮೇಲೆ, ಸಾಹುಕಾರರ ಕಾಳಜಿ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ಈ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ...

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ಸಗೀರ್ ಅಹಮದ್ : ಎಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀಮಂತರದ್ದೇ ಅಳಿದುಕೊಂಡಿ ಎಂದು ನಾವೇನೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕಾಫಿ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಸಣ್ಣ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗಾರರಿದ್ದಾರೆ, 2,3,4, ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾರೋ ಬೇಕಾದವರು, ಸಾವಿರ ಎಕರೆ, 500 ಎಕರೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಹೋದಾಗ, ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ರೈತರು 2-3 ಎಕರೆ ಮಾಡಿರುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಾವು ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ : ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸೋಣ. ಒಂದು ಸಲ ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಅದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಂತ್ರಿಗಳೇ, ಇಡೀ ಸದನಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜಿಸಿ. ಯಾರು ಬಹಳ ಸಣ್ಣವರು...

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ : ಆಮೇಲೆ ದರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅರ್ಧ, ಮುಕ್ಕಾಲು ಎಕರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ : ಕನ್ನಡರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿದೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಹಳ ಬೇಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆಮೇಲೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ರೆಡ್ಡಿಯವರು, ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ, 2,67,558 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಂಚಿರತಕ್ಕದ್ದು 1,55,026 ಎಕರೆ ಜಮೀನು. ಉಳಿದದ್ದು, ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಡಿವಿಜನಲ್‌ಗೊಂದು, 4 ಸ್ಟೇಷನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟರು. ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಹೆಸರು ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ,

ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ. ಇದರ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಏನು ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಸುಮಾರು 12 ಹೊಸ ಸಬ್-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ 110 ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಸಬ್-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ಎಸ್‌ಡಿಎ ಆಗಿರಬಹುದು. 50 ಸಬ್-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, 55 ಎಸ್.ಡಿ.ಎ. ಒಟ್ಟು 105 ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ನಾವೀಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಸ 12 ಸಬ್-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ತೆರೆಯಬಾರದೆಂದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡವಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಬ್-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ತೆರೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ದರವನ್ನೇನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕ ದರವನ್ನು ರೀ-ಕನ್ನಿಡರೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸೇರಿ, ನಾವು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ವರದಿ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಪಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕನ್ಸಿಡರ್ ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ರೀ-ಕನ್ನಿಡರೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ, ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು 50 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ರೈತ ತಾನು ಸಾಲದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಸಾಯುವಾಗ, ಅವನು ಮಾರ್ಟಿಗೇಜ್ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಅದರಿಂದ ರೈತ ತಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಅವನು ಸಾಲ ಮಾಡುವುದು. ಅದನ್ನು ಮನಗಂಡು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು, ರೈತರಿಗೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಎಗ್ಗಿಂಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲವಾಗಿರಬಹುದು, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಸಾಲವಾಗಿರಬಹುದು. ರೈತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನೇನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದವೋ, ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಎಗ್ಗಿಂಪ್ ಮಾಡಿದೆ. 50 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ 1994-95ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 56 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಗ್ಗಿಂಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ತಾವು ನೋಡಿ, 100 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಗ್ಗಿಂಷನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಎಗ್ಗಿಂಫ್‌ಷನ್ ಸಿಗುತ್ತದೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ, ಏನಪ್ಪಾ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್, ಡಿ.ಸಿ. ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಫೈಲು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಕೇ? ಅದು ಬೇಡವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯತೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ನೀವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಡಿ.ಸಿ. ಯವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಡೆಲಿಗೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಡಿ.ಸಿ. ಸರಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸರಿ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ.....

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ತಹಶೀಲ್ದಾರರವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಎರಡು ಎಕರೆ ಇದ್ದರೆ, ಎ.ಸಿ. ಯವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಅದರ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಡಿ.ಸಿ.ಗೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ : ಆಯಿತು. ತಾವೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ನಾಯಕರ ನಿರ್ಣಯ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಣಯ, 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೆನೆಗುದ್ದಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಹೊಸ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ. ಅದನ್ನು ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರೂ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೆನೆಗುದ್ದಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆಡಳಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಹೊಸ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಈಗಾಗಲೇ 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರದ್ದೇ ಆಗಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ : ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಹೊಸದೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಗೊಂದಲಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ, ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸಬ್-ಡಿವಿಜನಲ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಸಬ್-ಡಿವಿಜನಲ್ ನಲ್ಲಿ. ನಾವು ಸದ್ಯಕ್ಕಂತೂ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗದಗಿನಲ್ಲಿ, ಯಾರೋ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಗಬೇಕು ನಮ್ಮದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಅವರು, ಈಗ ಮದುವೆಯಾಗಿದೆ, ಮಕ್ಕಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ 9 ತಿಂಗಳು ಕಾಯಿರಿ, ನೀವು ನಾಳೆಯೇ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೊಸ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಮ್ಮ

ನಾಯಕರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ, ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾನಗಳೂ, ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ, ಬಹಳ ರಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇರುವ ಮನುಷ್ಯನೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಬಹಳ ಕಡೆ. ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಕಡೆ ಸ್ಥಾನಗಳಿಲ್ಲ. ಸತ್ತಮೇಲೆ ಹೂಳಲು ಜಾಗವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಅವರು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಏನೆಂದರೆ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಾವೆಲ್ಲಾ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೀದರ್‌ವರೆಗೂ, ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ಎಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೀನವಾದ ಕೆಲಸ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ರೀ-ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಬೌಂಡರಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆನ್ನತಕ್ಕದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ್ದು. ಆ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎಂಬಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಜನ ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸಗೀರ್ ಅಹಮದ್ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಸಗೀರ್ ಅಹಮದ್ ಅವರದ್ದು ಆಮೇಲೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಕವರ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಗಜೀಗಿ : ಒಂದೇ ನಿಮಿಷ ಸಾರ್. ಅವರು ಒಂದು ಏನು ಸೂಚನೆ ಹೇಳಿದರು ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಿಂದೂಗಳ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರ ಚರ್ಚ್‌ಗಳು, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಂತರ ಮಸೀದಿಗಳು ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲಿದೆ. ಅದು ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು ಚರ್ಚ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಮಸೀದಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಬಂಧುಗಳ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಆ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಚರ್ಚ್ ಮಸೀದಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ...

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ದೇವರುಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಲ್ಲ. ಬಹಳ ಹುಷಾರಾಗಿರಿ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಗಜೀಗಿ : ಎಲ್ಲಾ ದೇವರುಗಳೂ ಒಂದೇ. ಅದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೈತರಿಗೆ ಪಾಸ್‌ಬುಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ

ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರೈತರಿಗೆ ಪಾಸ್ ಬುಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ : ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದುದು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟಿಗೂ ನಮಗೂ ಸಂಬಂಧ ಇರಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕದ್ದನ್ನು “ಎ” ಅಂತಲೋ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು “ಬಿ” ಅಂತಲೋ ತರಿ ಬಾಗಾಯತು ಮತ್ತು ಮಿಷ್ಕಿ ಬಾಗಾಯತನ್ನು “ಸಿ” ಅಂತಲೋ, ಪ್ಲಾಂಟೇಷನನ್ನು “ಡಿ” ಅಂತ ಮಿಷ್ಕಿಯನ್ನು “ಇ” ಎಂದು ಮಾಡಿ ಕಂದಾಯ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತಾವು ಕಂದಾಯ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಕಬ್ಬಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, 17 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಬ್ಬು ಕಟಾವಾಗುತ್ತದೆ. 13 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬೆಳೆಯಾದರೆ ಮೂರು ಕಂದಾಯ ಏಕೆ? ಅದರಲ್ಲಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಬೆಳೆಯಲಿ ನಾವು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನಷ್ಟ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೈತನಿಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು 700 ರೂಪಾಯಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಕರೆಂಟ್ ಫಾರ್ಜ್ ಕಟ್ಟಿದಹಾಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ, ಆಗ ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟಿಗೂ ನಮಗೂ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಸಂಬಂಧ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್‌ಸಿ. ಜಗಜೀವಿ : ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅದ್ಯಕ್ಷರೇ ಆಮೇಲೆ ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಜೊತೆ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಜೊತೆ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪುನಃ ನಾವು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು ಮತ್ತು ನೀವು ಮಿನಿ ವಿಧಾನಸೌಧವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೇನೂ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. 48 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಿನಿ ವಿಧಾನಸೌಧ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 8 ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಿನಿ ವಿಧಾನಸೌಧ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಭೀಕರವಾದ ಬರಗಾಲದ ಛಾಯೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಕೆಲಾಮಿಟೀಸ್ ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ಮಳೆಗಾಲದಿಂದ ಹಾನಿ ಆದ ಕಡೆ ಪರಿಹಾರ ಎಂದು 6 ಕೋಟಿ 96 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಮಳೆ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಸುಮಾರು 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದಿನಾಂಕ 1-4-97ರಿಂದ 18-8-97ರವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 22 ಕೋಟಿ 66 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಗಂಭೀರ ಇದೆ. ಬಹಳ ಕಡೆ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ, ಇನ್ನು ಬಹಳಕಡೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಇವತ್ತೇ ಸಭೆ ಕರೆಯೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನೇ ಇವತ್ತು ಬೇಡ ನಮ್ಮಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಇದೆ, ನಾಳೆ ಆ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಏನೇನಾಗಬೇಕು, ಮಳೆ ಆದವರಿಗೆ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಸಿಗಬೇಕು, ಮಳೆ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಸಿಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಕೆಲಾಮಿಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೂ ನೋಡೋಣ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದರೆ ಅವರೇನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೇ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಇಟ್ಟು ನಾವೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಿನಿ ವಿಧಾನಸೌಧ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ನನ್ನ ಇಲಾಖೆ ಆಯವ್ಯಯ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ತಮಗೂ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈಗ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಉತ್ತರ.

ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ.

+ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಉದಾಸಿ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು) : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಮನಗಂಡು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತೆಗಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ರಸ್ತೆಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ 1997 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿ 11,395 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ

ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು 39,679 ಕಿಲೋಮೀಟರ್. ಹೆಚ್ಚು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಜನತೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನುಳಿದ ರಸ್ತೆಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಲೀ ಗ್ರಾಮೀಣ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಲೀ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ರಸ್ತೆ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳು ಸುಮಾರು 65 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ. ಸುಮಾರು 1 ಲಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹಿತ 1956ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ನೂರು ಚದರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ 22 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ಇದ್ದರೆ 1995ನೇ ಇಸವಿಗೆ 100 ಚದರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ 64 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ಇವತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹಿತ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದಂಥ, ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಡಾಂಬರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಶೇಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಸಹಿತ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹಿತ ನಮಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮೊದಲನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 6.75ರಷ್ಟು ಹಣ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಇವತ್ತು 8ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 3ರಷ್ಟು ಹಣ ದೊರೆತಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹಿತ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ 1989-90ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿರ್ಚು ಮಾಡಿರುವಂಥ ಹಣ ಹಾಗೂ 1997-98ರಲ್ಲಿ ಬಿರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಸಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಷ ನಾವು ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಹೋದಾಗ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇವತ್ತು ಬಿರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹಿತ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. 1989-90ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ 9 ಕೋಟಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ 30 ಕೋಟಿ 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 90-91ರಲ್ಲಿ 13 ಕೋಟಿ 54 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ 36 ಕೋಟಿ 63 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, 91-92ರಲ್ಲಿ 28 ಕೋಟಿ 6 ಲಕ್ಷ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ 44 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, 92-93ರಲ್ಲಿ 29 ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ 55 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 95-96ಕ್ಕೆ 64 ಕೋಟಿ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ 64 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. 1996-97ಕ್ಕೆ 54 ಕೋಟಿ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ 68 ಕೋಟಿ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. 1997-98ರಲ್ಲಿ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ 84 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿರ್ಚುಮಾಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ವಾಹನಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು

ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇರುವಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು 1991-92ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿವಸ ವಾಹನಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆ ಇರುವಂಥ ಲೋಡ್‌ಬೇರಿಂಗ್ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 1996-97ರಲ್ಲಿ ಇದು ಶೇಕಡಾ 158ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. 1991-92 ರಲ್ಲಿ 9225 ಟನ್ ಭಾರ ಹೊರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೆ ಇವತ್ತು 1996-97ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿದಿವಸಕ್ಕೆ 23,814 ಟನ್ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಹಿತ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 1991ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 14,23,843 ವಾಹನಗಳು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು 1996ಕ್ಕೆ 22,49,891 ಅಂದರೆ ಶೇಕಡಾ 58 ರಷ್ಟು ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹೊರುವಂಥ ಪ್ರಮಾಣ ಸಹಿತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ, ಹಣವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 94ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಶೇಕಡಾ 55ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ : ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ರಸ್ತೆ ಅಲ್ಲವೇ ಅದು. ಅದಕ್ಕೇ ಸ್ವೀಡು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ನಿಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳು ಕುಲಗಟ್ಟು ಗಾಡಿಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿವೆ. ನೀವು ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಸ್ವೀಡ್‌ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ರಸ್ತೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕುಲಗಟ್ಟು ಯಾವ ವಾಹನವೂ ಸ್ವೀಡ್ ಆಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಸ್ವೀಡ್‌ನಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಏಕೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಅವರು ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು-ಮೈಸೂರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಹೈವೇ ಆಗುತ್ತಿದೆಯಂತಲ್ಲಾ, ಆ ಸ್ವೀಡ್ ಇದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರದ್ದೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಹೇಳಿದೆ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದರಲ್ಲೇ ಹೇಳಿಬಿಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಪುನಃ ನಾವು ಕೇಳುವುದು ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಈ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಹೈವೇದ್ದು ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿದಿರಿ ಎಂದರೆ, ಮೆಮೊರೆಂಡಮ್ ಆಫ್ ಅಂಡರ್‌ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಏನು ಆಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಕಾಪಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಎರಡನೇಯದು ನಬಾರ್ಡ್‌ನಿಂದ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಬಂದಿದೆ? ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಫಸ್ಟ್‌ಫೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಾವು ಆಪ್ತವ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಸೆಕೆಂಡ್ ಫೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ? ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಂಜೂರಾತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಹಣ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ. ಇದು ನೀವು 55 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆನ್ಯುಯಲ್ ಬಜೆಟ್‌ದ್ದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಉದಾಸಿ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಬೆಂಗಳೂರು-ಮೈಸೂರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಹೈವೇ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಮೊದಲು ಇರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ರಾಜ್ಯಹೆದ್ದಾರಿಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ನಂತರ ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಸನಿತ್ತರಾದ ನಾಗರಾಜ್‌ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಉದಾಸಿಯವರೇ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ದಾರಿತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ಪೀಡನ್ನು ನೀವು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಟೈಮ್ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಉದಾಸಿ : ಒಂದೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1992-93ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 401 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. 1993-94ರಲ್ಲಿ 562 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಆಗಿತ್ತು. 1994-95ರಲ್ಲಿ 1,682 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 1995-96ರಲ್ಲಿ 1386 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 1996-97ರಲ್ಲಿ 1477 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳು, ರಾಜ್ಯಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಗಳು ಇದ್ದುದನ್ನು ಇದು 1065 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್. ಮಧ್ಯ ಪಟ್ಟಿಗಳಿದ್ದಿದ್ದು 7102 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಏ ಪಟ್ಟಿಗಳಿದ್ದಿದ್ದು 7102 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು. ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ 1992ರಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 50 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಹಾಕಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸಿದಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸಿನ ಲಭ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಬಾಕಿ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ

ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಇಂಡಿಯನ್ ರೋಡ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ಟೆಂಡಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ 500 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಗಳ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಮೊದಲಿದ್ದ ಭಾರಕ್ಕಿಂತ ಶೇಕಡಾ 20 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುತ್ತಿರುವಂಥ ಆ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೋದರೂ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸನ್ನು ನಾವು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು-ಮೈಸೂರು ಹೆದ್ದಾರಿ ಬಗ್ಗೆ, ಅಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು - ಹೊನ್ನಾವರ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ರಸ್ತೆ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಎ.ಡಿ.ಬಿ. ಸಾಲದ ನೆರವಿನಿಂದ ಅಂಕೋಲಾ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಸಹಿತ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಮೀಟರನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟರೆ ಮುನ್ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಡಾಂಬರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹಿತ ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಆ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅದಕ್ಕೆ, ಇವತ್ತು 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಹಣ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ಸಾವಿರ ಸೇತುವೆಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸೇತುವೆಗಳೇ ಇವೆ. ಹಳೆಯ ಸೇತುವೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಪ್ರತಿವರ್ಷ 29 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಸಾಲದ ನೆರವಿನಲ್ಲಿ 46 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಎರಡು ಸೇತುವೆಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರೆತಿದೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ರಸ್ತೆ ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಿ.ಆರ್.ಎಫ್. ಫಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು 1 ಕೋಟಿ 70 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು 133 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ನ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಅಂಕೋಲಾ ರಸ್ತೆಗೆ ನಾವು ಖರ್ಚುಮಾಡುವಂಥ ಹಣ 86 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು-ಹೊನ್ನಾವರ ರಸ್ತೆಗೆ ಇವತ್ತು 54 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಾವು ನಬಾರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ

ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಪಡೆದು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸಹ ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. 1996-97ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 133 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 119 ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ 126 ಸೇತುವೆಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೂ 1997-98ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 211 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ 43 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೇತುವೆಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು 254 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ನಬಾರ್ಡ್ ಮುಂದೆ ಇದ್ದು ಈಗಾಗಲೇ 83 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಮಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಕ್ಕೆ 388 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಟೋಟಲ್ ಮಂಜೂರು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಸುಮಾರು 6 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ 9 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರ ಬಹುದು, 1986ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂಥ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಈ ಸಲ ನಾವು 3 ಕೋಟಿ 42 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮಾರ್ಚ್ 99ರೊಳಗೆ ಮುಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಂಜ್ರ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 6 ಕೋಟಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. 1985ರಲ್ಲೇ ಇದು ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 99ರೊಳಗೆ ಮುಗಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭೀಮಾದ ಅಗರಖೇಡ್ - ಮಣ್ಣೂರು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಅದು 1985ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಹ 2 ಕೋಟಿ 75 ಲಕ್ಷ ದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು 99ರ ಮಾರ್ಚ್ ಒಳಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೂ ಕೊಡಗಿನಹೊಸಳ್ಳಿ ಸೇತುವೆ, ಅದಕ್ಕೆ 59 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊದಲು ಅಂದಾಜು ಇತ್ತು. ಈಗ 191 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ 99 ಮಾರ್ಚ್ ಒಳಗೆ ಮುಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹಿತ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಧ್ಯತೆ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರು-ಮೈಸೂರು ಹೆದ್ದಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು-ಮೈಸೂರು ಹೆದ್ದಾರಿಗೆ ಸುಮಾರು 2 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಈ 111 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

5.50 ಪಿ.ಎಂ.

ಈ 111 ಕಿ.ಮೀ. ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ 41 ಕಿ.ಮೀ. ಫೆರಿಫೆರಿಯಲ್ ರಸ್ತೆ ಕೊಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವೆರಡು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿದರೆ ಅಂದರೆ 152 ಕಿ.ಮೀ. ರಸ್ತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಹೈವೇಗೆ ಸುಮಾರು 888 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಲೆವೇಟೆಡ್‌ಗೆ 186 ಕೋಟಿ. ರೂ.ಗಳು, ಫೆರಿಫೆರಿಯಲ್‌ಗೆ 401 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ಲಿಂಕ್ ರಸ್ತೆಗೆ 58 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು, ಮೈಸೂರು ಲಿಂಕ್ ರಸ್ತೆಗೆ 8 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು. ಹೀಗೆ ಇಂಟರ್ ಜೇಂಚ್ ಟೋಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ 256

ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ 170 ಕೋಟಿ ರೂ. ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು 2000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಹಣವನ್ನು ಇದನ್ನು ಟೋಲ್ ರೋಡ್ ಮಾಡಿ ಅವರು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಂದಿ ಇನ್‌ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕಾಪಿ, ಎಂಟು ಕಾಪಿ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತೇನೆಂದರೆಲ್ಲಾ ಆ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಉದಾಸಿ : ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ತಮಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ ತಮಗೆ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಾಂಡ್ ಬೇಕಿದ್ದಾರೆ ನಾನೀಗಲೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ನಮಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಏನೆಂದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಹೈವೇಗೆ ಎಷ್ಟು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಬೇಕು ? ತಾವು ಮಾಡಬಹುದಾದ 5 ಅಥವಾ 7 ಸ್ಯಾಟೆಲೈಟ್ ಟೌನ್‌ಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು ? ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೂ ರೆವಿನ್ಯೂ, ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೂ ರೆವಿನ್ಯೂ, ಇದಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ರಿಟರ್ನ್‌ನಾಗಲಿ, ಅದು ಏನು ತಮ್ಮದು ಎಂ ಒ ಯು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಿ. ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಉದಾಸಿ : ಆ ದಿನ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ತಾವು ಹೊರಗಡೆ ಹೋದಿರಿ, ತಮಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಾಂಡ್ ಯಾವ ದಿವಸ ಬೇಕೋ ಆ ದಿವಸ ಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ನೀವು ಇದನ್ನು ಕೇಳದೇನೇ ವಾಕ್‌ಟೆಟ್ ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಹೋದಿರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಆ ಕಾಪೀಸ್ ಎಲ್ಲಾ ನಾಳೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಉದಾಸಿ : ಆಯಿತು ನಾಳೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. 2000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ 5 ಟೌನ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಘಟಕವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಅವರೇ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನಾವು ಎರಡು ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಆ ನೀರನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೋಗಿರುವಂತಹ ವೇಸ್ಟ್ ವಾಟರನ್ನು ರೀಸೈಕಲ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು 2000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ರಿಟರ್ನ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷ 24.30 ಲಕ್ಷ ಬರುತ್ತದೆ, ಎರಡನೇ ವರ್ಷ 29.60 ಲಕ್ಷ, ಮೂರನೇ ವರ್ಷ 36.20 ಲಕ್ಷ, ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಷ 42 ಕೋಟಿ, ಐದನೇ ವರ್ಷ 54 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅವರಿಗೆ ಬರಬಹುದು. 2000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬಡ್ಡಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಕನಿಷ್ಠ 12 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಎರಡೂವರೆ ಮೀಟರ್‌ನಿಂದ ಐದೂವರೆ ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದ

ರಸ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಕಿ.ಮೀ. ಗೆ 8 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ರಿಟರ್ನಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಇದೆ 2000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಬಡ್ಡಿ 300 ಕೋಟಿ ರೂ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಬರುವಂತಹ ರಿಟರ್ನ್ ಸುಮಾರು 25 ರಿಂದ 54 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಇರಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ವೈಯಬಲ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಐದು ಟೌನ್‌ಶಿಪ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಇನ್ನು 20,000 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಹೈವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರದ್ದೂ ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ಯಾಟೆಲೈಟ್ ಟೌನ್‌ಶಿಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೊರಟಿದ್ದಿರಲ್ಲ, ಆ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ಬಿಸಿನೆಸ್‌ಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇರೆಯವರ ಭೂಮಿ ಮಾರಿ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಧನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದೇ ನಮ್ಮವಾದ. ನಿಮ್ಮ ಇಡೀ ಆ ಮೆಮೊರಾಂಡಂ ಆಫ್ ಅಂಡರ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಕೊಡಿ, ಆಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಯಾರ್ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಯಾಣಿ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಂಪನಿಯವರೇ ಇಲ್ಲ, ಸ್ಯಾಟೆಲೈಟ್ ಟೌನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಂಪನಿ ಮಾಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಂಪನಿಗಳು ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಮೈಸೂರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಹೈವೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರೇ ಬೇರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಯಾಟೆಲೈಟ್ ಟೌನ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರೇ ಬೇರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟ್‌ನರ್ಸ್ ಬೇರೆ, ಇದರಲ್ಲಿನ್ ಪಾರ್ಟ್‌ನರ್ಸ್ ಬೇರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಉದಾಸಿ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಗ್ರೂಪ್‌ನವರು ಮೇಜರ್ ಪಾರ್ಟ್‌ನರ್ಸ್. ಎಸ್‌ಎಬಿ ಹಾಗೂ ವಿಹೆಚ್‌ಜಿ ಎನ್ನುವ ಎರಡು ಅಮೇರಿಕನ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪಾಲುದಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಕಂಪನಿಗಳು ಸೇರಿ ಮೆಮೊರಾಂಡಮ್‌ಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿವೆ. ಇವರೇ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ 5 ಟೌನ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಯೋಜನೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಭೂಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಬರೆದಿರುವ ಪತ್ರವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನು ನಂತರ ಓದುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನು ನೋಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರದ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದೇ ಮಾದರಿಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಟೋಲ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಾದ್ಯಂತ ಮಾಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಯಾವುದೇ ಕನ್‌ಸಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನಾವು

ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಾಮಿನಲ್ ರೇಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಶೇಕಡ40ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಟೋಲ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು 30 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರಿಗೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಹಾಗೂ ಟೌನ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ 84 ಕಿ. ಮೀ. ರಸ್ತೆಗೆ 1500 ಕೋಟಿ ರೂ. ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ರಸ್ತೆಗೆ ಸುಮಾರು 1000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಾಮಿನಲ್ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರೂ ಬರಲು ತಯಾರು ಇಲ್ಲದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 6990 ಕಿ.ಮೀ. ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, 13,000 ಕಿ.ಮೀ. ಟೌನ್‌ಶಿಪ್ ಮಾಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ, ಒಟ್ಟು 20,193 ಕಿ.ಮೀ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರ ಬೇಕಾದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಅನುಮಾನವೆಂದರೆ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ವಿರಿಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ವಿರಿಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಶೇಕಡ 37ರಷ್ಟು ಖರಾಬ್ ಲ್ಯಾಂಡ್, ಶೇಕಡ 54 ರಷ್ಟು ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್, ಶೇಕಡ 8 ರಷ್ಟು ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್, ಶೇಕಡ ಒಂದರಷ್ಟು ಗಾರ್ಡನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್, ಈಗಾಗಲೇ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. 6990 ಕಿ.ಮೀ. ರಸ್ತೆಗೆ 13,194 ಕಿ.ಮೀ. ಟೌನ್‌ಶಿಪ್‌ಗೆ....

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಮೂಗಿಗಿಂತ ಮೂಗುತಿನೇ ಭಾರ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಹೈವೇಗೆ ಕಡಿಮೆ, ಉಳಿದುದಕ್ಕೆ 13,000.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಉದಾಸಿ : ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟವರು 1989ರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ನಾವು ಮಾಡಿರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ... ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಉದಾಸಿಯವರೆ, ಮೊನ್ನೆ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಎಂಟುಯು ಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಉದಾಸಿ : ಆಯಿತು ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಹೈವೇಗೆ 6990. ಇದರಲ್ಲಿ 13000 ಸಾವಿರ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಟೌನ್‌ಶಿಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಮನ್ ಪೆಸಿಲಿಟೀಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ

ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಟೌನ್‌ಶಿಪ್‌ನ ಒಳಗಡೆ ಈ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ 7300 ಎಕರೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 5903 ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ಯುಟೈಸನ್ಸ್‌ಗೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಹೊರತು 13000 ಎಕರೆನೂ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಟೌನ್‌ಶಿಪ್‌ನವರ ಒಂದು ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಪ್ರಕಾರವೇ ಶೇಕಡ 45ರಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಟೌನ್‌ಶಿಪ್ ಮಾಡಬೇಕಾದಾಗ ಶೇಕಡ 45ರಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿರೆಂದರೆ 7000 ಎಕರೆ ರಸ್ತೆಗಳಿಗಾದರೆ 13000 ಎಕರೆ ಟೌನ್‌ಶಿಪ್‌ಗೆ ಏಕೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ 13000 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 5900 ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ವೇಸ್ಟ್ ವಾಟರ್ ಅನ್ನು ರೀಸೈಕಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳೂ ಕೂಡ ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಜಮೀನನ್ನೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗವಿರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಜಮೀನು ಅವರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರ ಗಮಕ್ಕೆ ತಂದು, ಇವತ್ತು ಇಲಾಖೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ತಾವು ಹೇಳಿದಾಗ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ.

+ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ (ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಪೂರೈಕೆ ಸಚಿವರು) : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಇಲಾಖೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಇಲಾಖೆ. ಜನತೆಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರೆ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ವಿತರಣೆ, ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ಕಾಯಿದೆ 1955ರ ಪ್ರಕಾರ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದೇ ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕರ್ತವ್ಯ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಆಹಾರ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಆಹಾರ ನೀತಿ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂಲ್‌ಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಹ 2 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಆಹಾರಧಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯ ರಾಜ್ಯವೆಂದು, ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಲೆವಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಈ ವರ್ಷ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂಲ್‌ಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಜೂನ್ ಒಂದರವರೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೂನ್ ಒಂದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಹೊಸ ಪಡಿತರ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದುದರಿಂದ, ಆಹಾರಧಾನ್ಯದ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿತ್ತು, ಅದರಲ್ಲಿ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಖೋತಾ ಆಯಿತು. ಕೇವಲ 75 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಜೂನ್, ಜುಲೈ, ಮತ್ತು

ಆಗಸ್ಟ್ ಈ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಬಳಕೆದಾರರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಂಡಿದೆ, ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಪಂದಿಸಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ಅವರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅವರ ಮುಂದಿಟ್ಟು 30 ಸಾವಿರ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ತರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆಪಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಈ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೇನು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. They have not given at the issue price cost but they have given at the economic cost. ಅಂದರೆ, ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ನಾವು ಭರಿಸೋಣವೆಂದು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು, ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಚ್ಚು ರಂಜನ್‌ರವರು, ಶ್ರೀ ಡಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲರು, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯನವರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಲೋಪದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಅವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಪ್ಪಚ್ಚುರಂಜನ್‌ರವರು ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಅವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಡಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲರು ಹಸಿರು ಕಾರ್ಡ್ ಬೆಲೆಯನ್ನು 3 ರೂಪಾಯಿ 20 ಪೈಸೆಯಿಂದ, 3 ರೂಪಾಯಿ 50 ಪೈಸೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಎಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯನವರು ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಆಮೇಲೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಕೆ ಎಫ್ ಸಿ ಎಸ್ ಸಿ ನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಫುಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ ಹಗರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಹಕರ ವೇದಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಕಾಳಸಂತೆ ಬಹಳ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇದೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ಕಳೆದ 5-6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ, ಕಾಳಸಂತೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ಇದು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ ಮತ್ತು ಬಿಡಿಸಲಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ತಮಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಈಗ 5 ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಆದರೆ, ಕುಟುಂಬಗಳು ಒಂದು ನೂರು ಲಕ್ಷ. ಕಾರ್ಡ್ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು 112 ಲಕ್ಷ. ಅಂದರೆ 12 ಲಕ್ಷ ಬೋಗಸ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು

ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಬೋಗಸ್ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಕಾಳಸಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮನೆಮಾತಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆ, ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯವರು ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಶಾಮೀಲಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಅವ್ಯವಹಾರದ ಅಗರವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ತಕ್ಷಣ, ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆ, ಮತ್ತು ಶಾಸಕ ಮಿತ್ರರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ನಿರೀಕ್ಷಕರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2 ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಈ 12 ಲಕ್ಷ ಬೋಗಸ್ ಕಾರ್ಡ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನೀವೇ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಯಾವ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೋಗಸ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ, ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ನನಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಆ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಚಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ಮತ್ತು ಕೇವಲ 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೋಗಸ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳೇನಿವೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಮೂಲೋತ್ಪಾಟನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ನೀವು ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತೇನೆ, ಮೊದಲು ಇಲಾಖೆ ಸರಿ ಇದ್ದರೆ, ನೀವು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಈ ಇಲಾಖೆ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ವೈಂಡ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಮನಗಂಡು, ಜನತೆಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸದೇ ಇರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ ಇದ್ದರೇನು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೇನು ನಾನೂ ಸಹ ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ, ಅವರು ಸತತವಾಗಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 1996ರಿಂದ ಮೇ 1997ರ ವರೆಗೆ 6 ತಿಂಗಳು ಬೋಗಸ್ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಅಂದರೆ, ಹೋಲ್ ಸೇಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್, ರೀಟೈಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್, ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ, ಕಲಬೆರಕೆ, ಕಾಳಸಂತೆ, ಆಳತೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಸ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇದು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಇದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಕೂಪನ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತರಲಾಯಿತು. ಈ ಬೋಗಸ್ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಪನ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸುಮಾರು 9 ಲಕ್ಷ ಬೋಗಸ್ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಪತ್ತೆಯಾದವು. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಕಲಿ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ, 9970 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ನಮಗೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಎಂದರೆ, ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿ. 1246 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಸಕ್ಕರೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ. 2991 ಕಿಲೋಲೀಟರ್ ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಉಳಿತಾಯವಾದುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿ ಪದ್ಧತಿ ಬಂದಮೇಲೆ, ಎಪಿಎಲ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಗೆ ಎರಡೂವರೆ ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಈ ಉಳಿತಾಯದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು

ಬಂದುದರಿಂದ, 5 ಕೆ. ಜಿ. ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಇದೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ 3 ಲಕ್ಷ ಬೋಗಸ್ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಇವೆ. ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಜನ ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇನ್ನೂ 3 ಲಕ್ಷ ಬೋಗಸ್ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ ಈ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು ಹೋಲ್ ಸೇಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಿಂದ ರೀಟೈಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗೆ ಬಂದು ಡಿಲಿವರಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 275 ಸಗಟು ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇವೆ. ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಹೋಲ್ ಸೇಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 152 ಫುಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. 123 ಟಿಎಪಿಸಿಎಂಎಸ್ ಅಥವಾ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅದರ ಮುಖಾಂತರ, ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ, ಸಕ್ಕರೆ ವಿತರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋಲ್ ಸೇಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಿಂದ, ರೀಟೈಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗೆ ಡಿಲಿವರಿಯಾಗುವಾಗ, ರೂಟ್ ಮ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಡೋರ್ ಡಿಲಿವರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೋಲ್ ಸೇಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಿಂದ ರೀಟೈಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗೆ ಡಿಲಿವರಿ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ಆಹಾರ ನಿರೀಕ್ಷಕರೇ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಆ ರೀತಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಇನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಯಾವಾಚಾಮನಸಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗೂ ಜನರುಳ್ಳ ಒಂದು ಜಾಗ್ರತ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಜಾಗ್ರತ ಸಮಿತಿಯವರ ಕೆಲಸ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟು ಬಂದವು, ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಡ್‌ದಾರರಿಗೆ ವಿತರಣೆ ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆ ಜಾಗ್ರತ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಕಾರ್ಡ್‌ದಾರರೇ ಇರಬೇಕು. ಆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಜಾಗ್ರತ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಹತ್ತಿರ ಏನಾದರೂ ಅವ್ಯವಹಾರ ಆದರೆ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆವತಿಯಿಂದ 1996-97ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. No. of raids conducted 1838, no. of cases booked 437, no. of persons arrested 30; value of the goods seized 3.35 crores; value of the goods confiscated 2.26 lakhs. ಹೀಗೆ ಇಲಾಖೆ ಜಾಗ್ರತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಹಾರ ನಿಗಮದಲ್ಲಿ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಅವ್ಯವಹಾರ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದ

ವಿಷಯ ನಾನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಗಮದ ಇಂಟರ್‌ನಲ್ ಆಡಿಟರ್ಸ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ 7-6-97ರಂದು ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದು 1995-96, 1996-97ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಹಾರ ನಿಗಮದಿಂದ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ ದಾಸ್ತಾನು ಮತ್ತು ಎತ್ತುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1300 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಅಕ್ಕಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ನಿಗಮದ ನಿರ್ದೇಶಕರು 11-6-97ರಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯ ತಂದರು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ 17-6-97ರಂದು ಒಬ್ಬ ನಿಷ್ಣಾವಂತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ಐಎಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್.ಕೆ. ಹಜ್ರಾ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಾರದೊಳಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್ ಕೆ. ಹಜ್ರಾ ಅವರು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ದಿನಾಂಕ 25-6-97ರಂದು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಏನು ಇದ್ದರು ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ ಅವನು ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸುಮಾರು 32 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಈಗ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಾಗಿ ಇನ್ನು 15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡದೇ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದ. We have launched a criminal case against him. ಅವನ ಪಾರ್ಟ್ನರ್ ಏನು ಇದ್ದರು ಇಬ್ಬರು ಅವರನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡವರು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ನಾವು ಯಾರನ್ನು ಸ್ಟೇರ್ ಮಾಡದೇ ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ. The entire matter is now referred to the Lok Ayukta. This is the position. ಇನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರ ವೇದಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದೂರುಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಬಂದಿವೆ. ಈ ಮನೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನನ್ನ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಗ್ರಾಹಕರ ವೇದಿಕೆ ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು. 1986ರ ಕಾಯ್ದೆ ಪ್ರಕಾರ ರಚಿತವಾದುದು. ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಹಕರ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು, ಜಿಲ್ಲಾವೇದಿಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು, ನೇಮಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಹಕರ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಹಕರ ವೇದಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಹಕರ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಇಲಾಖಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಜಗನ್ಮಥ ಹೆಗಡೆಯವರು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ನೇಮಕಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನ ಆಗಿವೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಆಹಾರ ಇಲಾಖಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಲು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯ

ಗ್ರಾಹಕರ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ದೂರುಗಳು 1346 ಅದರಲ್ಲಿ 1067 ಕೇಸ್‌ಸ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿ we have shown 75% progress. ಜಿಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಹಕರ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ ದೂರುಗಳು 48,595, ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದು 36,608; here also we have shown 75% progress. ಈ ರೀತಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ತೂಕ ಮತ್ತು ಅಳತೆ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳು ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ 3 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಆ ಅನುಭವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆದಷ್ಟು ಜನತೆಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಾವು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈಗ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವ ಏನೆಂದರೆ, 31-3-1998ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 26, 27, 13, 39, 48, 49, 43, 44, 45, 55, 54 ಮತ್ತು 20 ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ (ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಮೊಬಲಿಗೆ ಮೀರದ ಮೊಬಲಗನ್ನೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು.

ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು. (ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಜೂರಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ.)

MINISTER FOR REVENUE :

DEMAND NO. 39 - DISTRICT ADMINISTRATION

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

"That a sum not exceeding Rs. 1,16,17,01,000 on Revenue Account and Rs. 2,00,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted "on account" be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1998 in respect of "District Administration".

DEMAND NO. 48 - LAND REVENUE ETC.,

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

"That a sum not exceeding Rs. 89,55,47,000 on Revenue Account and Rs. 6,01,75,000 on Capital Account inclusive of the sum granted on account" be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1998 in respect of "Land Revenue etc."

DEMAND NO. 49 - STAMPS AND REGISTRATION

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 14,86,54,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted "on account" be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1998 respect of "Stamps and Registration"

MINISTER FOR RURAL DEVELOPMENT AND PANCHAYAT RAJ:*DEMAND NO. 54 - RURAL WATER SUPPLY AND SANITATION.*

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 3,79,93,58,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted "on account" be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1998 in respect of "Rural Water Supply and Sanitation".

DEMAND NO 55 - RURAL DEVELOPMENT

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 6,28,85,11,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted "on account" be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1998 in respect of "Rural Development".

**MINISTER FOR LAW AND PARLIAMENTARY AFFAIRS AND
INFORMATION AND PUBLICITY :**

DEMAND NO. 26 - INFORMATION AND PUBLICITY

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

"That a sum not exceeding Rs. 16,16,90,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted "on account" be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1998 in respect of "Information and Publicity".

MINISTER FOR PUBLIC WORKS:

DEMAND NO. 43 - PUBLIC WORKS (EXCLUDING CONSTRUCTION)

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 2,22,04,04,000 on Revenue Account and Rs. 1,00,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted "on account" be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1998 in respect of "Public Works (Excluding Construction)".

DEMAND NO. 44 - BUILDINGS

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 21,22,99,000 on Revenue Account and Rs. 98,68,50,000 on Capital Account inclusive of the sum granted "on account" be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1998 in respect of "Buildings".

DEMAND NO. 45 - ROADS AND BRIDGES

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

"That a sum not exceeding Rs. 2,13,30,61,000 on Revenue Account and Rs. 93,90,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted "on account" be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1998 in respect of "Roads and Bridges".

MINISTER FOR FOOD AND CIVIL SUPPLIES:**DEMAND NO. 20 - FOOD AND CIVIL SUPPLIES**

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 1,76,53,03,000 on Revenue Account and Rs. 20,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted "on account" be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1998 in respect of "Food and Civil Supplies".

MINISTER OF STATE FOR TOURISM, KANNADA AND CULTURE:**DEMAND NO. 13 - ART, CULTURE AND DEVELOPMENT OF KANNADA**

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 18,42,40,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted "on account" be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1998 in respect of "Art, Culture and Development of Kannada".

DEMAND NO. 27 - TOURISM

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 23,42,42,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted "on account" be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1998 in respect of "Tourism".

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಉಳಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದು.

ಅ) 1997-98ನೇ ಸಾಲಿನ ಅನುದಾನ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮಂಡನೆ.

(ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 27, 37, 38, 40, 47, 51, 57, 58, 62, 33, 34, 21, 29, 28, 25, 10, 23, 35, 36, 50, 59, 15, 16, 56, 4, 46, 2, 1, 3, 12, 52, 53, 8, 7, 9, 61, 42, 60)